

Møte mandag den 6. desember 2010 kl. 12

President: Øyvind Korsberg

Dagsorden (nr. 30):

1. Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5) (Innst. 6 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011))
2. Innstilling fra justiskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Justis- og politidepartementet (Innst. 102 S (2010–2011), jf. Prop. 21 S (2010–2011))
3. Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 37/2010 12. mars 2010 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/109/EF 16. september 2009 om rapporterings- og dokumentasjonskrav i forbindelse med fusjoner og fisjoner (Innst. 86 S (2010–2011), jf. Prop. 154 S (2009–2010))
4. Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 32/2010 av 12. mars 2010 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/20/EF av 23. april 2009 om skipsrederes forsikring av sjørettslig ansvar (Innst. 88 S (2010–2011), jf. Prop. 155 S (2009–2010))
5. Innstilling fra justiskomiteen om Politiets utlendingsinternat på Trandum – tiltak for å øke sikkerheten og økt kapasitet (Innst. 104 S (2010–2011), jf. Prop. 12 S (2010–2011))
6. Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Jan Arild Ellingsen og Jan-Henrik Fredriksen om tiltak i forbindelse med anskaffelsesprosess av nye redningshelikoptre (Innst. 90 S (2010–2011), jf. Dokument 8:176 S (2009–2010))
7. Innstilling fra justiskomiteen om endringer i politilova m.m. (Innst. 87 L (2010–2011), jf. Prop. 163 L (2009–2010))
8. Innstilling fra justiskomiteen om endringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) (Innst. 106 L (2010–2011), jf. Prop. 13 L (2010–2011))
9. Innstilling fra justiskomiteen om endringer i straffeloven 1902 (skimmingsutstyr og identitetskrenkelse) (Innst. 89 L (2010–2011), jf. Prop. 14 L (2010–2011))
10. Innstilling fra justiskomiteen om endringer i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (endringer relatert til ruspåverka køyring m.m.) (Innst. 105 L (2010–2011), jf. Prop. 9 L (2010–2011))
11. Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i fagskoleloven (Innst. 64 L (2010–2011), jf. Prop. 161 L (2009–2010))
12. Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i studentsamskipnadsloven (Innst. 96 L (2010–2011), jf. Prop. 15 L (2010–2011))
13. Referat

Presidenten: Representantene Hilde Magnusson *Lydvo*, Ine M. Eriksen *Søreide* og Dagfinn *Høybråten*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra den møtende vararepresentant for Sogn og Fjordane fylke, Anette Stegegjerdet *Norberg*, foreligger søknad om fritak for å møte i Stortinget under den resterende del av representanten Ingrid *Heggøs* permisjon, i tiden fra og med 6. desember til og med 10. desember, av velferdsgrunner.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Tredje vararepresentant for Sogn og Fjordane fylke, Brigte *Samdal*, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten: Brigte Samdal er til stede og vil ta sete.

Det foreligger en rekke permisjonssøknader:

- fra representantene Jan Arild *Ellingsen*, Heikki *Holmås* og Erna *Solberg* om permisjon i tiden fra og med 6. desember til og med 8. desember – alle for å delta i møter i NATOs parlamentariske forsamling i Washington
- fra representantene Nikolai *Astrup*, Erling *Sande*, Henning *Skumsvoll*, Ketil *Solvik-Olsen* og Snorre Serigstad *Valen* om permisjon i tiden fra og med 6. desember til og med 10. desember – alle for å delta i den 16. partskonferansen under FNs klimakonvensjon, sjette partsmøte under Kyoto-protokollen, i Cancún i Mexico
- fra representanten Øyvind *Vaksdal* om permisjon i tiden fra og med 7. desember til og med 10. desember for å delta i møter i regi av Europarådets parlamentariske forsamling i Paris
- fra Høyres stortingsgruppe om sykepermisjon for representanten Ine M. Eriksen *Søreide* i tiden fra og med 7. desember til og med 9. desember

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:

For Vest-Agder fylke: Tor Sigbjørn *Utsogn*

For Hordaland fylke: Eivind *Nævdal-Bolstad*

For Nordland fylke: Kari *Storstrand*

For Oslo: Mari Lund *Arnem*, Afshan *Rafiq* og Kristin *Vinje*

For Rogaland fylke: Terje *Halleland* og Marit *Amundsen*

For Sogn og Fjordane fylke: Knut Magnus *Olsen*

For Sør-Trøndelag fylke: Aud Herbjørg *Kvalvik*

Presidenten: Tor Sigbjørn *Utsogn*, Eivind *Nævdal-Bolstad*, Mari Lund *Arnem*, Afshan *Rafiq*, Terje *Halleland*, Knut Magnus *Olsen* og Aud Herbjørg *Kvalvik* er til stede og vil ta sete.

Statsråd Knut *Storberget* overbrakte 4 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Representanten Mette Hanekamhaug vil framsette et representantforslag.

Mette Hanekamhaug (FrP) [12:04:54]: På vegne av representantene Tord Lien, Bente Thorsen, Per-Willy Amundsen, Solveig Horne og meg selv har jeg gleden av å framlegge forslag om bruk av hijab i barneskolen.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet om nødvendig fortsetter utover den reglementsmessige tid kl. 16.00 til dagens kart er ferdigbehandlet. – Det anses vedtatt.

Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 1 og 2 behandles under ett. – Det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [12:05:47]

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5) (Innst. 6 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011))

Sak nr. 2 [12:06:03]

Innstilling fra justiskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Justis- og politidepartementet (Innst. 102 S (2010–2011), jf. Prop. 21 S (2010–2011))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer og 5 minutter, og at taletiden fordeles slik:

Arbeiderpartiet 45 minutter, Fremskrittspartiet 30 minutter, Høyre 20 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Senterpartiet 10 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fire replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og inntil seks replikker med svar etter innlegg fra statsråden innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Per Sandberg (FrP) [12:07:24] (komiteens leder): Jeg vil først få lov til å takke komiteen for en meget ryddig og effektiv framdrift når det gjelder behandling i justis og budsjett for 2011. La meg også bare føye til: Regjeringen gjør det jo veldig enkelt for oss å være effektive, selv om jeg ser at regjeringspartiene i komiteen har flyttet på 3,6 mill. kr., som går til deler av frivilligheten. Det setter Fremskrittspartiet pris på. Jeg formoder at alle partier i stor grad vil omtale sitt eget budsjett, så for Fremskrittspartiets del blir det bare kort å gå gjennom innstilling til budsjett for 2011.

La meg også si at budsjettet for 2011 jo er en form

for tenking på kort sikt. For Fremskrittspartiets del er det viktig å se på prosesser som går utover 2011, og det som skjer i straffekjeden vår. Det er like viktig, selv om at man innenfor feltet registrerer at det på mange områder nå er fare for forverring, både når det gjelder kriminalitetsbekjempelse for politi, domstol og påtale, og når det gjelder omsorgen.

For Fremskrittspartiet er det – i likhet med de andre partiene – overordnet viktig å sørge for trygghet for liv og eiendom. Dette er en grunnstein i velferdsstaten og en viktig basis for enhver borgers velferd. Derfor er Fremskrittspartiet svært opptatt av å ha en velfungerende straffesakskjede basert på en aktiv og sterk justispolitikk.

Fremskrittspartiets har en nullvisjon. Får å nå dette må etatene settes ressursmessig i stand til å være til stede og slå ned på alle typer kriminalitet. Det går helt fra gatenivå, det som går på tagging, forsøpling, hærverk – det som er umotiverte tilslag, og kan være skapende med tanke på fremtidig alvorlig kriminalitet. Unngår man den type småkriminalitet, stopper man også et forbrytermønster som kan skape større utfordringer framover.

Det er ikke noen tvil om at selv om politiet gjennom de siste årene har fått økte bevilgninger, registrerer man en nedbemanning. 2010 har vist det, gjennom signaler fra politidistriktene og spesialenhetene. Det er fortsatt sånn at flere nyutdannede fra Politihøgskolen i 2010 står uten jobb. Det på tross av at det kanskje var den største garantien fra denne regjeringen – man skulle sørge for at alle fikk jobb. Derfor har Fremskrittspartiet fremmet et forslag, det er forslag nr. 22, om en forpliktelse en gang for alle: Når man nå har økt opptaket, og man ønsker flere ut fra Politihøgskolen for å bekjempe kriminalitet, skal alle politistudentene få en garanti. En slik forpliktelse gir forutsigbarhet med hensyn til ressurstilgangen – så det blir endelig.

Fremskrittspartiet har som mål at vi skal ha tilsvarende to tjenestemenn per 1 000 innbyggere i 2020. Allerede nå kan vi se at det kan bli en utfordring å nå dette målet. Men det er fortsatt Fremskrittspartiets mål. Derfor har vi også bevilget 310 mill. kr ekstra til politiets driftsbudsjett, derav 90 mill. kr ekstra til Oslo, i vårt alternative statsbudsjett.

I tillegg har Fremskrittspartiet sørget for å få et investeringsbudsjett for politiet, så man greier å oppgradere politiet på alle områder hva gjelder utstyr, slik at det ikke skal være til hinder for at det norske politiet skal kunne drive en effektiv og kontrollert kriminalitetsbekjempelse. Det kan virke som om politiet hele tiden er på etterskudd i forhold til dem man skal bekjempe, altså de kriminelle. Det vises også ved at regjeringen bevilger med den ene hånden, og så drar man tilbake med den andre hånden når det gjelder investeringer. Nå er det litt usikkert hvordan regjeringen skal nå målet om at 250 mill. kr skal investeres neste år, og hvorvidt det skal dras av de vedtatte driftsbudsjettene, eller om det kommer som en ekstra bevilgning. Jeg er litt redd for at det første vil skje – det samme som har skjedd for inneværende år.

Det er ikke slik at regjeringen på budsjettene ikke har gjort noe for kriminalomsorgen, men dessverre ser det ikke ut til at det gir noen økning. Den som prøver å skape et

inntrykk av at Fremskrittspartiet kun er opptatt av kriminalitetsbekjempelse og politiet, kan gjerne lese vårt alternative statsbudsjett, der vi i stor grad ønsker å styrke kriminalomsorgens behov for et løft i driftsbudsjettet – og øker bevilgningene med 55 mill. kr. Som jeg sa innledningsvis, ønsker også Fremskrittspartiet å styrke de frivillige som jobber opp imot de kriminelle – at man når de skal ut i frihet sørger for at de raskest mulig blir integrert i samfunnet og ikke detter tilbake til den kriminelle løpebanen. Fremskrittspartiet ser at regjeringen har justert noe på budsjettet der, men Fremskrittspartiet ønsker gjennom sitt alternative statsbudsjett å styrke bevilgningen med 5 mill. kr.

Jeg vil gjerne også kort vise til forslag nr. 15. Fremskrittspartiet har alltid vært opptatt av å få til et offer- og pårørendeombud. Vi håper igjen at vi i år skal få gjennomslag for det.

Jeg vil også kort peke for forslag nr. 11, som går på Sivilforsvaret. Her har vi fått meget, meget urovekkende signaler de siste månedene om situasjonen innenfor dette feltet. Jeg tar bare raskt opp – så jeg ikke glemmer det avslutningsvis – Fremskrittspartiets forslag i innstillingen, også de forslag der Fremskrittspartiet står sammen med andre partier.

Men, som jeg sa: Det handler ikke bare om 2011, det handler om noe vi må gjøre på lang sikt. Og jeg registrerer at regjeringen har mange utredninger og planer, men for Fremskrittspartiets del er det viktig nå å ta inn over seg at politireformen dessverre ikke har vært vellykket. Fremskrittspartiet vurderer derfor mange strukturer. Jeg registrerer at regjeringen også taler om det, men spørsmålet er hvorvidt man nå tør å ta skrittet fullt ut, slik at man slipper nye justeringer hvert tiende år.

Fremskrittspartiet ønsker å se på politidistriktenes inndeling først. Jeg tror at å gå i retning av tollregionenes inndeling kunne ha vært fornuftig også for politidistriktene. Samtidig er det viktig i en slik sammenheng også å se på lensmannsdistrikt og lensmannskontor; det ser også Fremskrittspartiet. Kanskje hadde det vært naturlig å se på lensmannsdistriktsinndelingen og lensmannskontorinndelingen i forhold til kommunestrukturen. Men da legger jeg vekt på at Fremskrittspartiet ønsker seg en kommunestruktur som sannsynligvis havner på mellom 120 og 180 kommuner.

Jeg tror at det er den retningen vi må tegne allerede nå, slik at vi raskest mulig får på plass en effektiv struktur som har ett formål: samordning og felles innsats på tvers av det som vi i dag kaller grenser. Jeg er stygt redd for at alle disse grenseinndelingene vi har i dag, politidistrikt, lensmannsdistrikt osv., er begrensende i forhold til å bekjempe kriminalitet og samordne seg i kampen mot kriminalitet. Vi ser også at vi har hatt noen eksempler på det.

Jeg vil også vise til forslag nr. 14, som jeg mener at regjeringen raskest mulig bør fokusere på, og det er å få samordnet spesialenhetene, treningssenter, Politihøgskolen, og få det på plass raskest mulig. Det foreligger gamle planer som Fremskrittspartiet synes er interessante. Det vil også måtte ses i sammenheng med at f.eks. KRUS må ha nye lokaliteter på et eller annet tidspunkt. Kan man frigjøre lo-

kaliteter ved å bygge en politihøgskole, og flytte den, kan man altså slå flere fluer i en smekk.

Jeg vil avslutte med å si at jeg synes det er meningsløst at regjeringen fortsatt holder fast ved monoopolet på DNA-analyser, som vi dessverre har sett eksempler på slites med tanke på rettssikkerheten til mange offer.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [12:17:51]: Representanten sa at regjeringspartia hadde flytta på 3,6 mill. kr. Det er ikke riktig. Me har auka budsjettet med 3,6 mill. kr.

Så til Framstegspartiets alternative statsbudsjett. Der foreslår Framstegspartiet å avvikle all form for soningsrabatt, å la private drive fengsel, å kutte 645 mill. kr til Skatteetaten, å kutte 70 mill. kr til Toll- og avgiftsetaten, å kutte til Finanstilsynet osv. – for oss mange underlege kutt.

Korleis heng dette saman med at Framstegspartiet utgjev seg for å vere eit parti som skal kjempe mot kriminalitet, mot økonomisk kriminalitet, mot mobile vinningskriminelle, og få rask soningsavvikling – ja, rett og slett vere eit lov-og-orden-parti, slik Framstegspartiet sjølv likar å framstille seg? Korleis heng dette saman?

Per Sandberg (FrP) [12:18:55]: For at man skal kunne se hvordan dette henger sammen, må man slå opp luke- og bevege seg ut fra sin egen sfære. Og jeg ser at det er veldig problematisk for Arbeiderpartiet og politikere fra venstresiden å tenke nytt; det ser jeg veldig godt. Men det er jo der Fremskrittspartiets rolle er så viktig: å prøve å få andre politikere, som har sittet sammenhengende i tiår og forsøkt å bekjempe kriminalitet og løfte kriminalomsorgen uten å lykkes, til å tenke nytt.

Når det gjelder kampen mot økonomisk kriminalitet, har ikke Fremskrittspartiet lagt skjul på at vi ønsker at man skal prioritere annerledes. Når Økokrim må springe rundt i strandsonen for å se om folk har slått opp en plankebu e.l., er det feil bruk av ressursene.

Dessuten er det altså ikke slik at Fremskrittspartiet ikke har økt bevilgningene, men vi øker ikke tilsvarende det regjeringen gjør.

Akhtar Chaudhry (SV) [12:20:10]: Fremskrittspartiet legger ikke skjul på at de har, og lenge har hatt, en politikk hvor alkoholen skal flyte fritt. På 2011-budsjettet kutter de avgiftene med 690 mill. kr.

På den andre siden er det sånn at kontrollen heller ikke er slik den burde være. Rusfeltets samarbeidsorgan Actis la fram en rapport i forrige måned. Den viser at det ble rapportert overskjenking i Oslo 140 ganger, og at det var 56 tilfeller hvor gjester var fulle, men likevel fikk alkohol. Politiet sa følgende på en konferanse NHO hadde forleden: Det uttalte prinsipp om at en skjenkebevilling skal være lett å få og lett å miste har ikke gjennomslagskraft, etter politiets erfaring.

Mitt spørsmål er: Forventer vi dette i resten av landet dersom Fremskrittspartiet vinner makten og blir regjeringsparti?

Per Sandberg (FrP) [12:21:18]: Svaret er ja. Fremskrittspartiet baserer sin politikk på at man både skal ta ansvar og ta straffen for de handlinger man måtte utføre. Så der vi er representert i kommunestyrene rundt omkring i det ganske land, er det én føring som ligger til grunn, og det er at det skal være lett å få en skjenkebevilling, men det skal sannelig også være lett å miste den.

Fremskrittspartiet har aldri motsatt seg skjenkekontroll i forhold til denne politikken. Jeg registrerer at representanten viser til at det er manglende skjenkekontroll. Ja, det har jeg også registrert. Jeg har registrert at debatten rundt kontroll av skjenking og kontroll av utestedene dreier seg om begge sider. Men undertegnede og Fremskrittspartiet har ingen motsigelser mot å skjenke eller å kontrollere den som skjenker.

Jenny Klinge (Sp) [12:22:25]: Framstegspartiet har vore oppteke av å endre reglane for prøveløslating til etter minst fire femdelar av sona straff, i staden for dagens to tredelar. Ein domfelt kan bli pålagt møteplikt og vilkår for prøveløslatinga, og ein kan i denne perioden jobbe med dei problema den domfelte har, samtidig som vedkommande skal prøve å få livet utanfor murane til å fungere. Ved brudd på desse vilkåra, eller ved nye lovbrudd, har ein tid til å setje domfelte inn igjen for å sone resten av dommen. Poenget mitt er at moglegheita for prøveløslating etter to tredelar gir kriminalomsorga viktige verktøy.

Ser ikkje Per Sandberg viktigeita av dette, eller føyer dette framlegget seg inn i rekkja av framlegg frå Framstegspartiet, som i staden for å leggje til rette for å rehabiliterer menneske til eit lovlydig liv, heller fører til det motsette?

Per Sandberg (FrP) [12:23:15]: Nå er det vel sånn at det er to tredjedeler i dag, og Fremskrittspartiet har sagt tre fjerdedeler. Men samtidig synes jeg det er viktig å se på den debatten som går når det gjelder den omsorgen og rehabiliteringen som skal skje på institusjon. Og uten at jeg prøver å latterliggjøre på noen slags måte: Med vår politikk vil kriminalomsorgen få bedre tid til på institusjon å skape rehabilitering og bygge opp den som skal ut i samfunnet igjen – det er i hvert fall mitt utgangspunkt. Ellers er det jo sånn at det må sees i sammenheng med at Fremskrittspartiet også ønsker lengre straffer, og at man må sone større deler av den.

Så er det sånn at jeg føler at Fremskrittspartiet nesten er alene i den politiske debatten når det gjelder å føre debatten for dem som er offer, og at Fremskrittspartiet også er alene når det gjelder å føre en debatt av hensyn til samfunnet. Den delen av kriminaliteten og straffene er nærmest glemt. Det så vi ikke minst da komiteen hadde høring – av 25 instanser var det 23 som talte de kriminelles sak.

Tove-Lise Torve (A) [12:24:36]: Regjeringen har en streng, men rettferdig innvandrings- og asylpolitikk. Denne politikken medfører at de som har rett på beskyttelse, får bli i Norge, mens de som ikke får innvilget sine asylsøknader, raskt skal returnere til hjemlandet sitt, enten frivillig eller med tvang.

Den store økningen i antallet returnerer til hjemland viser at regjeringens politikk virker. Mitt spørsmål til representanten Sandberg er: Tror Sandberg at Fremskrittspartiets budsjettkutt til UDI på 415 mill. kr vil bidra til raskere saksbehandling av asylsøknader og raskere retur av asylsøkere som har fått avslag?

Per Sandberg (FrP) [12:25:16]: Ja, det tror jeg. For regjeringen fører ikke regjeringens politikk, regjeringen fører Fremskrittspartiets politikk på dette feltet. Gjennom de to–tre siste årene har regjeringen adoptert en rekke av Fremskrittspartiets forslag og politikk på dette feltet, og derfor kan det virke som om regjeringen er i ferd med å lykkes. Vi ser det ikke minst i dag. Det er litt interessant at debatten nå blir om dem som er ansatt på asylmottakene. For nå kan man stenge asylmottak, og regjeringen kommer til å spare 2–3 mrd. kr på ett år fordi man har ført Fremskrittspartiets politikk. Det er også det som er helheten i Fremskrittspartiets politikk: Vi kutter på UDI og UNE for at vi skal lykkes med vår generelle politikk, på samme måten som regjeringen gjør det i dag. Derfor er det litt artig å få den type replikker, som rett og slett viser at det Fremskrittspartiet har sagt gjennom fire–fem år – og blitt kritisert for av alle – nå virker. Men det virker da altså under en arbeiderpartiregjering, og det synes jeg er veldig interessant.

Presidenten: Da er replikkordskiftet omme.

Jan Böhler (A) [12:26:46]: Det er viktig for meg å understreke innledningsvis at det ikke er slik det kan virke i enkelte debatter, at kriminalitetsutviklingen i Norge eksploderer. For eksempel var det i 2002 430 000 anmeldelser av kriminelle forhold i Norge. I 2009 lå antallet under 400 000 – ca. 398 000. Trass i befolkningsøkningen er altså antallet kriminelle forhold gått noe ned. Det er også viktig å merke seg at noe av den alvorligste kriminaliteten – antallet mord – i 2009 var 27. Dette er et lavt tall i forhold til hva det var mange år tidligere. I 2007 var det f.eks. 47. Politiet oppklarer så å si alle mordsaker. Det var ett mordtilfelle i 2009 som ikke ble oppklart, ett i året før, og i mange år før det ble alle tilfeller av mord oppklart.

Norge ligger også godt an når det gjelder lavt tilbakefall i kriminalomsorgen. En undersøkelse hvor vi ble sammenlignet med andre nordiske land, viste at 20 pst. av dem som hadde sonet i fengsel, hadde tilbakefall innen to år, mens tallet lå godt over 30 pst. i flere andre nordiske land.

På samme måte har domstolene våre lav saksbehandlingstid i forhold til domstoler i andre land i Europa. Det er i det hele tatt grunn til å understreke innledningsvis – det har jeg sikkert hele Stortinget med meg på – at de ansatte i politi, kriminalomsorg, domstoler osv. i justisetaten i Norge gjør en god jobb og oppnår mange gode resultater.

Men jeg er også enig med komitélederen i at det er viktig å se på utfordringene framover. Komiteen har i de senere månedene særlig vært opptatt av den organiserte kriminaliteten. Det er bygd opp en betydelig ressurs i løpet av de senere årene: Kripos har i dag 450 ansatte – som er

90 flere enn i 2006 – Økokrim har ca. 160 ansatte og får 10 nye årsverk neste år, vi har en orgkrim-avdeling ved Oslo-politiet med ca. 260 ansatte, og UP fikk i fjor 10 nye stillinger for å være med i innsatsen mot organisert kriminalitet.

Så vi har betydelige ressurser å sette inn, og vi er tett på etablerte kriminelle gjengstrukturer i Norge. Vi har f.eks. sett det i forbindelse med den siste skytingen på Jordal: Politiet greide raskt å finne mistenkte, og greide å sikte mistenkte personer. Vi har sett noe lignende i forbindelse med Plaza-skytingen nylig, vi har sett det i forbindelse med det som ble kalt innstigningsran, osv., at man er tett på de kjente gjengmiljøene av typen MC, A- og B-gjengen, Young Guns osv. i Oslo – og i Norge.

Men vi har også store utfordringer innenfor den organiserte kriminaliteten. Vi har sett at noen av de etablerte miljøene pluss andre, mer ukjente, miljøer beveger seg over i å bedrive mer og mer økonomisk kriminalitet. Vi så svindelsaker knyttet til det som ble kalt Nordea-saken nylig, med et stort utbytte – opptil 90 mill. kr i mulig utbytte. Vi har sett skimmingsakene, kopiering av digitale bankkort. Vi har sett store hvitvaskingsaker, innsiddehandel, kursmanipulasjon, korrupsjonssaker osv., som er krevende å etterforske. Den ressursøkningen som har skjedd knyttet til Økokrim, er derfor viktig for i det hele tatt troverdigheten til det justispolitiske systemet i Norge. Vi må være klar over at i de sakene som Økokrim jobber med, møter man sterke motparter, sakene tar lang tid, og det er det at man greier å ta tak i symbolsakene – som Siemens-saken, vannverkssaken, DnB NOR-saken osv. – som er avgjørende, ikke nødvendigvis antallet saker når det gjelder Økokrims del.

Vi har sett store utfordringer i forhold til utenlandske mobile vinningskriminelle, som politiet har tatt tak i på en sterk måte i samarbeidsprosjektet mellom distriktene. For eksempel gikk antallet villainnbrudd i Oslo-området første halvår ned 46 pst. som resultat av den innsatsen.

En stor bekymring med hensyn til organisert kriminalitet dreier seg om menneskehandel. Regjeringen har der under utarbeidelse en ny handlingsplan. Vi har hatt STOP-prosjektet i Oslo, Exit Prosjektet i Bergen/Hordaland, men vi har sett at vi får til få anmeldelser, vi får til få iretteføringer av saker, og vi vet at det handler om flere ting enn prostitusjon. Ofte må politiet ty til narkodommer, til hallikdommer osv. for å få dømt noen, men det er behov for å skjerpe innsatsen, forbedre redskapene i forhold til kampen mot menneskehandel, som kan ha et mye større omfang enn vi aner.

Derfor er jeg glad for at regjeringen har varslet denne orgkrim-meldingen, som vi har diskutert på Stortinget tidligere. For regjeringsspartiene er det viktig at man der kommer i gang med en forsterket samordningsinnsats på sentralt plan, at man får utviklet metodene med tanke på politiets mulighet til å ivareta informantenes sikkerhet når det gjelder inngangen til saker, og med tanke på å få etablert bruk av trafikkdata i Norge også i framtiden, ettersom det vil falle bort når kommersielle hensyn gjør at man ikke kan lagre verken mobiltelefoni eller IP-adresser osv. så lenge som man har gjort. Så påviste bl.a. Kripos at i 60 pst.

av orgkrim-sakene – de undersøkte 1 400–1 500 saker i 2008 – var trafikkdata avgjørende for utfallet. Vi ser også fram til at man i framtiden vil legge større vekt på inndragning av utbytte fra organisert kriminalitet.

Når det gjelder andre oppgaver som politiet nå står overfor – vold i hjemmene og vold i nære relasjoner – som justisministeren og Justisdepartementet har lagt stor vekt på, er det grunn til å innse at vi ennå kan ha veldig store mørketall. Jeg er glad for den undersøkelsen om utbredelse av seksualisert vold, familievold og vold i nære relasjoner som departementet varsler at det vil gjøre i 2011. Det er viktig å få et bedre begrep om omfanget. Vi har sett skremmende tall, som at 87 kvinner er drept i nære relasjoner fra 1997 til 2009. Vi har sett at antall anmeldelser av vold i nære relasjoner, ettersom fokuset øker, ble større i 2009, dvs. at vi da hadde 2 100 anmeldelser.

Det er viktige metoder som har vært utviklet – familievoldskoordinatorer i politidistriktene og barnehus, som komiteen var og besøkte i forrige uke i Kristiansand. Syv barnehus er startet i perioden. Hvordan barnehusene fungerer, blir evaluert nå, som det varsles i budsjettokumentet, fra høsten 2010.

Også det tiltaket som er utprøvd i Asker og Bærum politidistrikt når det gjelder elektronisk kontroll ved besøksforbud, altså en omvendt voldsalarm, er en lovende og god idé, som bør prøves ut videre når det forsøket i Asker og Bærum nå er evaluert.

Et tredje område jeg vil nevne, hvor det ligger store utfordringer som vi må ta høyde for i årene framover, gjelder forebygging. Når vi snakker om disse tunge utfordringene i forhold til organisert kriminalitet, i forhold til vold osv., kan det fort skje at ressursene til forebyggingsarbeidet kan bli nedprioritert. Derfor er jeg glad for det prosjektet vi så at Politidirektoratet har drevet i fire politidistrikter, som heter Trygghet og tillit, der man vil utvikle arbeidsmetodene for forebyggende arbeid, bl.a. med tanke på bedre kjennskap til nye minoriteter. Det er viktig at man også her kan etablere målekriterier for forebyggende arbeid. Vi har målekriterier på mange ting som det er lett å faktisk måle, men for at det ikke skal skje en dreining bort fra forebyggende arbeid, blir det viktig også å etablere målekriterier for det, som det er varslet i arbeidet med resultatreformen.

Når det gjelder politiets ressurser til å ivareta de oppgavene som jeg har vært inne på nå, og mange andre oppgaver, har komiteen både i budsjettinnstillingen og i året som har gått, hatt et stort fokus på det. Det er bevilget 2 mrd. kr til politiet nå i 2010 og til det det legges opp til i 2011. Vi har endelig kommet opp på et nivå på 720 studenter i opptaket til Politihøgskolen fra høsten 2010. Det er viktig at det fortsetter i årene som kommer, slik at vi kan få et taktskifte når det gjelder opptrappingen av politiressurser fram mot 2020. Da er altså det felles målet 2 700 flere i politiet.

Vi vet at det er bekymring for om de som utdannes fra Politihøgskolen, får jobb. Per i dag er situasjonen at 70 av dem som gikk ut fra skolen, nå i høst ikke har fått jobb ennå, men det er en stor oppmerksomhet om det, et stort trykk på det – det er lagt inn 80 mill. kr for å få en

helårsvirkning til neste år for å sikre helårsvirkningen av de politihøgskolestudentene som tas opp i år. Tilsvarende er det lagt inn midler til neste år for å kunne ta inn i politiet de som utdannes i 2011. (Presidenten klubber.) Så vi er ... (presidenten klubber).

Presidenten: Taletiden er over, kan man konkludere med.

Det blir replikkordskifte.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [12:37:17]: Representanten Jan Bøhler er de rød-grønne partienes fremste justispolitiker i Stortinget. Det innebærer ansvar. Det gjør at han må ta ansvar for politikken. Han kan ikke løpe fra den. Likevel ser vi ofte at representanten Bøhler prøver å profilere seg på Fremskrittspartiets justispolitikk og på den måten tar avstand fra sin egen justispolitikk.

I sitt innlegg nevnte representanten Bøhler at det er 70 nyutdannede politifolk som står uten jobb. Det betyr jo at det å øke antallet plasser ved Politihøgskolen ikke får den ønskede effekten som Stortinget har lagt til grunn.

Jeg lurer på hva slags budskap representanten Bøhler har til den tidligere politistudenten som nå står i kø hos Nav og skal begynne sitt yrkesliv som arbeidsledig, når han trodde han gikk til et sikkert yrke i politiet – med liv og engasjement.

Jan Bøhler (A) [12:38:22]: Det er viktig å merke seg at det er 310 som *har* fått jobb i høst av dem som gikk ut av Politihøgskolen i sommer, slik at det er en stor del som er ansatt. En god del av de 70 som ennå ikke har fått jobb, er personer som besto skyteprøven sent. De har bestått skyteprøven etter hvert ut over høsten, og det jobbes nå hardt for å få dem ansatt i politiet. I fjor hadde vi samme illevarslende diskusjon fra opposisjonens side om de som gikk ut fra Politihøgskolen, ville få jobb eller ikke. Utpå vinteren hadde 95 pst. av dem fått jobb.

Vi er ganske trygge på at det kommer en liknende utvikling i år. Det jobbes hardt med det fra Politidirektoratets side og fra departementets side. Jeg er enig i intensjonen til representanten Kielland Asmyhr, om at her er det avgjørende at de som utdannes fra Politihøgskolen, får jobb for at vi skal kunne oppnå målet vårt om 2 700 flere politifolk innen 2020.

Så det er ingen uenighet om at disse må i arbeid, men vi må respektere (presidenten klubber) at de må bestå eksamen, bestå skyteprøven, (presidenten klubber) og vi må jobbe hardt for å få dem inn (presidenten klubber igjen). Det ligger da budsjettmidler inne til neste år også.

Presidenten: Presidenten ber om at taletiden også respekteres.

André Oktay Dahl (H) [12:39:41]: På side 11 i selve budsjettproposisjonen skrives det at man på justisfeltet har oppnådd «varige systemforbedringer». Det må forstås som at man driver mer effektivt og lurere enn tidligere. Kan representanten Bøhler gi fem konkrete eksempler på slike varige systemforbedringer?

Jan Bøhler (A) [12:40:03]: Jeg vet ikke om jeg kan komme med fem eksempler på så kort tid. Men en stor, varig forbedring i forrige periode var at man fikk ned køene i kriminalomsorgen, fra opp mot 3 000 til – det varierer – mellom 300 og 400 som venter på plass i kriminalomsorgen nå. Det er en stor, varig forbedring. Vi har bygd ut kapasitet, slik at den forbedringen vil bli permanent. Det er nye tiltak for kapasitetsutbygging i år.

Vi har gjennomført en fordobling fra det siste året Oktay Dahls parti satt i regjering når det gjelder opptak til Politihøgskolen. Da var det 360 som ble tatt opp, nå er det 720. Det er en systemendring som vil gi grunnlag for at vi kan nå de målene som jeg tror Oktay Dahl er enig med oss i når det gjelder Politihøgskolen.

Det er gjort systemendringer når det gjelder bekjempingen av vold i nære relasjoner. Etablering av syv barnehus er en systemendring. Det samme er etablering av familievoldskoordinator osv.

Jeg rakk de punktene nå – jeg ser du har reist deg, president – men jeg mener at det er grunn (presidenten klubber) til å vise til disse og flere punkter for å tilfredsstille Oktay Dahl.

Presidenten: Når presidenten har reist seg, er det på tide å avrunde svaret.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [12:41:25]: Eg la merke til at representanten Bøhler begynte innlegget sitt med å snakke om talet på saker som er gått ned, frå 430 000 i 2002 til 380 000 no. Eg er einig med representanten Bøhler i at det er positivt, men eg har sete og tenkt på ei utfordring. Eg oppfattar at det er mange som ikkje har den same tilliten til politiet, for når dei går til politiet for å melde frå, føler dei ofte at saken berre blir lagt vekk. Det bekymrar meg.

Representanten Bøhler kjenner jo godt til situasjonen i Oslo, med organisert kriminalitet osv. Me ser tjuveriraid og bandar som herjar over store delar av landet. Ein veit at det er mange saker med kjend gjerningsmann som berre blir lagde vekk. Ein ser narkosal, særleg i Oslo, der det ganske openlyst får lov å skje.

Dette gjer noko med folks rettsfølelse, tryggleik og tillit. Ser representanten Bøhler det same, og, eventuelt, ønskjer han å gjere noko meir for å skape ein større tryggleik og tillit til politiet?

Jan Bøhler (A) [12:42:28]: Jeg synes det er et godt spørsmål. Det er først viktig å understreke at åtte av ti sier at de har tillit til politiet i Norge, men på det punktet som representanten nevner, som gjelder vinningsforbrytelser, innbrudd og tyverier, sier bare fire av ti at de har stor tillit til politiet.

I det som med et dårlig ord kalles «hverdagskriminalitet», tror jeg mange folk føler at det kan gjøres en bedre innsats. Det prosjektet som Politidirektoratet nå har gjennomført i fire distrikter, Trygghet og tillit, handler om det: hvordan være mer presise i å følge opp den typen saker? Resultatreformene, som vi nå skal diskutere i Stortinget i året som kommer, og vil jobbe med fram mot 2013, hand-

ler om hvordan man kan oppnå større effektivitet i de spørsmålene. Så jeg er enig med representanten.

Jeg advarte i mitt innlegg mot at vi kan risikere å underprioritere den typen oppgaver når det er så mye komplisert kriminalitet som krever store ressurser, slik jeg nevnte i forbindelse med organisert kriminalitet som politiet må ta seg av. Så jeg er enig i bekymringen.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [12:43:37]: Da helikoptertjenesten ble vedtatt opprettet og lagt under Oslo-politiet, sa en samlet komité følgende:

«Komiteen har merket seg at samtlige høringsinstanser understreker at kostnadene ved etablering og drift av en politihelikoptertjeneste ikke må belastes de ordinære driftsbudsjetter uten at overføringene øker tilsvarende.»

Mener representanten Bøhler at intensjonen i den merknaden fra hele komiteen er ivaretatt, med utgangspunkt i Oslo-politiets og helikoptertjenestens økonomiske situasjon?

Jan Bøhler (A) [12:44:20]: I fjor fikk Oslo-politiet en svært stor økning i budsjettrammen – jeg tror de lå i 180 mill. kr i pluss i fjor. En del av det de skulle gjøre innenfor det budsjettet, var å kjøpe politihelikoptre. De gjorde det. Det betyr at de i 2011 vil ha mye mindre utgifter til politihelikoptre enn de har hatt nå i 2010, fordi de da slipper å betale det det koster når man ikke eier det selv.

Jeg mener i forbindelse med den merknaden som representanten Ørsal Johansen viser til, i forhold til at man måtte ha store økninger i budsjettrammen hvis man skulle gjøre endringer når det gjelder politihelikoptre, at det ble tilfredsstilt i den budsjettammen som lå for 2010. Det var rammer store nok til at de kunne overta det. Det er en investering som de vil ha stor nytte av i årene framover, for da vil de få reduserte utgifter til politihelikoptre.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

André Oktay Dahl (H) [12:45:38]: Norge er et godt land å bo i for de fleste. Dessverre er det også et for godt land å bo i for en del kriminelle. Mange føler sterk utrygghet på grunn av en stadig bedre organisert og også rære form for kriminalitet, selv om de færreste opplever den – heldigvis.

Trygghet handler mye om følelser, og de er ikke alltid basert på faktisk forekomst eller risiko for å bli utsatt for kriminalitet. Høyre er opptatt av at vi ikke underkjenner verken det reelle kriminalitetsbildet eller den subjektive trygghetsfølelsen. For den avgjør jo i hvilken grad mange av oss føler at vi kan utfolde oss som vi vil, uten å risikere å bli utsatt for vold, trusler eller overgrep.

Høyre har gjennom lengre tid etterlyst en langt bedre innsats for å koordinere innsatsen mot organisert kriminalitet. Vi har etterlyst en bredere tilnærming. Vi har pekt på at politiet – selv om politiet gjør en kjempejobb – ikke kan stå alene om å møte dette. Vi kan ikke ha status quo som strategi. Vi ser at i store deler av de kriminelle miljøene etableres det – i hvert fall ser vi antydninger til det –

skyggesamfunn på siden av demokratiet, som lever etter egne regler, som man setter over demokratiske spilleregler. Vi hører fra politiet at den organiserte kriminaliteten vokser seg inn i det legitime forretningslivet i Norge. Derfor fremmet Høyre dette året egne forslag om å skjerpe innsatsen mot organisert kriminalitet.

Høyre har foreslått en egen bredt anlagt politistudie for å se ting mye mer i en sammenheng. Høyre har utarbeidet en egen krimplan. Høyre har foreslått etablering av et eget CEOP-senter etter mønster fra England for å styrke og koordinere arbeidet mot overgrep mot barn via nettet, som også kan være organisert. Vi har foreslått en lang rekke tiltak for å bekjempe og forebygge ungdomskriminalitet. Vi har foreslått en kraftig styrking av barnevernet, både på regelverkssiden, kvalitetssiden og organisatorisk. Vi har foreslått en mengde tiltak for å redusere køene innen rus og psykiatri. Høyre er rett og slett mer opptatt av enkeltmennesker, at de skal få respekt og ikke minst hjelp når de trenger det, fremfor å være systemreaksjonære. Derfor har vi også mer enn doblet tildelingen til frivillige, private organisasjoner, som jobber med tilbakeføring av innsatte i norske fengsler, og følger opp i vårt alternative budsjett også i år.

Slik Høyre oppfatter det, driver det rød-grønne regimet regelrett seigpining og legger ned gode nisjetilbud når det gjelder det frivillige Norge, basert på ideologi, mens køene for hjelp samtidig øker. Det er det motsatte av å forebygge bedre. Ikke minst foreslår Høyre ca. 300 mill. kr mer til politiet for neste års budsjett – 200 mill. kr i fjor. Vi mener at det må handles nå, slik at vi ikke skal miste alle de nyutdannede politifolkene, samtidig som politifolk kanskje slutter eller pensjonerer seg for tidlig. Vi vil ha 2 000 flere politifolk innen 2015, rett og slett fordi det er nå vi har muligheten til å nå mål om økt bemanning i forhold til befolkningstall, befolkningsvekst og kriminalitetsbildet.

I 2003 begynte opptakene å øke på Politihøgskolen, som ja, var for lave, fordi statsrådets eget parti bommet på anslagene for hva som skulle komme ut av Politireformen. De erfaringene er vi nødt til å trekke med oss når vi eventuelt nå skal omorganisere politidistriktene.

I regjeringspartienes merknader ser det ut som om man ikke har lest budsjettene mellom 2003 og 2005, da de borgerlige partiene startet en opptrapping. Det ser heller ikke ut til at de samme partiene har lest at man selv tok en pause etter at man kom i regjeringskontorene i 2005, og først fra 2007 fortsatte den opptrappingen som var startet. Så jeg synes alle skal ta inn over seg at man har visse deler av historien bak seg.

Opptaket i dag er heldigvis dobbelt så høyt. Spørsmålet nå er jo hvordan man sikrer at disse får jobb i politiet og ikke utenfor, og at de blir i politiet lengst mulig. I det perspektivet er ikke Høyre tilfreds med at Stortingets partier må bedrive en slags spørrekonkurranse uten fasit for å få vite hva som skal gå til IKT, og som vil sørge for at politidistriktene nok får bedre utstyr, men at man må finansiere dette ved ikke å ansette nyutdannede eller reelt sett kutte i bemanning i forhold til befolkningstall.

Statsråden har erkjent på Stortingets talerstol at politidekningen er på 1,6 per 1 000 innbyggere, det samme som

i 2005. TV 2-saken i helgen om kvinnen som ble utsatt for overgrep av legen sin og som nå opplever at ressursmangel gjør at saken ikke får en avklaring etter uanstendig lang tid, viser noen av de prioriteringsutfordringene som politiet kommer til å møte mer av. Befolkningen kommer ikke til å forstå det, når man samtidig fra regjeringens side sier at her har man gjennomgått tidenes løft.

Det er derfor skuffende å se at statsråden leverer en kvart sides ikke-svar til komiteen i forhold til det forslaget Høyre har fremmet om en egen sak om IKT til behandling i Stortinget, slik at det ikke forblir en halvveis hemmelighet for det som tross alt er den bevilgende myndighet.

Alle Høyres forslag ville ha skapt et bedre, varmere og tryggere samfunn. Dessverre har alle gjennom årene nærmest rutinemessig blitt nedstemt. Det blir de sikkert her i dag også. Men jeg håper av erfaring at statsråden begår litt egen politisk vinningskriminalitet og stjeler litt politikk fra andre og igjen fremmer gode forslag, basert på andres forslag, f.eks. som man gjør når man nå åpner for å kjøpe fengselsplasser i utlandet, noe Høyre har foreslått i flere år, men som regjeringen inntil nylig har hatt kjempestore prinsipielle motforestillinger mot. Uansett: Velkommen etter og sett i gang!

Høyre forventer også at det umiddelbart settes i gang et arbeid med å etablere egne avdelinger eller fengsler for utenlandske kriminelle, og ikke minst at vold mot offentlig tjenestemann forfølges på den måten det fortjener, også innen kriminalomsorgen.

Det er positivt at regjeringen gjør det Høyre foreslo i fjor, nemlig å øke opptaket på KRUS. Vi ser imidlertid at kriminalomsorgens ansatte fortsatt føler at de er glemte. Da statsråden var opposisjonspolitiker, var balanse i straffesakskjeden et av glansnumrene. Det så ut til å bli litt glemt da man før valget i fjor måtte avblåse en politikrise, og man kom på etterskudd. Vi ser nå at soningskøene igjen er på vei opp.

Høyre stiller spørsmål ved justissektorens evne til å planlegge helhetlig og ikke bare stykkevis og delt. Da viser jeg til at Høyre gjennom lengre tid har lagt frem forslag om en langt bedre samordning og planlegging i hele justissektoren, og å se ting i en langt større sammenheng enn i dag. Det er stort behov for å se på evnen til å planlegge, gjennomføre innkjøp, gjennomføre rammeavtaler på tvers av de ulike delene av justissektoren.

Også på vårt felt burde man bruke folk som kan noe, til det de kan, ikke bare skryte av f.eks. hvor flinke kvinnelige gründere er, men samtidig avvise bruk av den flinke kvinnelige gründeren fordi hun tilfeldigvis har private med seg. Jeg snakker da selvfølgelig igjen om GENA i Stavanger. Det er ikke greit at flere politidistrikter melder om altfor sen analysetid, og at kvaliteten ikke med sikkerhet er på nivå med land vi burde sammenlikne oss med. Høyre er mer opptatt av voldtektsofrene enn av å ri prinsipper i forholdet offentlig/privat. Da statsråden plutselig i Dagbladet ble veldig bekymret for situasjonen ved RMI, var det nesten så man ikke kunne tro at det var mulig, etter at den samme regjering i fem år ikke har lagt to pinner i kors for å rydde opp. Kollega statsråd Aaslands svar i spørretimen nylig gir grunn til bekymring i forhold til gjen-

nomføringen av DNA-reformen, all den tid det kun inneholdt kjente toner om å stole på Universitetet i Oslo osv. Det er jo nettopp det faktum at man har latt enkeltpersoner ved RMI diktere seg selv og landets parlament, som har skapt problemene. Det problemet må tas ved roten, og det skjer bare ved at miljøet utsettes for konkurranse om kvalitet og rettssikkerhet og ikke får lov til å monopolisere sakkynndighet, og man bør begynne å se at det er noen egeninteresser ute og går som langt overstiger det man indirekte legger til grunn versus GENA.

I den sammenheng: Forslag nr. 23, fra Fremskrittspartiet, har Høyre tenkt å støtte. Det var ikke slik formulert da vi avga saken, men det har fått en form som nå korresponderer med de to bredt anlagte representantforslagene som Høyre har fremmet tidligere, i 2006 og i fjor. I tillegg ønsker vi å støtte forslag nr. 14. Jeg tar opp Høyres forslag, nr. 25.

Og så vil jeg gjøre oppmerksom på en inkurie i innstillingen. Fra de siste sju linjene på side 21 til og med hele side 22 er Høyre med på merknadene. Grunnen til at jeg sier det, er at de merknadene er det opprinnelig jeg selv som har skrevet, og som saksforfatter vil man selvfølgelig være med på egne merknader. Der har det skjedd en inkurie, så da er det Høyre og Fremskrittspartiet som står sammen fra de siste sju linjene på side 21 til og med hele side 22.

Presidenten: Da er de nødvendige presiseringene og rettelserne gjort, og representanten André Oktay Dahl har tatt opp det forslaget han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Akhtar Chaudhry (SV) [12:55:27]: Elektronisk soning er et gode for veldig mange mennesker, mennesker som har begått småkriminalitet, og ikke i utgangspunktet er storkriminelle. Da slipper de å sitte sammen med hardbarkede kriminelle eller andre mennesker som skal forberedes på å komme tilbake til samfunnet.

Fremskrittspartiet ønsker å avvikle hele ordningen, de har alltid vært imot det, og det er en ærlig sak. Det ser ut til at det kan bli en regjering hvor Fremskrittspartiet og Høyre sitter sammen, og når det gjelder Justisdepartementet, er mitt spørsmål til Høyre: Hvilken politikk på dette området skal gjelde, er det Høyres politikk, hvor elektronisk soning fortsatt er en del av kriminalomsorgen, eller Fremskrittspartiets politikk, som ønsker å avskaffe den?

André Oktay Dahl (H) [12:56:22]: Jeg synes det er et fiffig spørsmål å få fra en representant fra et parti som vil ha sekstimersdag, som vil ha Norge ut av EØS og Norge ut av NATO, en politikk som ville halvert BNP i Norge. Da synes jeg man har frekktetens nådegave med tanke på å stille den typen spørsmål, men jeg skal prøve å svare på det likevel.

Høyre har en klar formening om at elektronisk soning skal reserveres unge lovbrytere. Høyre er opptatt av et bredt borgerlig samarbeid, hvor alle de borgerlige partiene har noe å si. Høyre har tenkt å etablere en helt nødvendig ny borgerlig regjering, og jeg er veldig opptatt av

at Høyre og Fremskrittspartiet er enig om ekstremt mye i justispolitikken, f.eks. å styrke politiet kraftig, f.eks. ikke å ha en vassen asylpolitikk, men ha en streng og rettfærdig asylpolitikk, stille mer krav, støtte frivillige, sørge for at flere blir tilbakeført til det norske samfunnet. Jeg er stolt av at man faktisk er enig på borgerlig side. Så synes jeg faktisk representanten fra SV bør gå litt i seg selv og se på hvor mye denne regjeringen, som har flertall, greier å levere utover nødvendige overvåkingsforslag via f.eks. Nav.

Presidenten: Presidenten vil påpeke at «frekkekhetens nådegave» er et parlamentarisk uttrykk.

Stine Renate Håheim (A) [12:57:52]: Representanten Oktay Dahl har ved flere anledninger understreket viktigheten av balansen i straffesakskjeden, og har også flere ganger rettet kritikk mot regjeringen på det området. Da er det interessant at Høyre i sitt alternative statsbudsjett gjør det samme som representanten Oktay Dahl flere ganger har kritisert regjeringen for, nemlig økning til politiet uten å følge opp med økning til kriminalomsorg og domstoler.

Jeg får lyst til å spørre representanten Oktay Dahl: Er helheten i straffesakskjeden kun viktig når Høyre kan kritisere regjeringen, eller er det det at det ikke ble råd til å prioritere helheten når man nok en gang skulle prioritere massive skattelettelser til dem som har mest fra før?

André Oktay Dahl (H) [12:58:36]: Høyre er veldig glad for at regjeringen følger opp Høyres forslag fra i fjor om å øke opptaket på KRUS. Det som er trist, er at regjeringspartiene ikke har lyst til å forske på resultatene av hva som skjer i kriminalomsorgen, men har stemt ned forslag gang på gang. Det samme gjelder med tanke på å få mer fokus på lederkompetanse og evaluere en del av de tiltakene som skjer. For problemet i dag er at det brukes masse penger i kriminalomsorgen som man ikke vet hva man får igjen for. Det er hovedproblemet. Jeg synes det er litt artig når kollegaen til representanten snakker om systemforbedringer. Den eneste systemforbedringen man kan vise til, er at man økte budsjettene litt. Høyre er faktisk opptatt av at man bruker pengene på en lurere måte, at man evaluerer og ikke lar ting foregå i hemmelighet.

Jenny Klinge (Sp) [12:59:29]: Høgre har slått på stortromma når det gjeld å love å satse på politiet. Denne stortromma var ikkje høyrleg då Høgre gjekk fremst i korpset i Bondevik II-regjeringa. Uansett, det høyrest imponerende ut at Høgre og André Oktay Dahl lover å auke bemanninga med 2 000 polititeneestemenn innan 2015, all den tid regjeringspartia har tala om to polititeneestemenn per 1 000 innbyggjarar innan 2020. Men eg lurar på korleis Høgre har tenkt å få til dette når dei ikkje samtidig gjer framlegg om å auke opptaket på Politihøgskolen. For sjølv om alle uteksaminerte studentar får jobb, vil det parallelt med avgangen i politiet uansett ikkje vere tilstrekkeleg med politiutdanna folk til å fylle alle desse stillingane.

André Oktay Dahl (H) [13:00:16]: Jeg anbefaler re-

presentanten å lese sine egne papirer litt nøyere. Høyre bygger faktisk på regjeringens egne anslag, men har helt andre forutsetninger når det gjelder å faktisk beholde folk lenger i jobb. Det er derfor vi gjennom flere år har foreslått egne seniortiltak – at man sørger for at folk står lenger i jobb – og ikke minst at man ansetter, med de høye opptakene som vi alle står sammen om.

Ellers vil jeg bare utfordre tilbake: Det står i Statistisk sentralbyrås siste oversikt at politidekningen er på 1,6 – det samme som den var i 2005.

Så synes jeg det er på tide da at man kanskje tar inn over seg at man er på etterskudd og faktisk heller burde støtte Høyres og Fremskrittspartiets forslag om påplussinger, sånn at vi får boostet det tallet på politidekning som vi alle er enige om.

Jan Bøhler (A) [13:00:59]: Jeg synes presumptivt at et seriøst parti som Høyre bør gi Stortinget et bedre svar på hvordan man skal greie 2 000 flere enn det som forutsettes i bemanningsrapporten, innen 2015. I dag behandler vi et budsjett der Høyre sier seg enig i størrelsen på opptaket i 2011 – altså 720 flere på Politihøgskolen. Det tar tre år å utdanne seg der, slik at vi i 2014 har samme utgangspunkt – antallet som går ut fra Politihøgskolen, er lik antallet som kan tas inn i politiet.

Så sier representanten Oktay Dahl og Høyre i budsjettinnstillingen at de i 2015 likevel skal ha 2 000 flere politifolk enn regjeringspartiene. Da må man kunne sannsynliggjøre hva man skal gjøre for noe eksplosivt med opptaket i 2012 for å få 2 000 flere i 2015. Man har i denne perioden bare opptaket i 2012 til å gjøre noe med hvor mange man har i 2015. Det holder ikke bare å vise til at man vil jobbe bedre med pensjonering av politiet, osv. Det er ikke noen troverdighet i at det skal gi 2 000 flere.

André Oktay Dahl (H) [13:02:14]: Jeg synes det hadde vært kledelig om regjeringspartiene tok selvkritikk på at politidekningen i 2010 faktisk er nøyaktig den samme som den var i 2005, og ikke avviser at vi er nødt til å kompensere for IKT-investeringene ved å bevilge tilsvarende, slik at det ikke trekkes ut av disse budsjettene.

Vi bygger på regjeringens egne anslag, men har egne seniortiltak, beholder flere folk lenger i jobb og sørger for nyansettelser. Jeg synes faktisk man selv skal begynne å svare på hvorfor man ennå ikke har greid å øke politidekningen i forhold til befolkningen. Representanten Bøhler representerer flertallet og har gjort det i fem år. Det er kanskje på tide at noen andre slipper til, slik at man kan begynne å gjennomføre det som hele Stortinget er enige om.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Akhtar Chaudhry (SV) [13:03:07]: La meg først komme med en korrigering. Jeg fremmet en påstand i replikkordskiftet der jeg sa at Fremskrittspartiet ønsker å avskaffe hele den elektroniske soningen. Det stemmer ikke, selv om Fremskrittspartiet alltid har vært meget kritisk og trekker tilbake 6 mill. kr som regjeringen ønsker å bevilge til elektronisk soning neste år.

Budsjettdokumentet handler om penger – om kroner og øre. Men budsjettdokumentet er ikke bare et kroner-og-øre-dokument. Det er et styringsdokument, hvor vi knytter prinsipper, holdninger og verdier vi ønsker å styre samfunnet etter. Det er et verdidokument for oss. For SV og regjeringen er det avgjørende viktig å stake ut og holde fast ved en kurs som sier at alle mennesker har rett til en trygg tilværelse, fri for vold, overgrep og omsorgssvikt, at vold og kriminalitet først og fremst skal forebygges, at de som blir utsatt for vold og overgrep, skal få hjelp til å komme på beina igjen, at rettssikkerhet og menneskeverd gjelder også dem som har brutt loven, og at de som havner bak fengselsmurene, skal få hjelp til å kunne leve et kriminalitetsfritt liv i etterkant av soningen.

I et SV-samfunn skal det legges til rette for at mennesker helt fra barndommen av får muligheter til å realisere seg selv, ta utdanning og skape en framtid for seg og sine. At SV fra dag én i regjering satte full barnehagedekning til en overkommelig pris, gratis halvdags barnehageplass i bydelene med høy konsentrasjon av barn med minoritetsbakgrunn, kampen mot privatskoler, som deler, kampen for vern av den offentlige skolen, som samler, gratis bøker i videregående skole og gratis leksehjelp i småskolen, høyt på dagsordenen, er ikke tilfeldig. Dette gir mennesker mulighet til å lykkes, og det forebygger kriminalitet. Vi kan med glede og stolthet konstatere at vi har nådd alle disse målene, som er svært viktige for at mennesker får en god start på livet.

Jeg konstaterer at opposisjonen har en annen kurs når det gjelder mange av disse viktige veivalgene. Høyre, f.eks. ønsker å øke barnehageprisen med 200 kr hver måned. Det betyr 2 400 kr i økte utgifter for småbarnsforeldre. Har man to barn i barnehagen, må man ut med 4 800 kr mer per år. Allerede her har man tapt den tusenlappen Høyre vil gi i skattelette.

Fremskrittspartiet vil fortsatt nekte barn rett til gratis leksehjelp på skolen. For dem er det umulig å se at mange barn ikke har mulighet til å få hjelp til å gjøre lekser hjemme. Fremskrittspartiet vil skape tapere allerede i småskolen.

Vi må huske at et menneske som sitter i fengsel, gjerne er et barn som kom skjevent ut i ung alder.

SV er glad for at en enstemmig komité er enig i regjeringens målsetting om at barn og unge ikke skal sitte i fengsel. Komiteen slår fast at det er særlig viktig med bruk av alternative soningsformer for barn, som samfunnsstraff, soning i institusjon – såkalt § 12-soning – og økt bruk av konfliktråd. Jeg er meget fornøyd med at komiteen mener at «bruken av varetekt for barn og unge er uakseptabel høy».

For SV er en trygg barndom en verdi i seg selv. Barn skal beskyttes mot vold, omsorgssvikt og overgrep, og de skal heller ikke være vitne til vold. I sin tid tok SV til orde for å opprette barnehus i Norge. SV er fornøyd med at det i dag er syv barnehus i Norge som gir barna tilbud om hjelp under ett tak. Det er imidlertid reist spørsmål om finansieringsmodellen av barnehusene. Både dette og hvordan vi skal sikre god kvalitet, vil vi følge opp.

Så lenge det finnes forbrytelser som ikke blir oppklart, kan det hevdes at politiet ikke har nok ressurser. Politiet har imidlertid fått en betydelig økning i sine ressurser de siste årene. Vi har økt politibudsjettet med om lag 2,85 mrd. kr i perioden 2006–2010. Vi gjennomførte tidenes budsjettløft for politiet i år med 1,3 mrd. kr. Vi har utdannet politistudenter så det monner. Vi har styrket kriminalomsorgen, og vi har tilnærmet avviklet soningskøene.

Men jeg erkjenner at ressursituasjonen er stram i politietaten. Jeg har hatt mange samtaler med mange politifolk rundt omkring i landet. Jeg registrerer at tolkeutgiftene har økt betraktelig. Jeg ser at i takt med at Stortinget har ønsket å styrke rettssikkerheten til både fornærmede og tiltalte har politiets utgifter økt proporsjonalt. SV vil ha en tett dialog med politietaten og vil følge nøye med i budsjettsituasjonen. Det er derfor vi i regjeringen har satt i gang en bredt anlagt resultatreform. Men vi må samtidig effektivisere straffesakskjeden, herunder politiet.

Vi går mot en høytid. Det er familiens høytid. Hygge og kos skal stå i sentrum. Juleferien skal nytes. Det er imidlertid slik at ikke alle ser fram til denne ferien. Mange kvier seg, av mange årsaker. Ensomheten kommer til å ramme mange mennesker. Mange mennesker vil ha det tøft julaften. Den psykiske belastningen ved å slepe seg gjennom ferien omkringet av ensomheten – og kun ensomheten – vil kreve sitt. Det er i disse dager vi som samfunn må ta ansvar. Vi må stille opp for medmennesker, vise varme og gi en time eller to til dem som ikke har noen rundt seg. Her må en rose alle de som stiller opp for ensomme kontaktsøkende mennesker i juleferien.

Men det er flere som vil få det tøft i juleferien. Også mange barn og andre lever i familier hvor rusmiddelmissbruken er stor og vil øke i ferien. Mange barn vil måtte ta ansvar for sine berusede foreldre, mange vil leve i angst for å bli utsatt for vold, og mange vil bli utsatt for vold. Her gjelder det igjen å vise omsorg og ansvar.

Men Stortinget har et særskilt ansvar som går utover det å vise omsorg. Det gjelder å ha en streng og ansvarlig alkoholpolitikk. Vi vet at økt tilgang på alkohol og lave priser betyr at flere drikker mer. Jeg er forbauset over at Fremskrittspartiet, som snakker høyt om voldsopfrene, nettopp har en politikk som vil kunne skape flere voldsopfre. Billigere alkohol vil kunne øke lidelsene til barn og kvinner i familier hvor alkohol er et problem, og hvor foreldre i ruset tilstand svikter sitt omsorgsansvar. Foreldre vil bli en belastning for sine barn. For meg er det uforståelig at Fremskrittspartiet vil kutte med hele 10 pst. i alkoholavgiftene. Alkohol vil bli $\frac{3}{4}$ mrd. kr billigere med Fremskrittspartiets budsjett.

Og hva med ansvarspartiet Høyre? Jo, Høyre har samme løsning bortsett fra at de kutter alkoholavgiftene med 5 pst. I min by, Oslo, sitter Høyre og Fremskrittspartiet ved makten. Her har de alltid fått kritikk fra politiet for sin skjenkepolitikk. Forleden dag hadde NHO en konferanse om næringspolitikk i Oslo, og politiet kom med følgende salve: Det uttalte prinsipp om at en serverings-/skjenkebevilling skal være «lett å få og lett å miste» har ikke gjennomslagskraft etter politiets erfaring. Bedre kan det ikke sies. Høyre og Fremskrittspartiet mangler en

alkoholpolitikk. Da er det ikke rart at de må øke politiets budsjett. Men politikken henger fortsatt ikke på grep.

SV og regjeringen jobber for et varmere samfunn hvor hver enkelt av oss skal få realisert seg selv. Vi jobber for et samfunn hvor fellesskapet og solidaritet er bærebjelker. Vi gir ikke skatteletter i milliardklassen. Vi vil bygge ut velferdssamfunnet. Det kommer oss alle til gode – særlig de av oss som har det tøft, og som har mindre enn andre.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [13:12:52]: Elektronisk soning kan innvilges både til volds- og drapsmenn og spesielt mot slutten av soningen. Representanten Chaudhry sa i en replikk tidligere at dette skulle være for småkriminelle og unge forbrytere. Hvis så er tilfellet, er jo SV og Fremskrittspartiet rimelig enige om dette med elektronisk soning. Så mitt spørsmål til representanten Chaudhry er følgende: Vil SV sette slike restriksjoner på elektronisk soning?

Akhtar Chaudhry (SV) [13:13:26]: Representanten Ørsal Johansen har helt rett. Denne soningen brukes også overfor dem som har begått alvorlig kriminalitet, og som har sonet lenge. Men representanten vet også at elektronisk soning brukes helt på slutten og ikke lenger enn de siste fire månedene, for da er denne mannen eller kvinnen uansett på vei ut i samfunnet. Og det å la vedkommende være hjemme og få en myk overgang til samfunnet uten at vedkommende er helt fri, bør være noe som vi alle bør sette pris på.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [13:14:15]: Jeg vet ikke om representanten Chaudhry helt oppfattet spørsmålet. Jeg nevnte også at drapsmenn og voldsforbrytere kan få elektronisk soning mot slutten av sin soningstid – det er vi skjønt enige om at de har mulighet til å få. Men spørsmålet var altså om SV og Chaudhry vil sette restriksjoner på den elektroniske soningen slik at det kun skal gjelde småkriminelle og unge lovbytere, slik representanten Chaudhry sa i en replikk tidligere.

Akhtar Chaudhry (SV) [13:14:48]: Jeg forstår det slik at det er de som ikke har begått alvorlig kriminalitet eller de som er på slutten av sin soningsperiode, som får tilbud om å sone slik. Det er lang kø av søkere. Jeg forstår ikke hvorfor representanten Ørsal Johansen i det hele tatt stiller spørsmålet. Det står helt klart både i SVs program og i andre dokumenter som SV står bak.

André Oktay Dahl (H) [13:15:25]: I en tidligere debatt om DNA-analyse ble undertegnede av representanten Chaudhry nærmest betegnet som kjøpt og betalt av GENA i Stavanger, som har 90 pst. ledig kapasitet og kan bistå Rettsmedisinsk institutt, RMI, med DNA-analyser.

Chaudhrys egen partikollega, tidligere nestleder i justiskomiteen, Olav Gunnar Ballo, gikk av veldig raskt som RMI-direktør fordi han så hvordan det sto til der oppe. Han har i etterkant gitt Høyre mye rett i den kritikken som

vi har fremført i nesten fem år, og han virker nå også mye mer positiv til GENA.

Mener fortsatt representanten at undertegnede er kjøpt og betalt av GENA, og hvorfor er han uenig med sin partikollega i at situasjonen ved RMI er så uholdbar at man bør vurdere å bruke andre enn RMI?

Akhtar Chaudhry (SV) [13:16:11]: Undertegnede har aldri påstått, i hvert fall ikke ment, at representanten Oktay Dahl er kjøpt og betalt av noen.

Når det gjelder hvordan avgått direktør har uttalt seg og hva Høyres politikk er, må det være en sak mellom dem. SV står fast på regjeringens politikk, som sier at vi trenger Rettsmedisinsk institutt, og det er det instituttet vi ønsker å bruke for DNA-analyser. Det er det sikreste, og det er det riktige, og vi står bak regjeringens politikk på dette feltet.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [13:16:59]: Først må eg rose representanten Chaudhry for eit godt innlegg. Han var inne på mange viktige punkt som eg er enig med han i. Spesielt er eg glad for at han nemnde alkohol og alkoholrelaterte problem, og kva for konsekvensar det har for samfunnet. Ein veit at 60–80 pst. av alle valdstilfella skjer under påverknad av ei eller anna form for rus, og ein veit det er ei enorm utfordring som samfunnet har.

Eg oppfattar innlegget til representanten Chaudhry så positivt at eg skal ikkje vere så negativ overfor han. Representanten nemner Oslo som eit eksempel, og der er det Framstegspartiet og Høgre som sit og styrer, men det er saman med SV at ein gjennomfører skjenkepolitikken – det er SV som er proppen i systemet, om ein kan bruke det ordet. Derfor hadde eg tenkt å utfordre Chaudhry på om det er SV som er proppen i regjeringa òg. Slik det kan sjå ut utanfrå, kan det verke som at det at dei varsla innskrenkingane i skjenketida ikkje blir noko av likevel, er det som er tilfellet.

Akhtar Chaudhry (SV) [13:18:06]: Når det gjelder alkoholpolitikken, er avstanden mellom SV og Kristelig Folkeparti – verken i Oslo eller i landet ellers – ikke større enn mellom andre partier. Vi står sammen. Vi mener, både SV og Kristelig Folkeparti, at alkohol er roten til veldig mye vondt, veldig mange lidelser og veldig mange belastninger både for samfunnet og for enkeltmennesker.

Så er det slik, som representanten Ropstad er fullt klar over, at i Oslo er det ikke SV, og heller ikke Kristelig Folkeparti, som styrer. Derfor er det verken Kristelig Folkeparti eller SV som skal ta ansvaret for de lidelsene som påføres Oslos befolkning eller for de kostnadene som Oslo-politiet må betale ved den skjenkepolitikken som kjøres i Oslo. Rette vedkommende er Høyre og Fremskrittspartiet, som har byråden for både næring og skjenking.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Jenny Klinge (Sp) [13:19:28]: Justisfeltet er spennende på mange vis, og, om eg må få seie det, også skremmeleg på somme vis. Med dette meiner eg at vi som stor-

tingsrepresentantar har eit stort og tyngjande ansvar for kva slags møte enkeltmennesket får med politiet, rettsvesenet og kriminalomsorga. Desse møta mellom menneske og system vil på både godt og vondt vere ein del av grunnlaget for korleis dei held seg til lov og rett vidare i livet, og dermed også for korleis samfunnet vårt utviklar seg.

Friedrich Nietzsche sa: Mistru alle som har ein sterk trong til å straffe. Sjølv om det er høgst forståeleg at ønsket om hemn dukkar opp hos folk som har opplevd at dei sjølve eller nokon av dei nærmaste har vorte krenkte, skal straff helst aldri bli straff berre for straffas eller hemnens skuld. Dette kan det kanskje vere verd å minne Framstegspartiet om når dei ropar som høgast på strengare straffer og påstår at dagens soningsregime er å sy puter under armene på lovbyrtarar.

Dei seinare åra har situasjonen til offer og pårørande vorte mykje meir teken omsyn til. Dette er viktig fordi følgjane av å bli utsett for vald, overgrep, ran eller andre truande hendingar, set spor i menneskesinnet og kan skape angst og gjere livskvaliteten dårlegare. Såleis er det rett å rette tiltak direkte mot offer og pårørande. Samstundes må vi aldri miste av syne kor viktig det framleis vil vere å sørgje for å førebyggje kriminalitet og rehabiliterer lovbyrtarar nettopp for å unngå at nye menneske kjem i offerrolla.

Senterpartiet ønskjer ei kriminalomsorg som legg vekt på innhaldet i soninga, kursing og utdanning og førebuing til livet etter fengselopphaldet allereie frå første stund. Dersom lange straffer hadde vore avskrekkande, ville land som USA og Kina hatt mindre tilbakefall og mindre kriminalitet enn f.eks. Noreg. Det er langt frå tilfellet.

Vi må gjere meir av det som faktisk verkar. Vi må halde fram med å styrkje politiet, slik at risikoen for å bli oppdaga blir større. Vi må gjere rettsvesenet stadig meir effektivt, slik at lovbyrtarar blir dømde og straffa raskare. Dette vil gjere konsekvensen av lovbroten tydelegare for lovbyrtaren, det vil betre situasjonen for offera og styrkje den allmenne rettsoppfatninga. Det er likevel viktig å peike på at vi bør differensiere klårt mellom ulike typar lovbrøt. Derfor har vi skjerpa reaksjonane for drap, vald og overgrep. Det er rett.

Tala og tiltaka talar sitt tydelege språk. Den raud-grøne regjeringa har arbeidd målretta sidan 2005 for å styrkje både offeret og dei pårørande si stilling og for å setje politiet, rettsvesenet og kriminalomsorga betre i stand til å førebyggje betre, oppklare meir, dømme raskare og rehabiliterer betre. Budsjettet for 2011 gjev rammer for å vidareføre denne satsinga.

Konfliktråda gjer eit godt arbeid med å bidra til at konflikhtar blir løyste utanfor domstolane. Aller viktigast er det at dette held mange ungdommar unna ein i verste fall langvarig kriminell livsveg. I tillegg er det samfunnsøkonomisk lønsamt all den tid den meklinga og den positive måten konflikhtar blir løyste på, verkar førebyggjande mot nye lovbrøt. Vidare er det direkte med på å dempe kostnadene i rettsvesenet elles.

For den krenkte parten kan også ein prosess i konfliktråda bidra til at situasjonen i etterkant blir betre enn om prosessen skulle ha vore ført i ein domstol. Alt dette er bakgrunnen for at fleirtalet i komiteen, beståande av

Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet, tilfører konfliktråda 2,5 mill. kr i tillegg til den summen som låg inne i framlegget frå regjeringa. Vi er sikre på at desse pengane kjem til god nytte.

Vidare vil eg trekkje fram at regjeringa ønskjer å gjere rettshjelpsordninga tilgjengeleg for langt fleire samt etablere ei ny førstelineteneste for å senke terskelen for å søkje juridisk bistand. Slik som det er i dag, er det mange som kvir seg for å oppsøke advokat sjølv om dei ville hatt god hjelp av det.

Så til politiet. Eg er stolt av den satsinga regjeringspartia har hatt på politietaten. Med ein auke på 4 mrd. kr, altså nesten 50 pst., sidan 2005, har vi stått for eit viktig skifte etter Bondevik II-regjeringa si sulteføring. Rekordhøge opptak ved Politihøgskulen er ein del av den målretta satsinga for å styrkje politiet for framtida.

Så skal ein ha fleire tankar i hovudet samtidig. For det første: Vi har gjort eit stort og viktig lyft dei siste åra som blir vidareført i 2011. Punkt 2: Etaten vil også trenge friske midlar i åra som kjem. Politidekninga per 1 000 innbyggjarar må aukast. Det tredje punktet som ein må ha i hovudet samtidig med dei to andre, er at politiet må bruke dei til eikvar tid tilgjengelege ressursane best mogleg for å få mest mogleg politikraft for kvar ei krone.

Det har vore gjort ein driftsanalyse av etaten, og den komande resultatreforma skal forhåpentlegvis bidra til at vi får mykje tryggleik att for dei midlane som blir tilførte politiet.

Regjeringserklæringa Soria Moria II slår fast at vi skal oppretthalde ein desentralisert politistruktur, styrkje lensmannskontora, ha fleire politipostar og mindre administrasjon med ei nye organisering i politidistrikta for å få eit meir synleg og tilgjengeleg politi.

Eit evig tilbakevendande tema er nærpolitiet og kva vi legg i dette. Eg meiner vi på den eine sida må vere villige til å endre nokre strukturar når det er føremålstenleg, på den andre sida må vi ikkje tru blindt på at sentralisering er det som er løysinga på alle problem. Moderne IKT-løysingar og konstruktivt samarbeid mellom lensmannkontor og -distrikt kan gje gode resultat, medan for store avstandar kan gje det motsette.

Mitt mål og mitt håp for den satsinga som skal skje på IKT i politiet, er at ho skal gje grunnlag for å tenkje nytt om korleis vi løyser oppgåvene og gjere geografisk avstand mindre relevant. Kanskje kan ein styrkje lokale lensmannskontor ved å flytte enkelte oppgåver ut i staden for å sentralisere etter gammal vane.

Vi må aldri miste av syne at politiet ikkje er til berre for å fange lovbyrtarar, men i høgste grad også for å førebyggje. Eit politi som samarbeider godt med andre offentlege instansar, som t.d. barnevernet, og som skal gjere ein god førebyggjande innsats, må vere til stades i lokalsamfunna.

Eg vil avslutte omtrent som eg starta, og vise til Friedrich, denne gongen ikkje Nietzsche, men von Logau, som sa: Straff skal vere som salat som inneheld meir olje enn eddik. Trass i at både Høgre og Framstegspartiet er mot heimesoning, og at særleg Framstegspartiet argumenterer hardt mot soningsformer der straffeelementet ikkje er sær framtrudande, er det grunn til å framheve resultata

frå den store felles nordiske tilbakefallsstudien RETUR. Der kjem det fram at Noreg har 20 pst. tilbakefall til kriminalitet to år etter enda soning. Vi kjem dermed best ut i Norden. Dette er verdt å leggje seg på minne når vi diskuterer innhaldet i soninga. Meir olje enn eddik kan vere ein god hugserregel.

Presidenten: Det blir åpnet for replikkordskifte

Åse Michaelsen (FrP) [13:27:23]: Klinge var innom ofrene i begynnelsen av sitt innlegg, noe som jeg synes var veldig bra. Og vi husker vel alle Kristoffer-saken – den er jo ennå veldig aktuell – en sak som i hvert fall hos meg har satt dype spor, og som i enda større grad har fått meg til å tale ofrenes sak.

Vi har foreslått at regjeringen skal opprette en ordning med bistandsadvokat for barn som har blitt drept, eller som er døde under mistenkelige omstendigheter. Hvorfor er representanten Klinge uenig i dette?

Jenny Klinge (Sp) [13:27:59]: I utgangspunktet er eg open for alle forslag som kan styrkje barns rettsvern, også dei som blir drepne.

Det som er med bistandsadvokatorordninga per i dag, er at ho skal vere ei støtte til pårørende som har opplevd at deira næraste blir drepne eller mishandla. Slik at det er stor forskjell på det å vere ein avdød, som sjølv sagt treng å få sine interesser tekne i vare, og det å vere ein pårørende som stadig treng støtte under ei rettssak. Det eg trur ein aldri må miste av syne, er at for dei ungane som opplever å bli drepne av ein av sine næraste, er det ikkje ein eventuell bistandsadvokat oppnemnd i ettertid som vil vere avgjerande for om dei som har gjort det, blir dømde, og for at rettssaka skal skje på ein god måte, men nettopp den jobben som politiet og påtalemyndigheita skal gjere for å sikre bevis og føre fram saka, og for å få ei domfelling.

Anders B. Werp (H) [13:29:00]: Representanten Klinge var innom resultatreformen, et viktig arbeid som pågår i politiet for øyeblikket. For Høyre er nærpolitimodellen sentral. Samtidig vet vi at det stadig skjer endringer i samfunnet og i forhold til de oppdrag og utfordringer som politiet skal møte, slik at vi ikke nå skal låse noe standpunkt i forhold til våre konklusjoner når det gjelder den reformen.

Senterpartiet har ofte en inngang til å diskutere samfunnsstrukturer som er like foranderlig som de ti bud. Representanten er innom Soria Moria-erklæringen og henviser også til partiets forhold til resultatreformen. Men det skinner likevel igjennom en ganske klar grunnleggende holdning om at man skal ha det som man har det. Så mitt spørsmål er: Hvordan ser Senterpartiet på behovet for strukturendringer i politiet?

Jenny Klinge (Sp) [13:30:03]: For oss i Senterpartiet er det alltid avgjerande når det blir diskutert strukturendringer, at det er lokal einigheit i størst mogleg grad, og at det ikkje minst er gode lokale prosessar som fører fram til eventuelle strukturendringer.

Eg er ikkje framand for endringar i strukturen for kork-

je politidistrikta eller lensmannskontora. Det viktige er at ein oppnår noko med det. For min eigen del er eg kanskje mindre bekymra for politidistrikta enn kva eg er for lensmannskontora, all den tid ein kanskje kan oppnå noko ved å samle operasjonssentralar og lage noko større distrikt.

Det som er viktig for meg å presisere i dag, er at den store debatten om resultatreforma skal vi ha framover for å vere sikre på at vi gjer dei gode grepa. For oss i Senterpartiet betyr ikkje det at vi er imot alle endringar, men vi skal vere heilt sikre på at dei endringane vi gjer, er formåls-tenlege, og ikkje minst at det ikkje skal vere sentralisering berre for sentraliseringa si skuld.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [13:31:12]: Eg ønskjer å fortsetje der representanten frå Høgre slutta.

Sentralisering og toppstyring er ideologiske tema som både Senterpartiet og Kristeleg Folkeparti tradisjonelt har stått saman om å kjempe imot, nettopp fordi me har tru på eit samfunn som blir bygt nedanfrå. Det er der dei gode løysingane blir skapte. Det er der ein skal starte, det er det ein skal ha som utgangspunkt.

Ein har sett den siste tida at det har vore konflikhtar rundt lokalsjuehus. Det har vore truslar om nedleggingar, og regjeringa har på mange måtar ikkje ønskt å gripe inn. Det har skapt uro. Ein har sett at regjeringa lét skattedirektøren herje som han vil og leggje ned 130 kontor rundt om i landet. Ein ser at fleire tek til orde for tvangssamanslåing av kommunar, osv. No ser ein òg på politistrukturen og på lensmannskontora, som blir fjerna fordi ein sentraliserer. Og dette blir gjort før eit betre tilbod er på plass.

Eg ønskjer å utfordre representanten Klinge på følgjande: Kva for grep meiner Senterpartiet må takast for å snu ei utvikling der ein flytter politiet vekk frå folk og får stadig meir sentralisering?

Jenny Klinge (Sp) [13:32:19]: Eg takkar for spørsmålet.

Det er særdeles viktig å diskutere nærpolitiet og dei lokale lensmannskontora. Eg vil nok ein gong presisere at eg er ikkje imot alle endringar, men det er i høgste grad nødvendig å ta vare på ein mangfaldig og desentralisert politistruktur.

Det er for så vidt ei relevant samanlikning å vise til lokalsjuehusa, for der er det forslag om store endringar. Det eg har vore oppteken av når det gjeld sjuehusa, er at ein skal vente på nasjonal helseplan og på kva Stortinget seier i den samanhengen, før ein gjer dei store grepa. Eg vil understreke at eg tenkjer likeins når det gjeld politiet, at debatten om resultatreforma må ligge til grunn for dei endringane ein skal gjere, og at det faktisk er gode politiske prosessar, både sentralt og lokalt, som ligg til grunn for det som altså skal gjerast.

Per Sandberg (FrP) [13:33:23]: La meg få si til representanten Klinge fra Senterpartiet at det var et meget interessant og – synes jeg – godt svar hun hadde på den første replikken. Hun ga uttrykk for at det ikke var noen motstand i Senterpartiet mot å se på ny struktur.

Så registrerer jeg at representanten peker på at man har

færrest problemer med å se på politidistriktsstrukturen. Der er Senterpartiet helt på linje med Fremskrittspartiet. Så får man i neste runde kanskje se på lensmannsdistriktsstruktur og lensmannskontorstruktur. Kan jeg tolke det dit hen at Senterpartiet, når man kommer i en situasjon der man skal legge ny struktur, vil stå sammen med Fremskrittspartiet om at man først går på de overordnede, Politidirektoratet og politidistriktene, før man eventuelt ser på endring i lensmannsdistriktene?

Jenny Klinge (Sp) [13:34:30]: Eg har registrert at Framstegspartiet har kome med forslag om ned mot fem politidistrikt. Så langt er det i alle fall heilt sikkert at det vil Senterpartiet ikkje vere med på.

Eg er oppteken av at vi skal sjå dette i samanheng. I staden for å ta først det eine, så vente ei stund og så ta det andre, må ein vurdere ein heilskapleg politikk på dette feltet. For min del er eg interessert i å diskutere strukturen når det gjeld politidistrikta, men eg synest ein òg må sjå det i samanheng med korleis ein har tenkt å ha strukturen for lensmannskontora framover.

Det er spennande prosessar som skal skje framover. Eg er ganske sikker på at sjølv om det tilsynelatande er slik at Senterpartiet kan vere einig med Framstegspartiet på somme punkt – og det er vel og bra dersom vi er det – er det òg ganske mange grunnar til å tru at Framstegspartiet har ønske om å gå mykje lenger når det gjeld nedlegging av både politidistrikt og lensmannskontor enn det Senterpartiet har.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [13:35:41]: Trygghet i hverdagen er en forutsetning for god livskvalitet. Her spiller et robust politi en viktig og grunnleggende rolle. Kristelig Folkeparti er derfor glad for at regjeringen viderefører et høyt nivå på opptaket til Politihøgskolen. Det er bra.

På den annen side står ikke satsingen på politiets driftsbudsjetter på noen måte i forhold til de utfordringene som er i sektoren. Paradoksalt nok vil dagens budsjetter trolig føre til at mange politistudenter utdanner seg til arbeidsledighet. Det er ikke bra.

Politiet har selv meldt at de må kutte opp mot 500 stillinger framover på grunn av trange budsjetter. I Oslo er det kuttet flere titalls stillinger i år, og Trondheims-politiet har flere ganger måttet stenge publikumsmottakelsen på grunn av manglende ressurser. I tillegg vet vi at politiet har en IT-plattform som er i ferd med å bryte sammen, og trengs å byttes ut. Dette er en kostnad i milliardklassen, som det ikke er satt av penger til.

Politiets Fellesforbund har regnet ut at etter at politiske særstatsinger er finansiert og lønns- og prisveksten er dekket fullt opp, vil driftsbudsjettet gå i minus. Arne Johannessen, som ikke akkurat er kjent for å gå stille i dørene, er heller ikke i år stum av beundring over budsjettet. Han sier:

«Dermed fortsetter galskapen med at vi må holde ledige stillinger for å finansiere IKT.»

Ja, justisministeren har selv innrømmet at det trolig blir kutt i andre deler av politiet for å dekke inn oppgraderinger av IT-systemet. Jeg hadde gjerne sett at justisministeren klargjorde hvor disse kuttene skal tas.

Kristelig Folkeparti mener at politibudsjettet må styrkes, ikke minst for å komme hverdagskriminaliteten til livs. Det er ikke akseptabelt at politiet er nødt til å foreta prioriteringer som går på folks rettsfølelse løs.

Videre vil vi styrke politiets forebyggende arbeid. Vi ønsker et politi som er synlig til stede i gater og nærmiljø, og som prioriterer forebyggende arbeid og tidlig innsats overfor unge i risikozonen. Politiet må få et økonomisk rom til å øke bemanningen og styrke det forebyggende arbeidet. Dessverre finnes ikke dette rommet i regjeringens budsjett for neste år. Derfor har Kristelig Folkeparti i alle år med rød-grønt styre, og også i år, hatt en betydelig høyere bevilgning til politiet.

Kristelig Folkeparti er glad for at regjeringen styrker domstolene noe i sitt budsjettforslag. Det er helt nødvendig etter flere år med magre budsjetter for domstolene, økt saksmengde og ansettelsesstopp i sektoren. Men økningen er ikke tilstrekkelig. Derfor foreslår Kristelig Folkeparti en ytterligere styrking i vårt alternative budsjett. Vi kan ikke tillate at domstolene blir en propp i straffesakskjeden.

I tillegg har vi fått en dom i Høyesterett som vil føre til ny prøving av en rekke saker hvor ankebehandling har blitt nektet uten begrunnelse. Vet statsråden hvor mye ressurser dette vil kreve av domstolene og f.eks. et organ som Økokrim? Og vil statsråden sørge for at dette blir kompensert i revideringen av budsjettet?

Til slutt ønsker jeg å påpeke at en troverdig trygghetspolitikk krever at norske politikere slutter å snakke rundt grøten, og våger å angripe årsakene til vold, uro og frykt. Mellom 60 og 80 pst. av all vold skyldes alkohol. 1,5 millioner nordmenn plages av andres alkoholbruk. Nesten 50 000 kvinner blir fysisk skadet av en beruset person hvert eneste år. Samtidig går antall skjenkesteder opp, og alkoholforbruket øker kraftig. Både forskningsmiljøer og politiet kritiserer skjenkepolitikken.

NRK-programmet Brennpunkt satte nylig fokus på en skjenkenæring som er helt ute av kontroll, og på at politiet bruker opp ressursene i helgene på å rydde opp i flatfyll og alkoholrelatert vold. Kristelig Folkeparti har lenge foreslått å redusere skjenketiden fra kl. 03.00 til kl. 02.00. Her har vi etter hvert fått støtte fra regjeringen. Ikke minst har justisministeren, som gjennom tre år har snakket om dette, lovet at det skulle skje noe denne høsten. Men nå har det kommet fram at regjeringen likevel ikke vil gjøre noe med skjenketidene. De vil heller ha nye runder med forskningsrapporter.

På dette området trenger vi ikke mer forskning. Internasjonale forskningsrapporter er utvetydige og massive. Erfaringer fra norske byer som har innført redusert skjenketid, viser klart: Det blir mindre vold og uro. Visepolitimesteren i Oslo slår fast at politiet ikke ser noe behov for mer forskning, og at sammenhengen mellom skjenketid og voldsepisoder er udiskutabel.

Hvorfor legges dette forslaget bort? Det kan ikke skyldes manglende forskning. Kunnskapen er der. Det er even-

tuelt evnen og viljen til å ta kunnskapen på alvor som mangler. Det er trist, enten det nok en gang er næringsinteressene som har overkjørt hensynet til trygghet, helse og velferd, eller det er frykten for å ta upopulære beslutninger som lammer regjeringen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Thor Lillehovde (A) [13:41:00]: Kristelig Folkeparti er ikke representert i justiskomiteen og har således ikke kommet med egne merknader til budsjettet for 2011. Jeg har derfor kikket litt i partiprogrammet og i det alternative budsjettet for 2011. Det er mye bra i Kristelig Folkepartis justispolitikk, ikke minst innenfor forebygging og tidlig inngripen overfor ungdom i risikosonen. Etter min mening er det liten avstand mellom Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti.

Derimot vil det være interessant å høre hvordan Kristelig Folkeparti stiller seg til potensielle samarbeidspartnere på høyresiden. Hva mener Kristelig Folkeparti om Fremskrittspartiets kutt i kontrolltater, som Skatteetaten, Toll-etaten og Finanstilsynet? Hva mener Kristelig Folkeparti om Fremskrittspartiets reduksjon i alkoholavgiftene?

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [13:42:07]: Representanten kunne ha fortsett, for det er flere tiltak som eg kunne ha sagt at eg ikkje liker.

Først vil eg seie at eg gjerne ville ha sete i justiskomiteen om eg hadde fått lov til det; det er ein veldig spennande komité. Eg er veldig glad for at det er fleire som ser den gode justispolitikken til Kristeleg Folkeparti.

Men for å svare på spørsmålet: For min del og for Kristeleg Folkeparti sin del ønskjer vi ei større satsing på forebygging. Me ønskjer å skape eit tryggare samfunn, og som eg begynte mitt innlegg med: Det handlar om livskvalitet. Derfor er eg glad for mye av det Arbeidarpartiet og regjeringa har gjort. Men me er utolmodige. Her viser ein ganske samla opposisjon at ein ønskjer tydelegare prioriteringar og endå meir satsing på f.eks. politiet.

Når det gjeld regjeringsspørsmålet, kjem eg ikkje med noko svar her. Det einaste eg kan seie, er at Kristeleg Folkeparti kjem til å vere krystallklar på at me ikkje vil kompromisse på viktige saker, og tryggleik i kvardagen er ei av dei viktigaste sakene for Kristeleg Folkeparti, fordi det handlar om livskvalitet.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [13:43:17]: Kristeleg Folkeparti ligg i utgangspunktet ganske nær regjeringa sin justis- og kriminalpolitikk, og det er bra. Når Kristeleg Folkeparti foreslår å auke løyvinga til politiet sitt arbeid for å forebyggje og kjempe mot kriminalitet med 160 mill. kr, må eg minne om at me har auka politibudsjettet med om lag 2,85 mrd. kr i perioden 2006–2010. Me tok tidenes budsjettlyft for politiet i 2010, med 1,3 mrd. kr. For 2011 foreslår me å styrkje politi og påtalemyndigheit med om lag 550 mill. kr nominelt. Den reelle veksten i politibudsjettet for 2011 er på ytterlegare 100 mill. kr på grunn av at enkelte oppgåver er overførte til andre etatar. Er det ikkje da litt pinglete – eg veit ikkje om det er eit parla-

mentarisk uttrykk – å seie at ein satsar kraftig på politiet ved å plusse på med 130 mill. kr?

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [13:44:27]: Først vil eg berre seie at Kristeleg Folkeparti har støtta den auken som regjeringa har kome med. Han er viktig og bra. Men om ein ser på politiet sin eigen driftsrapport for perioden 2002–2008, viser tala – og det er politiet sine tal – at det er blitt færre synlege tenestemenn. Det er imot intensjonen bak politireforma. Det viser at ein kanskje ikkje har lukkast like godt sjølv om ein har fått den auken. Derfor er Kristeleg Folkeparti utolmodig, og har ved kvart budsjett vist at me aukar. Om 160 mill. kr er nok, kan vere eit godt spørsmål, men det ville i alle fall ha bidrege til at ein kunne fått fleire i jobb, ein kunne fått større rom ute. Då trur eg at ein òg ville fått eit meir synleg politi; ein kunne prioritert meir av den kvardagskriminaliteten som eg opplever at ein dessverre ikkje har moglegheit til å prioritere i dag.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Statsråd Knut Storberget [13:45:40]: Aller først har jeg lyst til å gi uttrykk for at jeg syns denne debatten er mye bedre enn mange av de budsjettdebattene jeg har deltatt i – dette er min tiende justisdebatt i Stortinget, så jeg har vært med på noen.

Det er to aspekter i debatten som jeg syns er viktige nå, etter den satsingen som har vært på justissektoren i løpet av de siste årene.

Det første er det som representanten Ropstad gjør seg til en meget god talsmann for: spørsmålet om hvordan vi kan forhindre at kriminalitet oppstår. Vi må aldri glemme å ha med også det aspektet når vi diskuterer ressursene, for den mest effektive måten å skaffe mer ressurser inn i justissektoren på er å forebygge bedre, og det er med henblikk på livskvalitet den aller beste måten å spare på. Det å unngå at straffbare handlinger skjer – det høres åpenbart ut, men det bør sies – er det aller beste. Slik sett er Natteravn-reklamen, som handler om den voldsepisoden som *ikke* fant sted, veldig god.

Det andre aspektet i debatten som jeg også verdsetter stort, er det som saksordføreren og lederen av komiteen, representanten Sandberg, var inne på i sitt innlegg, og som jeg syns det er fortjenstfullt at han bruker noe tid på, nemlig at når man har satset så mye på justissektoren i løpet av de siste årene, må man også evne å stille spørsmål ved hvordan pengene brukes, og hva slags resultater man faktisk får ut av dem.

Jeg har fra denne talerstol og også ute i det offentlige ordskiftet vært helt åpen om at det er en debatt vi til enhver tid må tørre å ta, og tida er inne når det gjelder justissektoren, til å debattere de spørsmålene. Det er derfor vi har lagt opp til et ganske bredt anlagt arbeid opp mot resultatreformen, og jeg håper at de innspill som nå er kommet i debatten, varsler at justispolitikkerne og Stortinget som sådant ønsker å gå inn i den problemstillingen, for det er helt nødvendig. Jeg har ikke særlig tro på store reformer i offentlige sektorer uten å få samlede, brede politiske løsnin-

ger rundt det. Derfor vil jeg ut fra debatten så langt si at vi i regjeringa er åpne for å snakke med også opposisjonen når det gjelder spørsmålet om struktur. Vi har gjort noen grep når det gjelder struktur, ute i politiet, som etter mitt skjønn er svært viktige – Follo politidistrikt, f.eks., er et prøveprosjekt som vil gi et ganske godt grunnlag for oss med hensyn til hva vi gjør framover. Så både når det gjelder politiet, og når det gjelder kriminalomsorgen, er tida inne for nettopp å diskutere dette.

Så ble jeg veldig stimulert av replikken fra André Oktay Dahl til representanten Bøhler, som fikk i oppdrag å komme med fem mer eller mindre strukturelle endringer som er foretatt nå, i den siste perioden. Og jeg syns Bøhler svarte svært godt. Men det er mer som kunne tillegges – om Bøhler hadde hatt tid i sitt replikk svar. Det er et betydelig skifte i både struktur og innsats når man bygger ned en soningskø som var på 3 000. Det er et betydelig skifte når vi valgte å bruke så mye midler og lovmes-sige ressurser på å etablere en DNA-reform som bidrar til mer oppklaring. Det er et betydelig skifte når vi tredobler opptaket til Politihøgskolen – ja, den eneste måten å skaffe flere politifolk i Norge på er å øke opptaket. Det er et betydelig skifte når man introduserer en helt ny type soning, nemlig den elektroniske hjemmesoningen. Det er et betydelig skifte når man nå snart etablerer den ellefte rusmestringsenheten ute i norske fengsler. Det er et betydelig skifte når man får domstoler til å gå over til video og lyd i større grad enn det man har gjort tidligere. Det er et betydelig skifte som ligger i den utvidelsen av bi-standsadvokatorordningen som innebærer at de som er ofre for kriminalitet, får vite om denne før man inngir anmeldelse – det er bredt støttet her i Stortinget, og det er altså kommet. Og det er et betydelig skifte at vi nå har fått den satsingen på utvisning og retur av utlendinger som begår straffbare handlinger i Norge – bare i år ser det ut til at vi når opp mot en tvangsmessig retur av 500 personer. Det må vi være glad for. Det er dessuten et betydelig skifte at vi ute i kommunene har fått etablert over 300 politiråd, som er gode samarbeidsorgan, særlig i det forebyggende perspektivet. I så måte er jeg glad for at vi også får anledning til å diskutere dette.

Politibudsjettet har, som flere av representantene har vært inne på, økt massivt. Vi hadde en økning i 2010 på 1,3 mrd. kr, og det foreslås en videreføring av det – det er det viktig å legge merke til. Sjøl tiltak som kom i 2009, og som innebar at man skulle satse på å bygge opp sivile stillinger i en krisetid hvor vi trengte sysselsetting, har man fått lov til å beholde, og det skal vi ha med oss når vi nå vurderer den budsjettmessige situasjonen. Det fins jo ikke så mange offentlige etater som siden 2005 kan vise til en økning i driftsbudsjettene på nærmere 50 pst., så jeg har vanskeligheter med å bli stemplet som den ministeren som skulle kutte i politiets budsjetter. Det har også gitt resultater i forhold til antall årsverk totalt sett, med nær 1 700 fra 2005 til 2009. Man bør ha med seg dette når man beskriver det som om politietaten nærmest ligger på sotteseng.

Så vil jeg også peke på at det viktigste virkemidlet vårt faktisk er at regjeringa har valgt å legge mye inn på å øke

opptaket til Politihøgskolen. Det er også slik at i beman-ningsplanen ble vi anbefalt å legge oss på 560 studen-ter; vi valgte 720. Det er 150–170 mer enn det Politiets Fellesforbund anbefalte oss.

Jeg må få lov til å utfordre særlig Høyre, som i innstil-lingen sier at man innen 2015 skal ligge på 2 000 politi-årsverk mer enn det regjeringa har lagt opp til: Hvordan skal man få til det? Hvis man i regnestykket forutsetter at ingen slutter, at ingen pensjonerer seg, vil man fram til 2015 måtte ha 2 000 ekstra årsverk. Når Høyre har valgt å legge seg på det samme opptaket til Politihøgskolen som det de øvrige partier har, betyr det at man egentlig burde hatt et opptak på i hvert fall opp mot 2 000 i 2012 for å nå det målet. Det er det lite realisme i. For et parti, og for en representant som André Oktay Dahl, som ofte går høyt ut på banen i media og flagger dette, må man jo også, gitt Høyres forutsetning om at ingen slutter, i Stortinget kunne svare på hvordan man skal oppnå det som man utad sier er et mål.

Jeg er glad for at den satsingen som nå er kommet i forhold til Politihøgskolen, gir betydelige resultater, og vi er vel egentlig ved et slags «break even» når det gjelder antall politiårsverk. Nå vil vi se vekst, men det forutsetter at regjeringa gjør det vi har gjort i år, og det vi foreslår å gjøre til neste år. Vi foreslår at det legges inn tilstrekkelige midler, slik at man kan få ansatt de som blir uteksaminert. Det sier seg sjøl.

Vi har vært igjennom tallene på hvor mange som har fått seg jobb, så det går jeg ikke inn på nå, men jeg registrerer fortsatt at det er 172 ledige stillinger ute i Politi-Norge. De fleste av dem vil ikke være passende for en poli-tihøyskolestudent. Det vil innebære opprykk, og da vil det bli ledige stillinger. Så for dem som nå består prøve-ne utover høsten, syns jeg ikke det ligger så galt an som noen vil ha det til.

Regjeringa har også med dette budsjettframlegget valgt å prioritere innsatsen mot økonomisk kriminalitet. Vi har hatt en særdeles god runde i kontroll- og konstitusjonsko-miteen når det gjelder organisert kriminalitet. Den økono-miske kriminaliteten utgjør en bærebjelke i dette. Det er bakgrunnen for satsingen her.

Vi vil også vise til at vi må se strafferettskjeden i sin hel-het. Jeg tar utfordringen fra representanten André Oktay Dahl på det feltet. Det er viktig, det har jeg sagt hele tiden, men det er også bakgrunnen for at regjeringa velger å satse noe på politiet, at vi øker betydelig på domstolene, som jo faktisk nå leverer svært godt – de er de raskeste i Europa, og skriver etter mitt skjønn svært gode avgjørelser, uten at jeg skal gå inn og vurdere de enkelte – og at man fortsetter å øke kapasiteten i kriminalomsorgen. Det er helt åpenbart at over halvparten av dem som nå sitter i nors-ke fengsler, soner dommer på under 60 dager. Det å øke hjemmesonning med elektronisk kontroll, mener regjerin-gen er en farbar vei. Det gir en god rehabilitering og god kapasitet. De partier som kutter der, dvs. Fremskrittspar-tiet, må jo ta inn over seg at man med sitt budsjettforslag lager en kriminalomsorg som får betydelig mindre kapa-sitet i en tid hvor politiet bare leverer bedre og bedre. Det er langt flere pågripelser, særlig av utenlandske statsbor-

gere, og vi ser heldigvis også at kriminalitetstendensen er nedadgående. Det er gledelig at man i Oslo har fått en nedgang i grove villainnbrudd på nærmere 50 pst. Det er et godt tegn på at økt ressurstilfang virker, men også et godt tegn på at man organiserer seg på rett måte for å knekke de utenlandske bandene.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per Sandberg (FrP) [13:55:55]: Dette er ingen ny utfordring: Statsråden er veldig godt kjent med mitt første spørsmål. Det er befestet i forslag nr. 23, fra Fremskrittspartiet og nå også Høyre. Det gjelder DNA-analyser og RMI. Jeg kan ikke på noen slags måte forstå motivet og agendaen til regjeringen når man tillater at DNA-analyser nærmest blir et hinder for å sikre rettssikkerhet.

Nylig har undertegnede fått kjennskap til to saker om overfallsvoldtekt der det har gått 8 og 9 måneder før analysen har ligget klar. Hvorfor er det slik at regjeringen fortsatt opprettholder monopolet og ikke bruker eksempelvis GENA, en kvinnebedrift som har fått gründerprisen? Hvorfor har ikke de fått tilgang til å analysere denne typen DNA-prøver?

Statsråd Knut Storberget [13:57:03]: Dette spørsmålet har jeg fått mange ganger, og mitt svar er det samme. Det er altså sånn at vi mener det er knyttet betydelige rettssikkerhetsutfordringer til DNA-analyser, og av den grunn mener vi at det er riktig at det holdes på Rettsmedisinsk institutts hender. Så er det sånn at man har valgt å styrke RMI betydelig i løpet av disse årene, og man har også sett betydelige resultater når det gjelder hvor mange sporprøver og personprøver som blir analysert. Når det gjelder personprøvene, er man i rute, men det er altså sporprøvene man henger etter med tidsmessig.

Da gleder det meg – som jeg også sa sist jeg fikk svare på dette spørsmålet – at man i løpet av sommeren og disse månedene som har gått fram til nå, faktisk har kommet i en situasjon hvor man behandler flere sporprøver enn det som kommer inn. Man er altså i ferd med å bygge restansene ned og får også saksbehandlingstiden ned. Det er mitt håp at i hvert fall 80 pst. av disse prøvene skal behandles innenfor de satte frister før vi bikker nyåret.

Per Sandberg (FrP) [13:58:07]: Ja, jeg registrerer at jeg får det samme svaret, og jeg synes det rett og slett er uholdbart at man holder fast ved en monopolsituasjon når vi vet at den type DNA-analyser kan gjennomføres på fem til ti dager. Selv om at det er et lite, privat innslag i GENA i Stavanger, synes jeg faktisk at statsråden og regjeringen spiller med rettssikkerheten når de har en sånn holdning. Jeg kan ikke se hvorvidt RMI gir noen større rettssikkerhet enn det andre måtte gi.

Men så til en annen utfordring. Det går på dette med forslag nr. 22, fra Fremskrittspartiet. Vi har i flere år diskutert hva som skjer med politistudentene i forhold til at noen gir garantier, og så viser det seg at man ikke får det resultatet man ønsker seg. Fremskrittspartiet ønsker nå større forpliktelse, både fra regjering og fra storting, til å

få flere ut fra Politihøgskolen nå framover. For å sikre oss at så skjer, vil Fremskrittspartiet gi en garanti, i hvert fall fram til 2020, der vi har et felles mål om 2 tjenestemenn per 1000 innbyggere. Kan ikke regjeringen vurdere det?

Statsråd Knut Storberget [13:59:16]: Det er flott å få denne anledningen til å klare litt opp i hva man har sagt fra regjeringas side om dette, for det er det samme: Vi garanterer at vi gjør det vi kan for at de som utdannes fra Politihøgskolen, skal få seg jobb – og det ville være rart om de ikke fikk seg jobb. Det er også bakgrunnen for at vi har valgt å styrke driftsbudsjettene, både i fjor, i år og også til neste år, for å kunne sysselsette de nyutdannede.

Så må jeg si at for å være en høgskole som etter hvert nå utdanner over 400 studenter, hvor vi ser at over 300 av dem har fått seg jobb før vinteren ordentlig har satt inn, og hvor man nå er i ferd med å rekruttere inn i arbeidslivet de siste 80–90 studentene som har bestått prøver i høst, synes jeg faktisk at det er et ganske godt resultat. Men det vil ikke være mulig å garantere jobb til alle som sier at de skal ha jobb ved hjemstedet sitt. Man må akseptere å flytte, og man må også akseptere at man må søke på jobber.

Line Henriette Hjemdal hadde her overtatt presidentplassen.

André Oktay Dahl (H) [14:00:27]: Jeg vil starte med å gratulere statsråden med 10-årsjubileet med denne type debatter. Med tanke på at jeg et par ganger har foreslått at han skal gå av, vet jeg ikke om jeg skal ønske ham velkommen tilbake neste år, etter pappapermen som snart kommer fortjent. Men det er i hvert fall en misforståelse at Høyre foreslår 2 000 utover regjeringens forslag. Vi foreslår 2 000 flere, så det er flere måter å lese det på. Jeg registrerer at regjeringspartiene leser våre merknader feil, men det kommer vi tilbake til i senere innlegg.

I fem år, etter hvert som en del budsjettdebatter har blitt gjennomført, har den viktigste saken for statsråden for å bekjempe kriminalitet vært å redusere skjenketidene. Spørsmålet er: Hvordan føles det for statsråden, i en flertallsregjering, at hans viktigste tiltak for å bekjempe vold, spesielt i byene, nå ikke ser ut til å bli noe av?

Statsråd Knut Storberget [14:01:23]: Aller først må jeg bare få lov til å si at jeg opplever at Høyre er i fri faneflukt fra sine noe aggressive utspill i media om at man skal ha 2 000 flere enn regjeringa innen 2015, og så løper man fra det ved første runde hvor man faktisk har mulighet til å øke opptaket til Politihøgskolen og ikke gjør det. Det er altså slik at hvis vi skal ha 2 000 flere årsverk, må vi utdanne flere. Hvis man skal nå i havn med dette – for Høyres del – er man derfor oppe på et opptak på 2 000 til politihøgskoleutdanningen.

Når det gjelder skjenking, mener jeg det er et særs viktig tiltak for å bremse kriminaliteten. Men her er det to strategier. Den første er det regjeringa jobber med, hvor man ønsker å se dette mer opp mot den forskningen som nå gjøres, særlig SIRUS. Det synes jeg er greit. Det er godt

å leve med. Det er godt at det blir godt fundert. Det andre er at kommunene har fri adgang til å gjøre dette. I så måte burde representanten André Oktay Dahl ikke spørre meg, men Høyres lokalpolitikere rundt omkring, som i det siste har foreslått å skjenke nærmest døgnnet rundt.

Anders B. Werp (H) [14:02:42]: I løpet av noen få år har vi sett framveksten av en helt ny arena for kriminalitet. Det er datakriminalitet. Det går på ID-tyverier, det går på økonomisk kriminalitet, mer bruk av teknologi og avansert teknologi.

Nylig kunne vi lese i flere artikler i mediene at myndighetenes mulighet for forebygging av dataangrep og datakriminalitet er svekket. Myndighetene har jo flere verktøy, gjennom NSM, NorCERT osv. Mine spørsmål er: Føler statsråden seg komfortabel med dagens sikkerhetssystemer? Hvordan vil regjeringen eventuelt møte utfordringene ved å øke datasikkerheten?

Statsråd Knut Storberget [14:03:38]: Det er ingen grunn til å bagatellisere den situasjonen vi ser på nett og gjennom IKT – ikke bare for det offentlige, men også for private. Vi ser jo, som representanten sier, at nettet og teknologien i større grad blir en base for kriminelle handlinger. Derfor må dette angripes i hvert fall fra to hold. Det første er det forebyggende, hvor jeg mener NSM bl.a. gjør en bra jobb for å kunne forebygge og forhindre. Det er laget et utkast til en strategi for denne type kriminalitet, som regjeringa nå har under utarbeidelse – høringsfristen gikk vel ut nå i november – som vi kommer til å legge mye inn på, og hvor det er en rekke tiltak, både for å kunne forebygge og for å kunne reparere.

Når det straffbare har skjedd, er det grunn til å peke på at ett av de viktigste virkemidlene vi har for å kunne etterforske denne type saker, er at politiet får adgang til trafikkdata. Så er man opptatt av den kriminaliteten som skjer ute på nettet, må vi i hvert fall stille oss slik at politiet har muligheter for å kunne hente ut trafikkdata. Der håper jeg også Høyre vil bidra.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [14:04:58]: Eg blei veldig ivrig etter å ta ordet etter å ha høyrte replikkvekslinga mellom representanten Oktay Dahl og statsråden, for der var representanten Oktay Dahl på «faneflukt» – trur eg uttrykket var – vekk frå sine standpunkt. Eg må innrømme at eg har stor sans for statsråd Storberget sine haldningar til tryggleik og forebygging, fordi han har peikt på det eg vil kalle ei av dei aller viktigaste årsakene til valdskriminalitet, nemleg alkohol og misbruk av alkohol. Der veit eg at statsråden har eit standpunkt. Han skreiv det sjølv i Aftenposten:

«Vi ønsker å redusere omfanget av alkoholrelatert vold. Forskning og erfaring peker i samme retning: Reduksjon av skjenketiden virker. Derfor har Helse- og omsorgsdepartementet foreslått å innskrenke maksimaltiden for skjenking.»

Då eg høyrde replikkvekslinga i stad, fekk eg inntrykk av at dette er noko som berre kommunane kan gjere. Har statsråden gått vekk frå sitt eige standpunkt? Han har tid-

legare framheva og lyfta fram kor viktig det er å redusere skjenketida nettopp for å få slutt på misbruket.

Statsråd Knut Storberget [14:06:01]: Nei, mitt svar er det samme. Jeg mener at vi må være obs på at den viktigste årsaken til særlig voldskriminaliteten i Norge er alkoholbruk. I 60–70 pst. av voldstilfellene er ikke bare den fornærmede, men også overgriperen påvirket av alkohol. Det går igjen som et klart mønster. Har vi oppgang i alkoholforbruket i Norge totalt sett, får vi oppgang i voldskriminaliteten. Derfor mener jeg at regjeringas høringsnotat, hvor man foreslo å innskrenke skjenketiden til kl. 02 på sentral basis, er et godt forslag. Men nå kommer rapporten fra SIRUS, og man må ta en ny runde på det.

Men det er fortsatt adgang for kommunene til å styre dette sjøl. Det er mange som sier at det er viktig at kommunene får lov til å gjøre det sjøl. Jeg mener at vi får avvente SIRUS-rapporten som kommer om dette. Jeg vil også si at det er viktig at man ser på både avgiftsinstrumentet, vinmonopolordningen og å bevare reklameforbudet for å sørge for at totalforbruket holder seg lavt. Det er en av årsakene til at vi har lite kriminalitet i Norge, sammenlignet med andre land.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [14:07:06]: Eg takkar for svaret. Men eg opplever samtidig at det er å gå vekk frå eit standpunkt. Eg har brukt den same argumentasjonen sjølv, særleg overfor dei som meiner det er viktig at kommunane sjølve skal få bestemme. I dag har dei ei moglegheit til å bestemme det innafor kl. 03, så dei som verkeleg meiner at kommunane skal bestemme det sjølve, må kjempe for døgnopne skjenkestader, og det er eg i alle fall imot. Men det eg ser som den store utfordringa, er jo at det har teke altfor lang tid allereie. Eg er einig med statsråden i at dette sjølv sagt ikkje er det einaste verkemidlet. Ein må sjå på måten skjenkinga blir føreteke på, og ein kan gå inn på heile den problematikken. Men det som eg er skuffa over, er at statsråden frå å ha hatt ein veldig iver og pressa det gjennom, har gått heilt vekk frå det.

Kva er vitsen med å få meir, når me har så mykje forskning – både internasjonal og nasjonal forskning – som viser at det er ein klar samanheng mellom alkoholtilgang, alkoholmisbruk og også vald? Kvifor må me gå fleire rundar? Kan me ikkje få det med ein gong?

Statsråd Knut Storberget [14:08:14]: Det var en tydelig debatt under høringen, hvor man etterlyste nettopp forskningsmessig empiri opp mot dette. Jeg mener at vi også har veldig mye, som representanten Ropstad også har sagt, men er helt komfortabel med å avvente SIRUS' rapport om dette.

Jeg er veldig glad for at representanten Ropstad er utålmodig når det gjelder dette. En av grunnene til at vi mener at dette har vært et viktig forslag, er jo at vi har sett bl.a. i Oslo at man har en voldssituasjon og stadig rop om mer politiresurser for å gjøre noe med dette, og hvor de lokale politiske myndighetene ikke følger opp og gjør som mange andre kommuner har gjort. Så den utålmodigheten som Ropstad nå anfører mot meg, synes jeg også man bør

kunne vise bl.a. overfor Kristelig Folkeparti i Oslo, som kanskje har en mulighet for å påvirke politikken lokalt, og som nettopp må kunne ta grep i den byen som kanskje er mest plaget av dette. Der kan man fatte vedtak umiddelbart hvis man ønsker det, for der er lovhjemmelen på plass.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [14:09:28]: I budsjettinnstillinga for 2011 tek me nok eit steg mot eit tryggare samfunn. Satsinga på politi og påtalemyndigheit vil føre med seg at fleire lovbrøt blir oppklarte. Men det aller viktigaste i kampen mot kriminalitet er gode, førebyggjande tiltak, som også statsråden er oppteken av. Derfor er det avgjerande viktig kva som blir lagt inn av tiltak før kriminalitet blir gjort, og kva slags tiltak som blir etablerte innanfor rehabilitering. Arbeidet med ei god tilbakeføring av straffedømde til samfunnet er derfor viktig, slik at ein forhindrar ny kriminalitet.

Det å utvikle gode fritidstilbod og haldningsskapande tiltak retta mot barn og unge er ein viktig del av det å førebyggje kriminalitet. Dessverre er det likevel ein del menneske som ikkje klarer å halde seg vekk frå den kriminelle løpebanen. Da er det viktig at samfunnet satsar på omfattande tiltak, som er retta inn mot ettervern og tida etter soning. Regjeringa, saman med offentlege og private instansar, satsar sterkt på å byggje opp framtidsplanar for den innsette sine evner og moglegheit til å meistre sin eigen livssituasjon etter enda soning.

I tillegg til det sosiale nettverket og samspelet mellom friviljuge organisasjonar og kriminalomsorga er det også viktig å satse aktivt på tiltak som å gje dei innsette tilbod om utdanning. Me veit at lese- og skrivevanskar er meir utbreidde blant domfelte enn elles i befolkninga. Derfor er tiltak som stimulerer til utdanning og arbeidstrening viktige tiltak i rehabiliteringsføremål.

Me har i dag mykje kunnskap – både nasjonalt og internasjonalt – om kva som må til for å leggje til rette for at tidlegare straffedømde skal kunne finne sin plass i samfunnet.

Dette er ingen ny kunnskap. Alt i 1841 sa ein kommisjon følgjande om «Strafanstalter» mv.:

«En Mængde Fanger have ved deres Løsladelse af Fængslet intet Tilhold og Intet at ernære sig ved.

(...)

Skulle derfor de gavnlige Virkninger af Behandlingen i Fængslet ikke tabe sig, men blive af Varighed, maa man ikke forlade Fangen i det kritiske Øieblik, han derfra løslades. Omsorg for den løsladte Fange og den derved bevirkede eller dog tilsigtede Forebyggelse af hans Tilbagefald paa Forbryderbanen udgjør saaledes en nødvendig Betingelse for en varig Virkning af Behandlingen i Strafanstalten (...).»

Dette sa ein altså allereie i 1841.

Lat oss alle ta tak i «det kritiske Øieblik», både for å spare samfunnet for store utgifter og også for å skjerme enkeltmenneske for store lidingar.

I motsetnad til Framstegspartiet vil regjeringa sin jus-

tispolitikk medverke til meir tryggleik, mindre kriminalitet og god rettstryggleik. Det er ikkje utan grunn at prioriteringa og satsinga dei siste fem åra har vore konsentrert omkring politi, domstolane og kriminalomsorga, og neste år tek me nye steg mot eit tryggare samfunn.

Me høyrer ofte at det er for få politifolk i gatene, og at politiet har for lite ressursar. Ja, det vil nok alltid vere slik at mange vil ønskje seg meir ressursar. Det som likevel er dei faktiske forholda, er at me har auka politibudsjettet med nær 3 mrd. kr i perioden 2006–2010. I 2011 aukar me budsjettet ytterlegare med vel 550 mill. kr nominelt. I tillegg blir oppgåver overførte til andre etatar tilsvarende 100 mill. kr.

Så er det også slik at det sjølv sagt må vere ei bemaning i politiet som er forsvarleg. Eg meiner at hovudårsaka til at politiet periodevis har vore underbemanna, er at det ikkje var stor nok utdaningskapasitet ved Politihøgskolen i tidlegare tider da Høgre ved hjelp av Framstegspartiet styrte landet. No vil mykje av dette bli retta opp ved at utdaningskapasiteten blir på rekordstore 720 aspirantar i 2011 – og det for andre året på rad. Eg må berre minne om at studentopptaket i 2002 – da Framstegspartiet og Høgre laga statsbudsjett – var på 240 aspirantar. I dag er altså dette tredobla.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [14:14:38]: La meg starte med å si at jeg kan være enig med representanten Chaudhry. Budsjettet er ikke bare et tallbudsjett, det er også et styringsdokument. Da er det viktig at man både holder hendene på rattet, og at en lar være å kjøre i fylla, for vi vet hvordan det kan ende.

Det har fra flere vært antydnet fra talerstolen – og det har kommet i ganske klare ordelag – at vi har styrket justissektoren, og spesielt politiet. Det er riktig at vi har styrket sektoren i stor grad siden 2006, men spørsmålet er om vi har styrket den nok. Vi har ifølge regjeringen opprettet 1 637 årsverk i politiet i perioden 2005–2010. Da er spørsmålet mitt: Hvor er de? Hvor er disse 1 637 årsverkene som man har økt med? Når man reiser rundt i Politi-Norge, når man besøker lensmannskontorer, når man besøker politimestre, når man besøker tillitsvalgte rundt omkring i Norge, lurer de på akkurat det samme: Hvor er disse nye årsverkene? Når man reiser rundt og hører hvordan det står til i politidistriktene og i Politi-Norge, får man ikke inntrykk av at man har økt med 1 600 årsverk. Man får ikke et inntrykk av at man har økt x antall milliarder kroner siden 2005. Det man får inntrykk av, er et politi som er i krise. Vi får inntrykk av et politi som har smått med ressurser, og som ikke evner å utføre det oppdraget som de skal.

Jeg har vært i en del politidistrikter der de står og lurer på om de skal bytte ut bilen, som har gått 600 000, eller om de skal ansette en person. Bytter de ut bilen, har de ingen til å kjøre den, og ansetter de en person, så har han ingen bil å kjøre. Jeg var sågar på et lensmannskontor der de hadde brukt opp overtidsbudsjettet sitt, som ikke er styrt av lensmannskontoret selv, men som er styrt fra operasjonssentralen. De hadde overskredet det med 280 000 kr, som er forholdsvis mye for et lite lensmannskontor med tre ansat-

te. Der satt lensmannen og lurte på om han skulle kjøpe blekkpatroner til skriveren sin. Da er vi i en situasjon som vi ikke kan tåle.

Jeg var også i et politidistrikt der de har hundepatrulje. De fikk ikke bevilgninger nok til å kjøpe de bilene de ville ha for å få plass til hundene. De bilene de kunne få, var for små til å få burene inn i bilene – hvorpå de henvender seg til Politidirektoratet og får beskjed om å kjøpe mindre hunder. Da er det noe som ikke stemmer. Da er det noe som ikke er riktig med politiet i Norge. Så kan man da spørre seg: Hvem har skylden? Hvem er det som har skylden for at Politi-Norge ikke fungerer? Er det politiet selv? Er det de operative tjenestemennene rundt omkring i dette landet, som sliter og jobber hver eneste dag for å gjøre vårt samfunn tryggere? Er det politimestrene som ikke evner å bruke de midlene som de får tildelt på riktig måte, eller er det Politidirektoratet som sammen med regjeringen pålegger politiet stadig flere oppgaver?

Det er én ting vi kan være enige om i denne salen, og som flere har vært inne på: Politiet trenger en omstrukturering. Politiet trenger en restrukturering for å kunne utnytte ressursene sine på best mulig måte. Skal vi ha en omstrukturering, er vi nødt til å begynne en plass, og det er på toppen. Det hjelper ikke å starte på bunnen, slik vi alltid gjør, med dem som sliter og jobber hver eneste dag for å holde dette samfunnet trygt. Vi må starte på toppen og gjøre omstruktureringen derfra. Så må vi finne ut: Hvilke oppgaver skal politiet utføre? Hvilke oppgaver utfører politiet i dag? Hvilke oppgaver skal politiet utføre i fremtiden – skal de ha færre eller flere oppgaver? Så kan vi da etter hvert se hvor mange distrikter vi skal ha, hvor mange lensmannskontorer og politiposter vi skal ha. Men hele tiden må dette være en vurdering ut fra både demografi, geografi og ikke minst den kriminaliteten som til enhver tid foregår.

Det har ved flere anledninger her blitt pratet om opptaket til Politihøgskolen. Vi har nå et opptak på 720 personer. Det er meget bra. Det skal regjeringen faktisk ha ros for. Men utfordringen er at disse må få jobb når de kommer ut. Det har jo vært det store spørsmålet. Statsråden uttalte at det er 172 ledige stillinger i politiet i dag – 172 stillinger som står ledig og venter på nyutdannet personell. Men som statsråden også var inne på, er det ikke alle disse stillingene som lar seg søke på av nyutdannede. Da blir det å gå og vente på at noen skal søke om opprykk. Da kan en spørre seg: Hvor interessant er det for en del polititjenestemenn å søke opprykk til ledende stillinger, når man vet at den jobben de har å gjøre, er å kutte. Det er å spare og kutte på budsjettene. Da er det ikke veldig spennende å prøve å få en høyere stilling i politiet.

Det har også blitt pratet om helikoptertjenesten. Oslo-politiet har i dag ansvaret for denne tjenesten. Vi fikk høre i en svarreplikk her at politiet i Oslo har fått økt sine bevilgninger og har kjøpt helikopter og er bedre rustet enn noen gang til å ivareta denne tjenesten. I 2010 hadde helikoptertjenesten to måneders sommerferie. Det var to måneder helikopteret sto på bakken, fordi de ikke hadde økonomi til å bruke det. Vi vet også at overhaling på disse helikoptrene krever en del tid og krever en del ressurser,

og når dette skjer, har ikke politiet operativt helikopter. Hvordan er dette forsvarlig når hvert eneste politidistrikt i Sør-Norge som kan benytte denne tjenesten, sier: Vi trenger dette helikopteret. Allikevel nedprioriteres denne tjenesten. Hvis Fremskrittspartiet kommer til makten, har vi i hvert fall seks helikoptre plassert ut på forskjellige steder i Norge, og de skal være 100 pst. operative.

Så til slutt ønsker jeg å si litt om tilbakefall og straffer. Det har blitt nevnt her at tilbakefallsprosenten nå er nede i 20 pst. etter to år. Det var slik at tidligere målte man tilbakefallsprosenten etter fem år, og da var den selvfølgelig mye høyere. Hvis man ønsker å få tilbakefallsprosenten ned på null, er heller ikke det veldig vanskelig. Det er bare å sette måletiden til én dag, og da tror jeg nok den er nede på null. Men jeg tror at hvis vi går inn og ser på tallene i dag, og ser på hvordan tilbakefallsprosenten øker når de målbare årene øker, er jeg ikke i tvil om at tilbakefallsprosenten ikke har gått ned i det hele tatt de siste ti årene. Det er det som er viktig. Vi sammenligner oss gjerne med andre land, men vi må sammenligne oss med vårt eget land for å få en reell sammenligning.

Fremskrittspartiet ønsker strengere straffer. Ja, vi ønsker strengere straffer, men samtidig ønsker vi også rehabilitering i fengslene. Det er en forutsetning at de som sitter inne, også har mulighet til å komme ut i et samfunn som lovlydige, frie borgere. For å få til dette er en rehabilitering noe av det viktigste som er.

Representanten Klinge var inne på om det er hevn det dreier seg om når vi skal arrestere og dømme folk. Det har ingenting med hevn å gjøre. Det har med å kunne gjøre opp for seg overfor samfunnet, og at det norske samfunn som helhet skal føle at rettferdigheten skjer. Da er det betimelig å nevne: Når en som dreper sin kone på en meget stygg måte, er å treffe ute på gaten to måneder etter hendelsen og møter foreldrene til offeret, og han møter barna – sine egne barn, som vet at denne personen har drept deres mor, kan vi spørre: Hvor er rettferdigheten? Hvordan føler folk at rettssamfunnet ivaretar deres interesser når slike episoder skjer? Sånne ting skal ikke skje, men på grunn av en del finesser i straffeloven, skjer det allikevel. Hvis dette er det representanten Klinge mener er riktig, har vi et veldig forskjellig syn på hva som er rettferdig i dette landet.

Til slutt: Det ble nevnt at DNA er viktig for rettssikkerheten. Statsråden sier egentlig i sitt innlegg at han ikke stoler på GENA – at dette er så viktig at vi må ha det på Rettsmedisinsk institutt. Når han da ikke er villig til å se på GENAs muligheter til å gjøre dette, sier han rett ut at han ikke stoler på GENA. Da er egentlig spørsmålet mitt: Er RMI totalt feilfri? I så fall er det veldig interessant.

Presidenten: Representanten Ørsal Johansen brukte begrepet «kjøre i fylla». Men presidenten opplevde ikke at omtalen var av noe budsjettforslag, og dermed lar presidenten det gå.

Anders B. Werp (H) [14:25:03]: Ulike representanter fra regjeringspartiene og statsråden har problematisert Høyres forslag og tiltak for å øke politibemanningen med 2 000 personer. De unngår dermed at det kastes lys over

dagens reelle situasjon – at politidekningen er nøyaktig den samme i dag som da regjeringen tiltrådte og i strid med bemanningsrapporten, som legger opp til en betydelig progresjon. Men man står altså stille.

Så angriper man Høyre, som har pekt på de tiltakene som er nødvendige for å styrke bemanningen. I stedet for å bruke IKT-investeringer fra drift og hindre at man fyller opp stillinger i distriktene, slik regjeringen gjør, bruker vi politiets budsjetter til å styrke bemanningen. Senest i går, var det vel, i nyhetene så vi påtaleleder i Hordaland politidistrikt, som påpekte nøyaktig denne situasjonen, hvor man er sterkt bekymret for at politiet må kutte i stillinger også til neste år. Man mistenkeliggjør Høyres forslag om å styrke seniortiltakene for å holde høyt kvalifiserte, erfarne politifolk i arbeid i lengre tid, noe som også vil være med på å styrke politibemanningen. Så jeg oppfordrer i aller høyeste grad regjeringspartiene til å studere nærmere Høyres justisbudsjett, politibudsjett, både for det inneværende året og det budsjettforslaget som ligger på bordet for neste år.

En samlet justiskomitee understreker viktigheten av at justispolitikken er bygget på kunnskap og ikke på enkelt-hendelser. På den måten legger myndighetene best mulig til rette for en langsiktig og effektiv innsats for å øke tryggheten i samfunnet. Dette er et godt utgangspunkt for å møte dagens og morgendagens kriminalitet. Det er det systematiske og målrettede arbeid som gir resultater, og ikke de spontane og akutte tiltakene som settes inn som følge av eksponerte enkeltepisoder. Derfor må justispolitikken etter Høyres mening bygge på det solide fundamentet vi har bygget opp over lang tid og med ulike regjeringer. Kunnskapsnivå hos politi, i domstolene og i kriminalomsorgen er et svært godt virkemiddel for å skape trygghet i samfunnet. Samtidig understreker vi fra Høyre at justispolitikken ikke må bli statisk. Vi vet at kriminalitetsbildet er i stadig endring. Derfor må vi ikke bli selvtilfredse i troen på at dagens løsninger løser kriminalitetsutfordringene i overskuelig framtid.

Fra Høyre har vi i dette året derfor lagt fram en lang rekke representantforslag ut fra nettopp dette perspektivet. Jeg nevner forebyggende tiltak for å hindre unges rekruttering til kriminalitet, tiltak mot overgrep mot barn via nettet, bekjempelse av aggressiv tigging, kampen mot organisert kriminalitet, ressursene som utgjøres av de sivilt ansatte i politiet, og politiets arbeid med asylsaker. Dette er saker som hver for seg er veldig viktige. Alle Høyres forslag ville hver for seg ha skapt et bedre, varmere og tryggere samfunn. I tillegg fremmet vi også forslag om å utarbeide en helhetlig politistudie som skulle legge grunnlag for en samlet strategi for å møte dagens og morgendagens justispolitiske utfordring. Men dessverre ble dette nedstemt av de rød-grønne, i hovedsak med henvisning til budsjettposter, enkelttiltak, enkeltprosjekter, driftsanalyse og resultatreform. Dette er skuffende fordi en slik mulighet til å etablere en bred plattform for justispolitikken kunne styrket samfunnets innsats mot kriminalitet.

Vet vi hva som virker i kampen mot kriminalitet? Ja, vi vet en god del. Forebygging på et bredt spekter er viktig. Rettsvesenet er normdannende for rettferdighetsfølel-

sen i samfunnet, og straffereaksjonene må reflektere den allmenne oppfatning av når man har gjort opp for seg for straffbare handlinger. Politiets tilstedeværelse og innsats vet vi er svært viktig for å bekjempe kriminalitet. Derfor er det skuffende at politidekningen er den samme i dag som da den rød-grønne regjeringen tiltrådte – nemlig 1,6 polititjenestemenn og -kvinner per 1 000 innbyggere. På tross av høylydt selvskrut fra regjeringspartiene av egen innsats er det altså på stedet hvil. Høyre mener det må handles nå, og at vi ikke kan miste én eneste en av de nyutdannede politifolkene som utdannes, samtidig som mange slutter av andre grunner.

Tove-Lise Torve (A) [14:30:21]: Vi som bor i Norge, er på mange måter meget privilegert. Ifølge FN er vi faktisk verdens beste land å bo i, og vår sosialdemokratiske samfunnsmodell, hvor alle bidrar etter evne og mottar tjenester og ytelser etter behov, uavhengig av om pengeboken er tykk eller tynn, bidrar til gode liv for de fleste av oss. Et av alle de privilegiene vi har i Norge, er at vi har en stor grad av trygghet i hverdagen.

Justispolitikken er selvsagt viktig for å føle trygghet. De som arbeider i politiet, domstolene og kriminalomsorgen, gjør hver dag en meget god innsats for å trygge våre liv. Jeg vil i mitt innlegg konsentrere meg om kriminalomsorgen.

Det har skjedd veldig mye bra i kriminalomsorgen de senere årene. Da den rød-grønne regjeringen kom til makten, ble det tatt to viktige grep. Det ene var å gjøre noe med den lange soningskøen. Nærmere 3 000 straffedømte ventet på å få sone sin dom. Det andre var å gjøre innholdet i soningen bedre for slik å forebygge at de straffedømte begår ny kriminalitet etter endt soning. Begge disse grepene har gitt gode resultater. Opprettelse av nærmere 800 soningsplasser, herav rundt 650 fengselsplasser, siden 2006, har redusert soningskøen betraktelig.

Regjeringen satte også i gang et omfattende arbeid med en stortingsmelding som skulle peke ut retningen for den framtidige kriminalomsorgen. Meldingen fikk det betegnende navnet Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn.

Arbeidet med å iverksette denne stortingsmeldingen er nå godt i gang. Innholdet i soningen er betydelig forbedret gjennom bl.a. skoleavdelinger, bibliotek, rusmestringsenheter og Nav i fengsel, samt alternative straffereformer som narkotikaprogram med domstolskontroll og elektronisk soning – for å nevne noe.

I tillegg gjøres det en fantastisk innsats fra mange organisasjoner som driver betydelig likemannsarbeid og gir hjelp og støtte til dem som soner en dom, og følger dem opp etter soningen. Dette arbeidet forebygger også at straffedømte begår ny kriminalitet.

I mai i år ble det lagt fram en nordisk tilbakefallsstudie. Undersøkelsen kartla tilbakefall til ny kriminalitet to år etter endt soning. Resultatene viste at Norge kom best ut, med en tilbakefallsprosent på 20. Dette viser at regjeringens politikk virker. Norsk kriminalomsorg er på rett vei. Redusert tilbakefall gir mindre kriminalitet og dermed mer trygghet. Det er et godt bidrag til et tryggere samfunn.

Selv om det har vært en positiv utvikling i kriminalomsorgen de senere årene, er det fortsatt mye som gjenstår før vi kan si oss fornøyd. Vi vet bl.a. at en stor andel av dem som dømmes for kriminelle handlinger i Norge, har både rusproblem og psykiske problem som påvirker direkte den kriminelle løpebanen. Regjeringens satsing på rusmestringsenheter i fengsel er derfor veldig viktig og må fortsette.

Når det gjelder dem som har psykiske lidelser, gis det et tilbud gjennom fengslenes helseavdelinger. De gjør en god jobb og henviser videre til spesialisthelsetjenesten der det er nødvendig. Likevel opplever mange innsatte i norske fengsel at de ikke får hjelp til sine psykiske sykdommer, og det må vi ta på det største alvor. Samarbeidet med og tilbudet i spesialisthelsetjenesten i psykiatrien må videreutvikles og bli bedre også for straffedømte.

Til slutt vil jeg dvele litt ved Fremskrittspartiets budsjettmerknader. I merknadene sier de at de vil åpne for at private aktører kan bygge ut straffegjennomføringsenheter. At Fremskrittspartiet er ivrige etter å slippe til private aktører i det offentlige, er ikke noe nytt, men jeg blir svært betenkt når partiet videre sier at fengsel – og viser spesielt til egne fengsel for utenlandske kriminelle – skal settes ut på anbud og driftes av private. Håndtering av kriminelle må etter Arbeiderpartiets mening ivaretas av det offentlige, av flere årsaker. I verste fall kan faktisk privatisering av fengsel åpne for kriminelle aktører i driften. Det vil kunne danne grobunn for ny organisert kriminalitet.

Jeg ser at jeg har litt tid igjen, og da vil jeg referere til merknaden til Høyre når det gjelder politidekningen, der medlemmene viser til at Høyre har et mål om en massiv økning i politikraften i Norge fram mot 2015, med totalt 2 000 flere polititjenestemenn enn det som forutsettes i bemanningsrapporten. Det er for så vidt bra, men man kommer ikke med forslag til hvordan man skal nå disse målene, som flere har pekt på, og vi imøteser fortsatt et grundig svar.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [14:35:42]: Så langt har denne budsjettdebatten vært en klassisk debatt som vi har sett dem i den rød-grønne perioden, nemlig at de rød-grønne partiene bruker hovedtyngden av sin tale-tid på å skyte på opposisjonen og komme med argumenter mot opposisjonens justispolitikk istedenfor å fremme sin egen politikk og fortelle hva de rød-grønne partiene vil med justispolitikken. Men kaka synes jeg representanten Jan Bøhler tar når han prøver å fremstille det som om kriminaliteten går ned. Statistikk er statistikk, men realitet er realitet. Jeg synes at representanten Jan Bøhler bør gå ut på gaten her i Oslo og snakke med sine egne velgere og spørre om de deler det synet som representanten Bøhler nå prøver å fremstille det som i denne debatten. Da tror jeg representanten Bøhler kommer til å få et rimelig klart og entydig svar: Folk i Oslo føler seg ikke trygge under den rød-grønne regjeringens justispolitikk.

I 2010 har vi hatt en rimelig kritisk situasjon i domstolene. Domstolene har hatt en meget tøff økonomisk situasjon. Det har vært ansettelsesstopp, som har gjort at flere større retter ikke har kunnet fylle opp i forhold til den av-

gangen som de har hatt, og i forhold til den økte sakstilgangen. Det har vært kritisk, i og med at man i 2010 har hatt en betydelig økning i sakstilgangen – spesielt sivile saker – til domstolene.

I Norge har vi en egen evne til å underinvestere og å komme på bakbeina med hensyn til å gjøre nødvendige investeringer. Det ser vi også på IKT-situasjonen, ikke bare i politiet, men også på domstolene. Det å få en god IKT-plattform i de norske domstolene burde være den enkleste sak av verden. Dette er en relativt liten etat med få enheter. Det gjør at vi f.eks. på en måte ikke kan få tatt den nye straffeloven i bruk nå. Vi får snart forslag til ny jordskiftelov fra regjeringen. Det vil ta fire–fem år før den kan tas i bruk, siden man ikke er oppe når det gjelder IKT-situasjonen. Dette krever betydelige løft. Vi ser at regjeringen har lagt på domstolsbudsjettet noe for 2011, men det er ikke nok i forhold til de store løft som man trenger.

Jeg representerer et av de mest sentrale strøk her i landet, er innvalgt fra Akershus og bor på Romerike. Romerike er den regionen i landet som vokser sterkest prosentvis i antall innbyggere. Vårt politidistrikt er nabo til Oslo, med de utfordringer som det byr på i og med at kriminaliteten er grenseoverskridende. Det betyr at det politidistriktet som jeg kommer fra, vil trenge betydelig økte politiresurser framover. Vi har mindre enn andre sammenlignbare distrikter. Det er overraskende når man nå har økt politibudsjettet, som de rød-grønne skryter av, at vi ute i politidistriktene får melding om at selv prisveksten ikke blir fullt nok kompensert.

Justiskomiteen var for ikke lenge siden på Gardermoen og fikk en orientering om de utfordringer som plasseringen av flyplassen utgjør for Romerike politidistrikt. Det er klart at Gardermoen er en nasjonal oppgave. Det er vi nødt til å få en ordning på – at Gardermoen enten blir løst fra Romerike politidistrikt, eller at Romerike politidistrikt får fullt ut kompensert de kostnadene og de ressursene som Gardermoen krever. En slik nasjonal oppgave burde antakeligvis vært direkte underlagt Politidirektoratet som et eget politidistrikt, for de oppgavene som er der, er så særegne at det burde hatt et helt eget fokus.

Arve Kambe (H) [14:41:00]: Høyre foreslår 300 mill. kr mer til politiet enn de rød-grønne, og det ser ut som om representanter særlig fra Arbeiderpartiet har vondt for å svelge det. I fjor foreslo vi 200 mill. kr ekstra.

Som vår gode representant André Oktay Dahl pekte på, må det handles nå for at vi ikke skal miste alle de nyutdannede politifolkene som vi nå får ut fra Politihøgskolen, samtidig som andre politifolk slutter eller pensjonerer seg for tidlig. I tillegg vet vi at mange stillinger i politidistriktene holdes vakante, rett og slett fordi man har en del andre ting å bruke pengene på. Derfor er det lite betryggende at statsråden ikke svarer Stortinget godt nok på hvordan han vil gjennomføre økt IKT-satsing uten at det går på bekostning av politiets tilgjengelige driftsmidler. Politiet lokalt rapporterer om vakante stillinger, utsatte innkjøp av biler og utsatte innkjøp av utstyr.

Nå sitter jeg i finanskomiteen, og vi leser gjennom ganske mange svar fra ulike departementer på spørsmål fra

ulike partier i forbindelse med budsjettprosessen. Jeg vil anbefale statsråden fra Justisdepartementet å ha en bedre gjennomgang, for her er noen av de tynneste og korteste svarene, og ofte gidder man ikke engang å svare på en del av spørsmålene som stilles. Se heller på Finansdepartementets praksis – der klarer man å besvare spørsmål som man ikke liker, på en skikkelig, grundig og objektiv måte.

Flere har her i salen snakket om den årelange behandlingen av analyseinstituttet GENA i Stavanger. Det er forbausende for oss som ikke sitter i justiskomiteen og jobber nært med disse sakene, hvor langt det er mellom de problemene som politiet har i forhold til hvor lang kø det er på Rettsmedisinsk institutt, som også har andre problemer, og at vi har en statsråd og en regjering som av prinsipielle årsaker – jeg har fortsatt til gode å finne de saklige årsakene til det – ikke vil bruke private analyseselskaper, til tross for at GENA kan levere raskere og billigere. Jeg synes statsråden bør ha dette litt mer in mente når han verbalt i media «bekymrer seg» for situasjonen ved Rettsmedisinsk institutt. Jeg viser til at det har vært flere forslag fra Høyre – og en hel haug spørsmål i spørretimen.

Høyre vil ha 2 000 flere politifolk enn i dag innen 2015. Det har representantene Oktay Dahl og Werp tatt opp i sine innlegg og replikkvekslinger. Hadde representanten Torve hørt på disse innleggene, hadde hun også kunnet unngå å lese opp det siste avsnittet i sitt manus.

Etter hvert som det nå satses mer på politi, mer på domstoler og virkningen av ny straffelov slår til, vil behovet for fengselskapasitet øke. Det ser ikke ut som om regjeringen har ambisjoner om å øke kapasiteten etter åpningen av Halden fengsel. Det har vært flere spørretimespørsmål, og for andre gang på rad foreligger det et konkret forslag til justisministeren. I Haugesund-regionen er det dokumentert og rapportert inn et behov på 42 plasser, i tillegg til de 18 plassene som eksisterer i et gammelt, uhensiktsmessig fengsel, som er knalldyrt i drift, på grunn av at det rett og slett er så lite. Regionen har samlet seg om et ønske om et nytt fengsel med kapasitet på 60–80. Jeg viser spesielt til Høyre og Fremskrittspartiets forslag og Høyre og Fremskrittspartiets merknader om å forbedre soningskapasiteten i Haugesund-regionen. Den er prekær. Vi vet at politiet bruker svært mye ressurser – altfor mye ressurser – som kunne vært brukt til andre ting, på å kjøre fanger fram og tilbake. Til tider er det stor manko på varetektsplasser. Det er stort behov for å få utredet flere plasser. I en region med 167 000 innbyggere og et svært oppegående politidistrikt er det bare 18 fengselsplasser. Derfor bør Stortinget støtte vårt forslag i dag, og justisministeren bør ha større oppnåelse og fokus på fengselskapasitet etter Halden. Vi kan lese relativt mange spørretimespørsmål hvor statsråd Storberget viser til at det kommer en utredning, men det skjer relativt lite.

Representanten Chaudhry mente at Høyre ikke har noen alkoholpolitikk fordi Høyre støtter dagens alkoholsatser. Det er ganske merkelig at man med dagens alkoholsatser ikke har noen alkoholpolitikk, mens morgendagens er å ha en alkoholpolitikk. Det høres helt løyent ut når vi i tillegg vet at Høyres alkoholpolitikk også har med lokal skjenkepolitikk og andre tiltak.

Thor Lillehovde (A) [14:46:18]: Vår justispolitikk skal bidra til mer trygghet, mindre kriminalitet og god rettsikkerhet. Derfor er det og blir det tilført store ressurser til politi, domstoler og rettsapparat.

«For lite og for sent» er et mye brukt begrep fra opposisjonen, og når det gjentas mange nok ganger i mediedebatter, begynner noen å tro at det er den faktiske situasjonen. Men det blir ikke sant av den grunn.

Sett i forhold til resten av Europa er Norge et trygt land. De aller fleste av oss opplever trygghet i hverdagen, og vi kan stole på at rettsapparatet sørger for likebehandling.

Mye er oppnådd gjennom disse fem årene med rød-grønn regjering, og jeg vil benytte anledningen til å summere opp noen av de viktigste justispolitiske vintersakene som er gjennomført så langt, og som blir fulgt opp videre:

- Det er denne regjeringen som nesten har tredoblet inntaket ved Politihøgskolen.
- Det er denne regjeringen som har økt bemanningen i politiet.
- Det er denne regjeringen som har satt fokus på vold i nære relasjoner.
- Det er denne regjeringen som har etablert sju barnehus.
- Det er denne regjeringen som har gjennomført en vellykket DNA-reform.
- Det er denne regjeringen som har fått bukt med soningskøene.
- Det er denne regjeringen som også har økt tilskuddene til de frivillige organisasjoner som gjør en god jobb innenfor justisfeltet.
- Det er denne regjeringen som har sørget for å øke redningsberedskapen gjennom å etablere tilstedevakt med lege ved alle redningsbaser.
- Det er denne regjeringen som har lagt fram en handlingsplan for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme.

«Felles trygghet – felles ansvar» er et godt begrep. Det er ikke bare politiet som har ansvar for vår trygghet. Vi har alle et ansvar, og særlig vi som sitter i denne forsamlingen. Hvis vi virkelig mener det, hvis vi virkelig vil et tryggere samfunn, må vi sørge for at politiet får de beste arbeidsredskaper. Da tenker jeg ikke på bekledning, jeg tenker ikke på våpenutrustning. Da tenker jeg på data-lagringsdirektivet, som i alvorlige saker vil være politiets beste våpen mot organisert kriminalitet.

Det er forunderlig å se at et lov-og-orden-parti som Fremskrittspartiet, som i alle sammenhenger prater om hvor viktig det er å bekjempe alle former for kriminalitet, her har meldt seg helt ut.

Innlemmelse av datalagringsdirektivet er ikke noe knefall for EU, men det vil gi oss et moderne verktøy i bekjempelse av moderne kriminalitet. Dette er et av politiets høyest ønskede redskaper for å henge med i bekjempelsen av nye former for grenseoverskridende kriminalitet.

Det er også gjort undersøkelser som viser at det er flertall i befolkningen for å innføre direktivet.

Jeg har pratet om mye av det gode arbeidet som er utført. Til slutt skal jeg nevne Sivilforsvaret. Her kunne jeg ønsket meg noe mer, men det er ikke helsvart innenfor dette området heller. Det er til nå i 2010 anskaf-

fet ny innsatsbekledning til mer enn 2 000 personer, hjelmer og støvler til om lag halvparten av mannskapene. For 2011 forventes det at anskaffelse av innsatsbekledning blir videreført.

Jeg er faktisk stolt av den justispolitikken vi fører i dag. Det er en offensiv justispolitikk. Det er bevilget store midler til justisfeltet, og nå venter vi i spenning på flere gode resultater.

Åse Michaelsen (FrP) [14:50:41]: I denne debatten er det mange områder å fokusere på, men jeg vil ta for meg et par av dem som jeg synes behøver litt ekstra oppmerksomhet.

Først vil jeg prate litt om offeret, for offeret er den tapende part når kriminalitet skjer mot den enkelte. Vi kjenner alle til kriminalomsorgen. Men hva med offeromsorgen? Dette tema er bortimot fraværende i den offentlige debatten om kriminalitet, og det ønsker jeg og Fremskrittspartiet å gjøre noe med. Når vi ser de ulike tiltakene som settes i sving for å gi gjerningsmannen et best mulig utgangspunkt, så er jeg ikke imot det, men det må balanseres i forhold til ofrene.

George Kirkham ble berømt i USA på 1970-tallet da han forlot sin professorstilling i kriminologi for å bli politimann. Hvorfor gjorde han det? Jo, fordi han midt i sin egen forelesning skjønte at han som fagperson hadde fjernet seg fra selve handlingen, den kriminelle handlingen, og i stedet gått over til en mer abstrakt sak. I boken sin «Signal Zero» skriver han: Menn som hadde ranet, slått, voldtatt og drept, de så alltid harmløse ut der de satt i sine fine klær. Forbrytelsen, og ofrene, hadde for lengst blitt redusert til ord på en side, de var blitt abstraksjoner og data.

Videre skriver han: Og det er slik dommere, advokater, jurymedlemmer og tilsynsførere møter kriminelle handlinger. I hele rettssystemet er det kun politimannen som er tvunget til å se skadene ved fysisk vold. Derfor blir ofrene virkelige for ham, slik de blir det for ambulansesjåfører, leger og pårørende.

Jeg gjentar: Ofrene har blitt redusert til ord på et ark.

Da komiteen hadde høring i forbindelse med budsjettet, var det mange organisasjoner som var til stede, men alle med fokus på tiltak rettet mot de kriminelle. Er ikke det et tankekors?

Jeg ble fortalt av en polititjenestemann en vits som skulle synliggjøre holdningen mange akademikere har som jobber med kriminalitet. To kriminologer gikk tur langs en vei. Plutselig ser de en kvinne som er slått helseløs, i grøfta. Huff da, sier den ene til den andre, nå er det en gjerningsmann som trenger hjelp!

Dessverre er dette holdninger som faktisk er ganske utbredt. Derfor har vi nå fremmet flere forslag som går ut på å se på offerets rolle og offerets behov i en mye større sammenheng. Vi vil at regjeringen i mye større grad skal legge viktimologi til grunn når ulike forslag fremmes og vedtak fattes. Vi vil at regjeringen utreder en organisering av offeromsorg etter modell fra Sverige, hvor det også finnes et eget offerfond hvor den enkelte kriminelle må bidra med midler. Vi vil at regjeringen skal opprette et

egget offer- og pårørendeombud som kan ivareta rettighetene til ofrene. Vi vil også fjerne foreldelsesfristen ved drap. Det er ikke å forstå at en slik alvorlig handling noen gang skulle bli foreldet. Vi vil at regjeringen skal opprette en ordning med bistandsadvokat for barn som har blitt drept, eller som har dødd under mistenkelige omstendigheter.

Jeg håper at vi i fellesskap skal kunne løfte ofrene opp og gi dem den hjelpen de trenger for å komme seg videre i livet. Det er ikke bare den kriminelle som skal rehabiliteres, også offeret har behov for rehabilitering ikke bare fysisk, men – og ikke minst – også psykisk.

Videre vil jeg si noen ord om de utfordringer som vi til stadighet hører om i media. Senest nå i helga var det en større sak om hva som skjer i Oslo fengsel. Vold og trakassering har blitt dagligdags. Økningen siden i fjor er på formidable 112 pst. Særlig er det en utfordring for de ansatte å hankses med utenlandske kriminelle på grunn av kulturforskjeller og språkvansker. Når vi ser på tallene fra Oslo fengsel, hvor 60 pst. av de innsatte har utenlandsk statsborgerskap, og blant de resterende 40 pst. kommer en stor del fra andre land og har en annen etnisk bakgrunn enn norsk, sier det seg selv at dette er en smeltedigel av kriminalitet, hvor de enkelt kan «finne» hverandre og bygge opp kriminelle nettverk som er til stor skade. At det i tillegg flyter over av narkotika, gjør situasjonen enda vanskeligere. Vi har til behandling flere forslag i komiteen som vil kunne avhjelpe situasjonen, og egne fengsler/avdelinger for kriminelle utlendinger er et av disse, slik at en i mye større grad kan få kontroll over de enkelte gruppene. Sterkere tiltak mot narkotika og mer ressurser til kriminalomsorgen foreslår vi også.

Det skjer mye rundt oss, og det skjer stadig fortere. Skal vi klare å møte denne økende bølgen av kriminalitet, må vi få på plass tiltak som virker. Vi ser at Europa sliter. Jo mer Europa sliter, jo mer vil vi få merke dette her hjemme i form av kriminalitet.

Stine Renate Håheim (A) [14:56:04]: Den store svenske sosialdemokraten Tage Erlander har sagt at den største følelsen av frihet er følelsen av trygghet.

Trygghet for at du har en jobb å gå til, trygghet for at du får hjelp når du blir syk, og trygghet for at det finnes et sosialt sikkerhetsnett, er de viktigste forutsetningene for frihet for enkeltmennesket. Trygghet er jo helt grunnleggende i velferdsstaten vår. Derfor fører også Arbeiderpartiet en politikk for mindre kriminalitet og for mer trygghet.

Etter fem år med rød-grønn regjering er det mange piler som peker i riktig retning: Antall politistudenter har gått opp, soningskøene har gått ned. Oppklaringsprosenten hos politiet har gått opp, mens saksbehandlingstiden for de fleste sakstypene i domstolene går ned.

Det er jo opposisjonens privilegium å kritisere regjeringen, men en budsjettdebatt er også en god anledning til å dra opp forskjellene mellom regjering og opposisjon. Den rød-grønne regjeringens satsing står i skarp kontrast til det som skjedde under den borgerlige regjeringen. Tidligere justisminister Odd Einar Dørum beskriver situasjonen ganske godt i sin bok, Ombudsmann på jobb:

«Høyre – med finansministerposten, flertallet i regjeringen og en tidligere leder av justiskomiteen rundt bordet valgte kreative inntjeningsforslag heller enn å gi friske penger til å styrke lov og orden.»

Daværende justisminister Dørum måtte faktisk doble passgebyrene for å få til en aldri så liten økning på politibudsjettet. Under den rød-grønne regjeringen er passgebyrene halvert igjen, og politiet har fått en økning på over 40 pst. i sine budsjetter.

Det er også god grunn til å advare mot Fremskrittspartiets justispolitikk. De vil gjennomføre drastiske kutt i skatteetat, finanstillsyn og tolletat. Det vil svekke mulighetene til å avdekke økonomisk kriminalitet. Det er alvorlig, særlig når vi vet at mye av den organiserte kriminaliteten nettopp er tett knyttet til svart økonomi.

Representanten Ørsal Johansen snakket om fyllekjøring tidligere i dag. Det er grunn til å nevne at Fremskrittspartiet flere ganger har tatt til orde for å legge ned Utrykningspolitiet. Vi vet at UP forebygger trafikkulykker, men er også viktig for å ta mobile vinningskriminelle. Forslaget om å legge ned UP blir enda mer alvorlig når vi samtidig vet at Fremskrittspartiet tidligere har tatt til orde for alkoholsalg på bensinstasjoner og fartsgrense på 120 kilometer i timen. Det er oppskriften på Ville vesten-tilstander på norske veier.

Vi skal i dag vedta et godt justisbudsjett. Men det er også verdt å minne om at mye av den gode justispolitikken, som handler om forebygging, også skjer på andre budsjettposter. Det handler om kampen mot frafall i videregående skole, det handler om ungdomstilbud, som kulturskoler og idrettstilbud, og det handler også om styrking av barnevern.

Norge har en av Europas mest effektive domstoler. I de fleste sakstypene i domstolen går saksbehandlingstiden ned. I perioden 2006–2010 er bevilgningene til domstolene og konfliktråd økt med omtrent 175 mill. kr. Vi ved at situasjonen i enkelte domstoler har vært tøff. Det er grunnen til at vi styrket domstolene med 15 mill. kr i revidert budsjett tidligere i år. Det er også grunnen til at vi fortsetter økningen, med 40 mill. kr neste år.

Så har jeg avslutningsvis lyst til å si noe om det jeg mener er en av våre aller største utfordringer, nemlig vold mot kvinner og barn. For det er den kriminaliteten som skaper mest utrygghet for flest mennesker. Vold mot kvinner er også et av de største hindrene for likestilling.

I statsbudsjettet er det mange gode tiltak: forskningsprosjekt om vold i nære relasjoner, fire nye stillinger til Kripes, tiltak for å øke kompetansen i alle deler av straffesakskjeden når det gjelder voldsutsatte barn, og et eget prosjekt sammen med Norges Fotballforbund om holdninger hos menn når det gjelder vold mot kvinner.

Også når det gjelder vold mot kvinner, er vi nødt til å bli bedre på forebygging. Derfor er det bra at Politidirektoratet nå har fått i oppdrag å lage en strategi for forebygging av voldtekt og vold i nære relasjoner i Oslo. Det gjøres mye godt politiarbeid på det området i dag, men enkelthistorier forteller oss også at det er rom for forbedringer. Mye er gjort i kampen mot vold mot kvinner og

barn. Med statsbudsjettet 2011 tar vi noen flere skritt i riktig retning.

Presidenten: Presidenten vil anbefale representanten Håheim å argumentere mot andre partiers budsjettforslag istedenfor å omtale dem som «Ville vesten-tilstander på norske veier.»

Thomas Breen (A) [15:01:29]: Skal vi vinne kampen mot kriminalitet, kan vi ikke overlate den kampen til politiet alene. Jeg synes det er litt forstemmende at opposisjonens forslag her i dag kun handler om reaktive forsterkninger: enten mer politi, offerordninger eller andre typer ordninger som skal tre i kraft etter at kriminalitet har skjedd.

Uavhengig av hvilke politiske briller man har på seg, er det hevet over enhver tvil at Politi-Norge har hatt betydelig økning i ressursene de siste ti år. Og grunnen til at jeg tar med disse ti årene, er at vi skal slippe en debatt om hvem som har gitt mest fra 2000 til nå. Oslo-politiet, som har en egen post på statsbudsjettet, har hatt den samme utviklingen – ja sågar litt sterkere vekst. I dag er omtrent hver femte ansatt i Politi-Norge ansatt i Oslo politidistrikt. De gjør en stor innsats hver eneste dag for å trygge hverdagen til hovedstadens innbyggere. Men på ett område føler de at de kjemper Don Quijotes kamp, altså en kamp mot vindmøllene, og det er i kampen som følger av utelivet her i byen. Oslo-politiet har en rekke ganger kritisert byrådens skjenkepolitikk, og det med god grunn.

Det har tidligere i debatten vært referert til statistikk som følger av alkoholbruken i Norge. Vi vet at litt over halvparten av voldskriminaliteten utøves av gjerningsmenn som har drukket alkohol. Det er uten unntak den største enkeltfaktoren til at vi får ofre for kriminalitet i Norge.

Byrådet i Oslo har i en årrekke praktisert en politikk når det gjelder bevillinger, som de selv har kalt «lett å få, lett å miste». Det første i dette utsagnet har de klart å levere; det er lett å få. Men det ser ut som det er nesten umulig å miste den. Jeg har lyst til å sitere fra et åtte siders brev som Oslo-politiet har sendt til byrådet i forbindelse med rullering av en alkoholpolitisk handlingsplan:

«For Oslo politidistrikt er det overraskende og også forstemmende at kommunen ikke tar politiets argumenter på alvor. Store ressurser går med til å opprettholde den alminnelige ro og orden i byen i helgene, og det må nødvendigvis gå på bekostning av andre oppgaver. Er det riktig at så store ressurser skal settes av for å kontrollere privat alkoholomsetningsvirksomhet og dens følger? Hadde byens borgere vært tjent med andre prioriteringer? At hensynet til næringsfrihet og et «levende uteliv» skal gå foran alle andre hensyn er overraskende. Bortsett fra politiets ressursbruk, ofre for vold og annen kriminalitet, personer som «våkner opp» og har blitt gjerningsmenn, er det mange andre problematiske sider ved alkohol som hadde fortjent oppmerksomhet i en «alkoholpolitisk handlingsplan».

Ja, det har gått så langt at til og med aktører som normalt fremmer omsetning av alkohol, reagerer. Sist ute

er direktøren for Bryggeri- og drikkevareforeningen. Han sier til Ullern Avis nå sist torsdag:

«Politikken med at «det skal være lett å få og lett å miste» skjenkebevillinger er en gedigen fiasko. Mange som aldri burde fått skjenke en dråpe tjener store penger på useriøs drift og overskjenking, og de holder på i årevis uten at noen griper inn, sier direktør i Bryggeri- og drikkevareforeningen Petter Nome.

(...)

Han mener det først og fremst er politikerne som må ta ansvar for den negative utviklingen i Oslo.»

Hva er svaret fra Oslo Høyre i denne sammenhengen, i samme artikkel? Jo, der kan man lese at Oslo Høyre nå skal programfeste døgnåpne skjenketider – dette altså fra det partiet som oftest snakker om viktigheten av kunnskap og forskning. Man kan lure på hvorfor de er så ivrige på det når de ikke skal bruke den kunnskapen man får, det være seg forskning fra SIRUS, fra politiet eller erfaring fra andre land.

Døgnåpen skjenking har vært prøvd før. Reykjavik er et godt eksempel på det. Resultatet der var at man fylte opp skadestua – økte voldsskader var altså en konsekvens. Finland hadde samme erfaring da man gjorde alkohol mer tilgjengelig.

Høyre og Fremskrittspartiet ønsker altså begge å gjøre alkohol mer tilgjengelig, og det på tvers av forskning, på tvers av politiets ønsker og på tvers av alle ofrene for den politikken. Det er også representanter fra disse partiene som oftest tar opp spørsmål her i denne sal om organisert kriminalitet, senest i høst. Det som er sikkert, er at de organiserte kriminelle har et behov for å hvitvaske sine svar-te penger. Her er det erfaringsmessig stor grunn til å anta at utelivsbransjen er en viktig brikke. Når man heller ikke på dette punktet klarer å bruke de virkemidlene man har som byråd til å følge opp vandel, følge opp bevillingene etter at man har gitt dem, sjekke hvordan virksomheten utøves, ja, da er det lite eller ingen troverdighet igjen når disse partiene er opptatt av ressursbruken, ekstra ressurser eller kampen mot organisert kriminalitet.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Øyvind Vaksdal (FrP) [15:06:37]: Natt til 1. mai 1976 forliste riggen «Deep Sea Driller» utenfor Fedje i Hordaland, og seks mennesker omkom. Mange kaller dette den glemte ulykken, og den har vært så godt som visket ut av norsk oljehistorie. De mange spørsmål rundt hva som egentlig skjedde den natten, er dessverre etter så mange år ennå ikke besvart. Etter ulike innspill, både fra undertegnede og andre, vedtok Stortinget 15. desember 2004 å be regjeringen om at alle sider ved forliset av riggen «Deep Sea Driller» skulle gjennomgås. Justisdepartementet vedtok i mars 2007 at utredningene i forbindelse med forliset skulle gjennomføres som en enmannsutredning. Utredningen, som ble utført av en tidligere politimester, ble overlevert Justisdepartementet 8. november 2007. Denne var ifølge en rekke eksperter på området svært mangelfull og ble bl.a. karakterisert som lettvin og umoderne.

Det ble også stilt spørsmål om utreder i det hele tatt hadde kjennskap til moderne prinsipper for ulykkesgranskning.

Overlevende og etterlatte etter ulykken var heller ikke fornøyd med den såkalte utredningen, som i svært liten grad bidro til å belyse de mange spørsmål de hadde. Til tross for denne svært så mangelfulle utredningen, og til tross for at det fortsatt fantes en rekke ubesvarte spørsmål rundt ulykken, anså Justisdepartementet seg ferdig med gjennomgang av alle sider av denne tragiske ulykken. Og til tross for gjentatte henvendelser har departementet heller ikke vurdert myndighetenes eventuelle moralske ansvar overfor overlevende og etterlatte etter forliset.

På denne bakgrunn fremmer Fremskrittspartiet og Høyre i dag et forslag der vi ber regjeringen gjennomgå alle sider ved forliset av riggen «Deep Sea Driller», der både årsaks- og ansvarsforhold belyses og der myndighetenes eventuelle ansvar overfor overlevende og etterlatte avklares.

Vi kan ikke gi de overlevende som sliter med ettervirkninger, helsen tilbake. Vi kan heller ikke gi de etterlatte deres kjære tilbake. Men vi har i dag anledning til å sørge for at alle sider av denne saken blir belyst, slik at vi omsider kan få satt sluttstrek. Jeg vil derfor på det sterkeste appellere til alle partier om å vise medfølelse med de overlevende og etterlatte etter ulykken – og støtte vårt forslag. Etter så mange års venting hadde disse så absolutt fortjent å få besvart alle spørsmål rundt denne tragiske ulykken, slik at vi endelig kunne avsluttet saken på en verdig måte.

Kari Henriksen (A) [15:09:37]: Arbeiderpartiets politikk og grunnleggende verdi er at alle skal ha like muligheter. Jeg er derfor veldig tilfreds med at vi har en offensiv og nytenkende justisminister – og en helhetlig justispolitikk. Regjeringens fokus på sammenhengene de som sitter i fengsel, lever i, og regjeringens tro på at alle skal ha like muligheter, gjør at det er satset stort på forebygging og rehabilitering. Det er gledelig og nødvendig.

Veien inn i kriminalitet handler ofte om svært utfordrende oppvekstvilkår eller store psykiske påkjenninger, som har ført mange til rus og/eller kriminalitet for å løse dette. Gjennom min oppvekst og mitt arbeid har jeg truffet mange med fengsels erfaring. De er mer lik meg enn forskjellig fra meg. De har noen de er glad i, de har ønsker og drømmer om en bedre framtid, de ler, de gråter, de blir sinte og glade over de samme tingene som jeg. Ikke minst har de foreldre, kjærester – noen har barn – og bekymrer seg over utfordringer i disse forholdene, akkurat som jeg. Noen fellestrekk har de: Mange har tidlig i oppveksten erfaring med familiemedlemmers kriminalitet og rus.

For å forebygge bedre er pårørende til innsatte i fengsler en viktig målgruppe, også for kriminalomsorgen og justispolitikken i samarbeid med andre tjenesteområder, spesielt helsetjenesten i fengslene. Konfliktrådene fremmer gjennom sin metodikk dialog og forståelse. De har god effekt, og jeg er glad for den økte bevilgningen til dette området på 2,6 mill. kr. Jeg er veldig tilfreds med at regjeringen har bevilget nesten 2,3 mill. kr til frivillige organisasjoner, og at 1,15 mill. kr av disse er øremerket tiltak for barn. Mange gjør en viktig jobb: Way Back, Re-

tretten og Foreningen for Fangers Pårørende er tre gode eksempler.

Det er viktig å se barn til innsatte tidlig og sørge for at disse får forankring i de tiltak som er nødvendig for at færrest mulig skal videreføre forrige generasjons problematiske liv, med rus og kriminalitet. Jeg forventer – og tror – at også programmene i de nå 13 rusmestringsenhetene har fokus på pårørende, spesielt på barn.

Arbeiderpartiet tror på at alle skal ha muligheter til å reise seg igjen. Det er lett å si, men vanskelig å gjøre. Straff skal virke – for samfunnet og for den enkelte. For noen av de mest utslåtte og rusavhengige personene kan det se ut som om straff alene har lav effekt. Stoltenberg-utvalget har løftet en debatt om hvordan man kan gi disse et bedre liv. Dette er også en debatt som involverer justissektoren.

Vi leser stadig om problemer med plassering av overgangsboliger og boliger for personer med rusavhengighet. Skremsler og trusler framføres på ymse vis, og budskapet er: Ikke her! Siste eksempel jeg har fanget opp, er i Østfold.

Det er ikke nok med bevilgninger og fagre ord. Det krever at vi alle tar et felles ansvar for måten vi omtaler kriminelle på i offentligheten. De er alle barn av noen, og mange har barn.

Bjørn Lødemel (H) [15:12:56]: Trygge lokalsamfunn er ein svært viktig del av Høgre sin politikk. Derfor er også politiet ein av budsjettvinnarane i Høgres alternative budsjett. Dette står i skarp kontrast til dei løyvingane regjeringspartia har til politiet.

Regjeringa har lagt fram eit budsjett for fleire arbeidsledige politifolk. Politidekninga er den same i dag som i 2005, med eit gjennomsnitt på 1,6 polititeneestemenn per 1 000 innbyggjarar. Dette er langt etter målsetjinga.

I Oslo er politidekninga høgare, men mange politidis-trikt har ei politidekning som er vesentleg lågare enn dette. Heilt ned mot 1 politimann per 1 000 innbyggjarar er fasisiten nokre stader. I mine heimtrakter får dette store utslag. Det kan vere langt mellom bygdene, og då blir det endå lenger mellom kvar politimann. Dette fører til at politiet si evne og moglegheit til å førebyggje og etterforske kriminalitet blir dårlegare.

I Sogn og Fjordane er mange lokale lensmannskontor gode samarbeidspartnarar med andre offentlege instansar og frivillige organisasjonar som jobbar med trygge lokalsamfunn i kommunane, og dei spelar ei viktig rolle i dette arbeidet. Politiråd har blitt eit viktig organ for å samordne innsatsen for førebygging i lokalmiljøet.

Landet rundt er politimeistrane og lokalsamfunna bekymra for ressursituasjonen i politiet. Vi fryktar at neste års bruk av midlar til IKT-oppgradering direkte vil kome i staden for operativt politiarbeid.

Nærleik til politiet reduserer kriminaliteten og gjer det førebyggjande arbeidet meir effektivt og målretta. Når politiet ikkje er til stades, skapar dette lovtomme rom i samfunnet. Dette aksepterer ikkje Høgre. Derfor løyver også Høgre meir pengar til politiet enn det regjeringa legg opp til.

Høgre er positiv til etablering av Redningsinnsats til

sjø – RITS – hos sju brannvesen i kommunane langs norskekysten. Beredskapen omfattar ein spesialstyrke frå kvart brannvesen som primært skal hjelpe til med redning av liv i dei tilfella der ei ulykke er av så stort omfang at skipet si eiga besetning ikkje er i stand til å handtere denne åleine.

Dette er ei viktig spesialteneste innan redningstenestene til havs. Vi føreset at denne tenesta får tilstrekkelege midlar til å dekkje kostnadene til ei forsvarleg drift.

Redningshelikopterbasen i Florø er også ein viktig ressurs for sikkerheita langs vestlandskysten. Dessverre legg regjeringa framleis berre opp til å ha eit detasjement i Florø og ikkje ein fullverdig base for redningshelikopter. Dette er det svært mange som er skuffa over.

Akhtar Chaudhry (SV) [15:15:51]: Terrorfaren skal ikke undervurderes på norsk eller europeisk jord. Det gjelder imidlertid å ha fokuset der det skal være. Folk skal og må ikke stigmatiseres. Mange muslimer rundt om i Europa opplever at det å være muslim er ensbetydende med å være ansett som avviker og terrorist. Det er en lei og farlig tendens.

Et eksempel er sitat fra en skolebok for 5.-klassinger i Danmark, at

«selv om ikke alle muslimer er terrorister, så er alle terrorister muslimer».

Sitatet stammer fra en muslim, men står ukommentert i boken. Slik skapes negative holdninger mot europeiske muslimer som er lojale mot de samfunnene som de er en del av.

I rapporten The European Union Trend Report 2010, utgitt av Europol, kan en lese følgende:

«Islamistisk terrorisme er fortsatt sett på som den største faren i de fleste medlemsland.»

Og hva er fakta? Jo, samme rapport fastslår at det ble utført, eller forsøkt utført, 294 terrorangrep i EU i 2009. Av disse ble 237 utført, eller forsøkt utført, av separatistene i Spania og Frankrike. Venstreradikale sto bak 40. Hvor mange terroraksjoner sto muslimer bak i EU i 2009? Rapporten slår fast at «det bare var én eneste islamistisk terroraksjon i EU, i Italia i 2009». Det er selvfølgelig én for mye. Men poenget her er perspektivene og proporsjonene. Et altfor stort og negativt fokus på muslimer øker muslimsk ungdoms avstand og lojalitet til sitt eget land. De er ungdommer som alle andre jevnaldrende. De vil ha respekt for seg og sin identitet. De er unge i en søkende alder. De trenger trygghet og bekreftelse, ikke avvising og stempel som avvikere.

Jeg er stolt over at min regjering tar dette på alvor. Vi skal trygge alle ungdommer som er i sårbar alder og situasjon. Regjeringen la forrige uke fram en handlingsplan med 30 gode og forpliktende tiltak for å forebygge radikaliserings blant ungdommer. Mange av disse tiltakene er alt satt i gang. Andre skal vi sette i gang. Vi har ikke én eneste ungdom å miste, verken til høyre- eller venstre-radikalisme eller islamistisk radikalisme. For SV er også denne handlingsplanen et verdidokument.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [15:19:12]: Partiet Framstegspartiet fornekter seg ikkje. Det som står igjen

etter denne debatten, er at lov-orden-partiet meiner lite i kampen mot kriminalitet.

I min replikk til representanten Per Sandberg nemnde eg fleire viktige område som dette partiet gjer store kutt på. Svare var føreseielege. I tillegg kan eg nemne: ei utfasing av UP, alkoholskjenking døgnet rundt og sal av alkohol på bensinstasjonar, at ein vil redusere bruken av elektronisk soning, nei til datalagringsdirektivet osv.

Det som er interessant i denne innstillinga, er at Framstegspartiet og Høgre har mange felles merknader og forslag. Det same såg me i perioden 2001–2005. Det var inga lykke for justissektoren. Då var det skattelette som var den store, store politiske prioriteringa.

Eg skal dokumentere dette med avsnitt frå boka til tidlegare justisminister Odd Einar Dørum, som òg representanten Håheim var innom. Under kapitlet «Kampen om pengene» står det:

«Høyres gamle profil som et «lov og orden»-parti ga seg dermed ikke utslag i umiddelbare friske penger til justissektoren. Prioriteringene til finansministeren fra Høyre sto i skarp kontrast til hva partiets representanter i justiskomiteen ga uttrykk for.»

Og vidare:

«Høyre – med finansministerposten, flertallet i regjeringen og en tidligere leder av justiskomiteen rundt bordet valgte kreative inntjeningsforslag heller enn å gi friske penger til å styrke lov og orden. Det er til ettertanke, all den tid Høyre i opposisjon hadde skapt betydelige forventninger for hva partiet skulle få til på justisfeltet dersom det kom i regjering.»

Rett nok aukar både Framstegspartiet og Høgre sine budsjetttrammer til m.a. politiet. Men dette er i opposisjon.

Boka til tidlegare justisminister Dørum fortel med tydelegheit at viljen til å prioritere denne sektoren er vanskelegare for desse partia når dei må ta ansvar.

Det blir på mange måtar eit stort paradoks når Høgre flaggar så høgt at politidekninga er den same i dag som i 2005.

Det som er eit faktum, er at politi- og lensmannsetaten har fått heile 1 637 årsverk sidan 2005. I tillegg kjem dei om lag 230 årsverka som følgje av ny særavtale om arbeidsbestemmingar. Dette heng òg saman med utdanningskapasitet.

Då representanten Oktay Dahls parti sat i regjering, var studentopptaket 240 i 2003. No er opptaket 720 aspirantar.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [15:22:21]: Grunnen til at eg tek ordet, er at eg må svare på eit par tidlegare innlegg. Den første eg vil ta tak i, er representanten Breen. Han heldt eit veldig godt og veldig viktig innlegg som handla om alkohol og situasjonen i denne byen. Det interessante er at både justisministeren og fleire frå Arbeidarpartiet har vore inne på kor viktig det er å få ned skjenketidene. I den taldebatten som ofte er i justiskomiteen, med snakk om kor mange politifolk ein eigentleg har, og alle ønskjer å få fleire, er det interessant å sjå kor mange personar og politimenn som ville vore frigjorde dersom ein kunne fått gjort noko med all valden knytt til alkohol. Derfor kom eg på historia frå den gongen røykelova skulle bli innført, då

Høybråten, som var helseminister, visstnok fekk beskjed om at det berre var 30 pst. som støtta innføring av røykelova. Då sa Høybråten at Kristeleg Folkeparti hadde vore veldig godt fornøgd med 30 pst, og derfor ville han berre køyre på.

No er kanskje Arbeidarpartiet vane med 30 pst. oppslutning og ville ikkje sett på det som ein stor siger. Men faktum er at folk flest ønskjer kortare skjenketid fordi dei ønskjer ein tryggare kvardag og ein tryggare tur på byen for å ha det hyggeleg.

Den andre saka som eg ønskjer å gå inn på, er innføring av datalagringsdirektivet, noko som representanten Lillehovde begynte å snakke om. Det er jo alltid eit farleg tema å lyfte opp, men eg må seie at når det blir lyfta opp på ein så enkel måte og berre blir framstilt som om det er løysinga på alle utfordringar, må eg få kome med nokre poeng. Datalagringsdirektivet skulle jo innførast på grunn av at ein skulle ta organisert kriminalitet. Då var utgangspunktet mitt at organiserte kriminelle er relativt oppegåande – dei bør i alle fall vere det. Det gjeld noko så enkelt som å kommunisere med kvarandre. Viss du er relativt oppegåande, bør du klare å finne smothola i datalagringsdirektivet. Det er så enkelt som at eg kan ta telefonen min og bruke Facebook og sende meldingar, eller eg kan ta mobilen og bruke Skype og ringje utan at det er noko som helst krav til lagring av det. Eg kan kommunisere så mykje eg vil, og kriminelle kan kommunisere så mykje dei vil. Det same kunne du gjort på Gmail eller Hotmail osv. For kva er det eigentleg snakk om? Jo, det er ei massiv lagring av data. I 2009 sende me 7 milliardar SMS-ar. Me ringde tre timar kvar veke per person i snitt. Datamengda me lasta ned i 2009 på to dagar, tilsvarte altså det same som heile datamengda i 2003. Info om kven du sende til, eller kor du var då du ringde eller sende melding osv., blir lagra. Det gjeld mobilen, PC-ar, iPad-ar, elektroniske artiklar, bilar osv. Det kjem til å kome endå meir. Utviklinga kjem berre til å fortsetje.

Heilt til slutt må eg berre seie at me kastar personvernet på båten og går bort frå prinsippet om at du er uskuldig inntil det motsette er bevist, berre på grunn av at det blir hevda at dette er det som skal vere løysinga. Og det er det ikkje.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [15:25:41]: Justispolitikken er en viktig del av det å gi folk trygghet i hverdagslivet.

I justispolitikken har jeg lyst til å slå et slag for den åpne soninga. De personene som ved slutten av sin frihetsberøvelse har blitt vist en slik tillit at de kan få åpen soning, bør i langt større grad få det, og de bør få det i form av mer meningsfylt arbeid. Jeg håper at justisministeren kan ta tunge tak for å forandre en kultur hvor fritidslivet og teoretisk opplæring tones noe ned – jeg vil si det så sterkt – til fordel for rett og slett praktisk arbeid som disse menneskene er interessert i. Gjennom mer praktisk arbeid vil en vise at en behersker et fag, får sjøltillit gjennom det og også får respekt fra arbeidsliv, fra arbeidskamerater og venner, slik at en derigjennom kan bygge opp en ny livssituasjon. Jeg håper at det blir en prioritert oppgave for justisministeren framover å slå et sterkere slag for det prak-

tiske arbeidslivet. Det er mange mennesker som er utsatt for frihetsberøvelse som har store ønsker om å gå i den retning.

Det andre punktet er jordskifteretten. I desember 2003 gjorde et enstemmig storting et viktig justispolitisk vedtak, nemlig at et bestemt område av rettspleien skal ivaretas av en særdomstol, jordskifteretten, som sidestilles med tingretten. Det er ennå ikke satt ut i livet. Jeg er derfor veldig glad for det som står i innstillinga fra en enstemmig komité, nemlig at det nå må være økt fokus på den situasjonen som jordskifteretten er i. Den utøver en viktig jobb både i by og land. Kanskje mange i byene ikke er klar over det som går på det infrastrukturelle som jordskifteretten står for, i det som er kalt bymessig jordskifte, og kanskje mange ikke er klar over den vanskelige rekrutteringssituasjonen som Domstoladministrasjonen er i når det gjelder å skaffe seg kompetente og ansvarlige jordskiftedommere.

Domstoladministrasjonen får ikke tak i nok kvalifiserte søkere, og det må det nå sette økt fokus på. Det er jo helt i henhold til hva som står i Soria Moria-erklæringa. Derfor: Oppfølging av vedtaket i 2003 er viktig. Domstoladministrasjonen ber om at dommere skal få lik status enten de er knyttet til jordskifteretten eller tingretten, og det må gjelde like lønns- og ansettelsesvilkår.

Jeg håper at regjeringa nå kan skjære igjennom på dette punktet og sikre at det blir realiteter ved den neste behandlinga, slik at vi slipper å ta opp den saken ytterligere ganger.

Per Sandberg (FrP) [15:28:51]: Jeg vil først få lov til å gi ros til representanten Ropstad for et fantastisk, kort innlegg med så mye innhold – korrekt innhold – om datalagringsdirektivet. Jeg er helt enig. Hvis dette er synonymt med at regjeringa ønsker å innføre datalagringsdirektivet fortrest mulig, at man omgås det så enkelt som representanten Lillehovde ga uttrykk for, blir jeg enda mer skremt enn det jeg i utgangspunktet er.

Jeg tenkte ikke jeg skulle si noe om datalagringsdirektivet utover det, men hvis det er flertall i folket, hvis det er slik Lillehovde påstår, da synes jeg regjeringa skulle foreslå å legge det ut til folkeavstemning, og så får vi se resultatet etter det. Det er altså slik at datalagringsdirektivet er under evaluering nå. Jeg synes at regjeringa kunne vente på den i hvert fall.

Men nå har debatten kommet på rett spor. Jeg tenkte jeg skulle gå opp her og skryte av representanten Bøhler, som holdt et fantastisk, langt innlegg uten å si et kritisk ord om noe annet parti. Men så kommer Oppebøen Hansen og Håheim, og da gjelder det Fremskrittspartiet. Så mye usannheter og omtrentligheter som disse representantene kommer med! Det blir så mye fra representanten Håheim at hun mister manuset sitt – så mange omtrentligheter kom det. Jeg kan ta dem stykkevis og delt. Det er altså ikke slik som representanten Akhtar Chaudhry sa, at vi vil fjerne elektronisk soning. Beløpet er 10 mill. kr – vi reverserer det som er der. Vi har en alkoholpolitikk i Fremskrittspartiet, i motsetning til dem som har styrt fram til nå, for vi ser resultatet av en feil alkoholpolitikk. Alle de representanter som har vært på talerstolen og vært kritiske til al-

koholpolitikken i dag, har vært det ut fra de resultatene som ligger der i dag. Det er slik at denne regjeringa sammen med Bondevik II-regjeringa er de som har åpnet for mer tilgang på alkohol, ved å åpne flere utsalg osv., ikke Fremskrittspartiet.

Det er også feil at Fremskrittspartiet er imot gratis leksehjelp. Fremskrittspartiet er enig med regjeringa, og vi har lagt inn penger til gratis leksehjelp, i motsetning til det representanten Chaudhry sier. Det at vi er uenig i å lovfeste det, og uenig i på hvilket klassetrinn det skal starte, er en helt annen sak.

Det er en hel masse slike omtrentligheter som kommer fra regjeringspartiene. Noen prøver å slå fast at tilbakefallsprosenten var redusert. Ja, men ikke i forhold til hvilken type soning. Det er akkurat like stor tilbakefallsprosent om man soner i frihet, har elektronisk soning eller sitter på institusjon. Jeg sier som justisministeren sa i sitt innlegg: Kanskje fortjener debatten et annet innhold. For det som kommer fra posisjonen nå, er at man i tykt og tynt forsvarer sin politikk, som dessverre har manglet. Man ender overheadet ikke med å tenke nytt på noen områder. Det er bare mer av det samme – mer av den medisinen som dessverre har slått feil.

Tove-Lise Torve (A) [15:32:16]: For Arbeiderpartiet har det alltid vært viktig å ta hele landet i bruk. For dem som velger å bo ute i distriktene, er det avgjørende at vi har en distriktsvennlig politikk. At vi sørger for arbeid til alle, et godt barnehage- og skoletilbud og helse- og omsorgstilbud, er i så måte viktig.

Trygghet er naturlig nok like viktig for dem som bor i distriktet, som det er for dem som bor i byene. Da er tilgjengeligheten til politiet veldig viktig. En desentralisert politistruktur med lensmannskontor ute i kommunene er derfor svært viktig for oss i Arbeiderpartiet.

Jeg har registrert at Høyre er opptatt av nærpolitiet. Det er bra. Jeg har likevel et spørsmål jeg ønsker å stille til partiet, nemlig hva de legger i begrepet nærpoliti. Vi vet alle at Høyre også tar til orde for en storstilt sammenslåing av kommuner i landet vårt. I mitt hjemfylke f.eks., Møre og Romsdal, har framtrepende Høyre-topper tatt til orde for at vårt fylke bør redusere antall kommuner fra 36 til 4–5 stykker. Jeg frykter at en så drastisk sammenslåing av kommunene vil føre til færre lensmannskontor, da jeg vil anta at det vil være u hensiktsmessig å ha flere lensmenn i én og samme kommune. Jeg vil spørre Høyre om store kommunesammenslåinger etter deres syn vil føre til færre lensmenn og færre lensmannskontor.

Så vil jeg dvele litt ved Fremskrittspartiet, som tar til orde for at dagens 27 politidistrikt bør reduseres til 5–10. Det er en ærlig sak. Dette vil selvsagt bety atskillig færre politimestre. Vi har i dag 380 tjenestesteder, altså lensmannskontor og politistasjoner. Skal disse deles på f.eks. fem politimestre, vil det bety at hver politimester i snitt får ansvar for over 70 tjenestesteder.

Det kriminalitetsbekjempende arbeidet foregår i stor grad ute ved lensmannskontorene og politistasjonene. Å koordinere dette viktige arbeidet ved over 70 tjenestesteder vil bli svært krevende, uansett hvor dyktige politimest-

re vi har. Med kun 5–10 politidistrikt i Norge vil jeg anta at det blir et enormt press på å slå sammen lensmannskontor. Jeg vil derfor spørre Fremskrittspartiet om hvordan de ser for seg at lensmannskontorsstrukturen skal være dersom de får gjennomslag for å redusere antall politidistrikt til 5–10.

Med de store strukturelle grepene Høyre og Fremskrittspartiet varsler, er jeg alvorlig bekymret for fremtiden til nærpolitiet, i hvert fall dersom høyrepartiene kommer i regjering. Innbyggerne ute i distriktene har like stor rett til trygghet i hverdagen som innbyggerne i sentrale strøk. Da er nærheten til lensmannskontorene svært viktig. Jeg er glad for at Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet vil opprettholde en desentralisert politistruktur.

Bård Hoksrud (FrP) [15:35:33]: Representanten Stine Renate Håheim snakket om cowboy- og Ville vesten-tilstander om Fremskrittspartiet fikk gjennomslag for politikken sin – dette øyensynlig fordi Fremskrittspartiet ønsker å utvide fartsgrensen på motorveiene fra 100 km/t til 110 og 120 på enkelte strekninger. Da har jeg lyst til å spørre tilbake: Tror representanten Håheim at politikere og veimyndigheter i Sverige og Danmark ønsker å ta livet av sine egne innbyggere, eller gjør de det slik fordi de tror det er fornuftig å ha høyere fartsgrenser på motorveier med standard som forsvarer både 120 og 130 km/t?

Jeg synes faktisk at det er langt mer cowboy og vill vest over regjeringens politikk på justisområdet. I fylket mitt har et av fengslene en usikker innretning når man kommer til fengselet. Man kan ta med seg en kalasjnikov, pistol eller et annet våpen hvis man vil det, uten at man blir stoppet, fordi regjeringen velger ikke å bevilge 6 mill. kr for å løse problemet med denne sikkerhetsrisikoen. Jeg synes det er langt mer cowboy og vill vest over det når regjeringen er fullt klar over situasjonen og ikke ønsker å gjøre noe med det. Jeg synes faktisk at vi sikrer fengslene våre ved å være sikre og ikke åpne mulighetene for kriminelle som ønsker å komme inn i disse fengslene.

I tillegg opplever man stadig vekk grove voldsovergrep, som man ser et eksempel på i Varden, om en kvinne som ble slått ned – grov vold. Saken ble henlagt fordi politiet ikke hadde ressurser. Dette er ikke noe enestående tilfelle. Det finnes flere av dem. Dét er ville tilstander for meg, og det er ting jeg ønsker å gjøre noe med. Det er derfor vi også foreslår en kraftig styrking av politiresurser som gjør at man har politi til stede i gatene. Et annet eksempel er at operasjonssentralen må gå ut til folk og beklage at man ikke klarer å gi dem de tjenestene og den hjelpen de trenger. Det er vill vest for meg, og det er det Fremskrittspartiet foreslår å gjøre noe med i sitt alternative statsbudsjett, ikke om man kan ha 120 eller 110 km/t fartsgrense på veistrekninger med veinormaler som er dimensjonert for 120 og 130 km/t.

Så må jeg bare si at jeg kommer fra samme fylke som representanten Oppebøen Hansen, men jeg lurer egentlig litt på om vi virkelig kommer fra samme fylke, og om han prater med dem som er på gulvet, og dem som er ute og gjør aktiv tjeneste i politiet. For de har en helt annen virkelighetsoppfatning enn det jeg hører fra Oppebøen Han-

sen og andre representanter fra regjeringspartiene. Så jeg håper virkelig at regjeringspartiene reiser tilbake til fylkene og får vite sannheten, og kanskje tar med seg virkelighetsoppfatningen fra dem som er på gulvet, og dem som er ute og gjør aktiv tjeneste, for å ivareta rettssikkerheten og sikre tryggheten til innbyggerne i fylkene rundt omkring.

Presidenten: Presidenten er glad for at vi lever i Norge og ikke i Ville vesten, og ber representantene være litt forsiktige med bildebruk.

Øyvind Korsberg (FrP) [15:38:59]: Det kunne sikkert vært interessant å leve i Ville vesten. Mitt innlegg skal ikke gå så langt tilbake i tid.

Jeg synes det har vært en interessant debatt i dag, og at justispolitikk er viktig for samfunnet og enkeltmennesket har egentlig kommet ganske godt fram i denne debatten.

Det jeg har tenkt å benytte mitt innlegg til å si noe om, er noe som har skjedd for lang tid siden, men som har betydning i dag. Da ber jeg justisministeren følge med, for jeg ønsker å gi ham noen utfordringer helt på slutten.

Vi har fremmet et forslag i dag, forslag nr. 16, om at staten skal dekke regningen for de kostnadene en eier av en brygge i Tromsø har blitt påført ved fjerning av granater fra krigens dager. Det er mulig at det ikke er noen stor sak, men det er iallfall en viktig sak, og det er en viktig sak for den grunneieren som her blir berørt. Det har vært en lang tradisjon i Norge for at staten har fjernet sprengstoff fra krigen og dekket kostnadene rundt det. Det som skjer i denne saken, er at politimesteren i Tromsø forlanger at den brygga som står der, som står over de granatene som er gravd ned i bakken fra krigens dager, skal rives. Det er for så vidt ikke noe galt i det, for det utgjør en eksplosjonsfare. Det som skjer, er at brygga blir revet, og det betyr store kostnader for eieren. Det ene er at verdien av brygga er pulverisert, revet bort, det andre er at man går glipp av leieinntekter, og det tredje er at man må planere området. Med andre ord: Det har vært store kostnader for én eier. Og det er altså staten som har gjort dette.

Det åpner for en del spørsmål. Det ene spørsmålet er om statsråden kan si litt om den dialogen som har vært mellom eieren og statsråden, altså Justisdepartementet, når det gjelder denne konkrete saken. For dette er ikke en sak for Forsvaret, for Forsvaret har fjernet granatene uten kostnader, som Forsvaret har tradisjon for. Men det dreier seg altså om de utgiftene eieren har blitt påført av politimesteren i Tromsø, med andre ord Justisdepartementet.

Jeg vil også utfordre statsråden helt på slutten: Hva ville statsråden gjort dersom huset hans ble revet av staten, og statsråden satt igjen med huslånet og regningen for rivingen? Synes statsråden det er en riktig håndtering, eller bør staten, som har påført denne eieren store utgifter, dekke kostnadene?

Morten Ørsal Johansen (FrP) [15:42:16]: Representanten Breen var inne på at opposisjonen har mest fokus på å bevilge penger til politiet og driver med «reaktive» ordninger, og at det kun er politiet som skal løse utfordringene med kriminalitet. Nei, vi er absolutt tilhengere av

proaktive holdninger. Vi vil bl.a. skifte ut regjeringen, og det skulle vel si sitt om det.

Representanten Lillehovde fra Hedmark argumenterte sterkt for innføring av DLD, datalagringsdirektivet, og at det var det eneste saliggjørende for at politiet skulle få de verktøyene de trengte for å løse oppdraget sitt. Nå legger jeg merke til at en del av argumentasjonen rundt datalagringsdirektivet endrer seg. Blant annet har statsråden sagt at de opplysningene som ligger i datalagringsdirektivet, bl.a. kan brukes til å sjekke folk ut av saker. Det er jo for så vidt riktig, men vær så snill, hvis vi skal endre prinsippet om at en er uskyldig til det motsatte er bevist, til at en er skyldig til en er sjekket ut av saken, får jeg problemer med rettsikkerheten. Med datalagringsdirektivet vil i gjennomsnitt hver eneste nordmann ha ca. 1 200 meldinger lagret på ett år. Da vet man hvem du har sendt melding til, når du har sendt, hvor du har sendt, og hva du har sendt. Det er bekymringsfullt, og det er ingen som skal komme og fortelle meg at de opplysningene som blir liggende i et slikt datalager, ikke kan misbrukes. Det ser vi bl.a. med hvitvaskingsloven, der opplysninger ble gitt videre til bl.a. Skattedirektoratet og til Nav, osv. osv.

Det ble sagt at datalagringsdirektivet skulle brukes til å bekjempe terror og organisert kriminalitet. Så har argumentasjonen endret seg til at det også skal være annen alvorlig kriminalitet. Og nå er det flere og flere som snakker om ulovlig fildeling. Ulovlig fildeling som en alvorlig kriminell handling – da begynner jeg å bli bekymret.

En av utfordringene nå er at vi ikke vet hva vi vedtar med datalagringsdirektivet. Hvis vi nå vedtar et datalagringsdirektiv slik det foreligger i dag, kan EU godt om et år eller to gjøre endringer i direktivet som gjør at personvernet blir enda mer tilsidesatt. Det vil forundre meg om vi ved de små endringene EU da gjør, vil sette oss på bakbeina og nekte å vedta direktivet. Så jeg tror vi skal vente til den evalueringen som EU nå foretar, foreligger, og så ta en ny debatt om datalagringsdirektivet når vi har fakta på bordet.

Anders B. Werp (H) [15:45:26]: Representantene Håheim og Oppebøen Hansen er i det litterære hjørnet i dag og henviser til tidligere statsråd Dørum og hans beskrivelser. Høyre viser til Stortingets vedtak og Stortingets behandling av tidligere budsjett. For i kontrast til det de nevnte representantene siterer, viser historien fra Stortinget at i ni av de ti siste år har Høyre foreslått mer penger til politiet enn Arbeiderpartiet. I det tiende året samarbeidet Høyre og Arbeiderpartiet om politi- og justisbudsjettet. Dette er etter min og vår mening et forsøk på å fjerne oppmerksomheten fra at det er stillstand i politidekningen under denne regjeringen.

I debatten har det også kommet fram synspunkter på datalagringsdirektivet. Det er bra at det debatteres. Fra Høyres side har vi lyst til å understreke at vi har stor respekt for kompleksiteten i det spørsmålet. Vi har en partiprosess hvor vi tar oss den nødvendige tid til å gå inn og se mer nøye på dette prinsipielle spørsmålet. Vi mener den tiden er en god investering, med tanke på å få et best mulig resultat, i å balansere mellom hensynet til person-

vernet på den ene siden og det å bekjempe kriminalitet på den andre siden. For oss er ikke dette et tema for forhastede og kortsiktige løsninger. Dette er det nødvendig å se grundig på, og det gjør Høyre.

Så er det representanten Torve, fra Arbeiderpartiet, som etterlyser Høyres syn på kommunesammenslåing og politistruktur, for å si det slik. For det første synes jeg det er overraskende at dette spørsmålet kommer fra Arbeiderpartiet, som styrer Justisdepartementet, og som ikke engang sender temaet om politistruktur og resultatreform ut på høring utenfor politiet. Det er et tema som etter Høyres mening burde vært mye bredere behandlet.

Vi går inn for større og mer robuste kommuner, det er riktig, men representanten Torve kan se på debatten i denne sal for to uker siden. Da presenterte Høyre sitt Dokument 8-forslag om nærmiljømodellen, som i detalj beskriver hvor stor vekt Høyre legger på å ha et tilstedeværende, synlig politi i nærmiljøene. Så dette har Høyre presentert, men det ble dessverre nedstemt av regjeringspartiene.

Presidenten: Per Sandberg har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Per Sandberg (FrP) [15:48:45]: Ett minutt på å prøve å svare på utfordringene når det gjelder Fremskrittspartiets kutt på finanstilsyn, toll og skatteetat:

Dette er jo beviset på at man ikke greier å tenke nytt. Jeg skal bare kort bemerke at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett anser at det er et visst potensial for effektivisering. Vi foreslår færre tollsatser, der vi hever tollgrensene. Vi har et flatere skattesystem. Vi har et forslag i vårt alternative statsbudsjett som medfører mindre skjemavelde, mindre byråkrati. Da burde det også innenfor Finanstilsynet finnes 5 pst. potensial for effektivisering, eller 5 pst. innenfor tolletaten for effektivisering. Når det gjelder skatteetaten, er det riktig at vi kutter 645 mill. kr i en etat som har 950 kr til disposisjon til hver eneste innbygger i dette landet. Ja, vi mener at det finnes muligheter til å tenke nytt, og at disse etatene får konsentrere seg om kriminalitet og ikke om de uskyldige i det norske samfunnet.

Thomas Breen (A) [15:50:11]: Man kan undres på så mangt i en slik debatt. For eksempel undres jeg på engasjementet fra opposisjonen for 70–80 statsansatte – nyutdannede politifolk – mens jeg ser det manglende engasjementet for de tusener som skal gå ut i arbeidsledighet når man gjennomfører de andre kuttforslagene. Det er en dimensjon som for meg er litt pussig.

Så undres jeg også over, nå sist, komitélederen selv, som snakker om potensialet for en effektivisering på 5 pst. innenfor relativt små etater, mens det overhodet ikke finnes en eneste slik sammenheng innenfor politiets etater.

Politiet har, som jeg refererte i mitt første innlegg, hatt en vekst i prosent langt over de andre tilsynene – en nominell vekst på over 100 pst. fra 2000 til nå i Oslo-politiet, f.eks. Hvorfor skal man ikke da kunne effektivisere der, er et spørsmål til de partiene som effektiviserer på alle andre områder.

Grunnen til at jeg tok ordet, er for så vidt at jeg har lagt merke til at når opposisjonen har tatt ordet og snakket om alkoholpolitikk, så har de unngått realiteten i mitt innlegg, nemlig den situasjonsbeskrivelsen Oslo-politiet har gitt til byrådet her i byen når det gjelder den politikken som har vært ført, hvor man skaper mange nye ofre for en ekstremt liberal politikk, og hvor det skal være lett å få skjenkebevilling. Så sier man at det skal være lett å miste den, men man mister den ikke. Man følger som bevillingsmyndighet altså ikke opp bevillinger på en god nok måte, noe som er godt beskrevet i et brev fra Oslo-politiet, og også godt beskrevet av bryggeri- og drikkevarerbransjen selv. Her har man altså klart å dra på seg begge sider i et spørsmål der både den som skal fremme alkoholbruk, og den som er skeptisk, er uenige i den politikken som føres. Det er ikke ett resonnement rundt det fra opposisjonen her i salen! Der kan man virkelig gjøre mye både når det gjelder offerproblematikk og ressursbruk i politiet. Ikke én refleksjon! Det er ganske forstemmende, spesielt med tanke på at dette er et felt som det er så mye forsket på, det er så mye erfaringer fra andre land, og det er så kjent politisk hvilke konsekvenser det har. Og så er det ikke én refleksjon – det er bare 150–200 mill. kr mer som skal løse problematikken. Hvis det er det som er svaret fra Høyre og Fremskrittspartiet hvis de kommer i regjering, ja da står det dårlig til med de kommende ofrene for denne politikken.

Stine Renate Håheim (A) [15:53:07]: Jeg kan berolige Stortinget med at jeg ikke skal bruke noen bilder i dette innlegget.

Jeg registrerer at representanter fra Fremskrittspartiet mener at jeg var litt omtrentlig i mitt innlegg om UP. Når framtrepende representanter fra Fremskrittspartiet uttaler seg i media, velger jeg imidlertid å ta det på alvor. Hvis det er sånn at Fremskrittspartiet har ombestemt seg, er jo det gledelige nyheter. Men jeg tar det altså på alvor når partileder Siv Jensen sier til Aftenposten i fjor at UP skal slutte å stå med målerne sine. Jeg tar det på alvor når representanten Per Sandberg sier til NRK Kveldsnytt i 2008 at han tror at vi kunne brukt UPs ressurser på en helt annen måte. Jeg kan ikke forstå det på noen annen måte enn at antall kontroller og UPs synlighet på norske veier skal reduseres drastisk. Vi vet at fart og promille er to viktige faktorer som ofte er til stede når det skjer trafikkulykker på norske veier. Fart og promille er jo også UPs viktigste jobb, og UP gjør en viktig jobb for å forebygge trafikkulykker. Fart er faktisk en medvirkende årsak til halvparten av dødsulykkene på norske veier. Det er alvorlig, og da tror ikke jeg løsningen er å høyne fartsgrensene og for så vidt heller ikke å servere alkohol på landets bensinstasjoner, som det også er tatt til orde for i media. Men ingenting er bedre enn om Fremskrittspartiets representanter her kan avkrefte at dette er gjeldende politikk. Det ville vært en god dag for trafikksikkerheten.

Så registrerer jeg at det ennå ikke i løpet av debatten er kommet noen veldig gode svar på hvordan Fremskrittspartiets foreslåtte kutt til skatteetat, finansstilsyn og tolletat skal føre til mindre kriminalitet. Justiskomiteen var nylig

på besøk i Kristiansand og så bl.a. hvilken viktig jobb toll-etaten gjør både når det gjelder organisert kriminalitet og narkotikakriminalitet. Men det er åpenbart sånn at på de områdene hvor Fremskrittspartiet kutter, får vi bedre resultater av kuttene, mens på de områdene hvor de bevilger mer penger, er det ofte den eneste løsningen på alle utfordringer.

André Oktay Dahl (H) [15:55:45]: Vi har i hvert fall fått slått fast i dag at Høyre ønsker en fortgang i opptrappingen av antall politifolk med 2000 flere innen 2015 – raskere enn regjeringen. Men så vil jeg takke Arbeiderpartiet for at de har veldig gode leseferdigheter, for det er faktisk riktig at det er en skrivefeil på side 28. Det skal være et komma og et ord som heter «raskere» på side 28, sånn at den merknaden korresponderer med det som står på side 12. Det tror jeg man ville ha forstått hvis man også hadde hørt på innleggene.

Men det er veldig artig at debatten dreier seg mest om Høyre og opposisjonens budsjett. Den politiopptrappingen vi foreslo, ble betegnet av statssekretæren da vi lanserte den i juni, som å slå inn åpne dører, for dette var man allerede i gang med. I dag er det helt umulig å få til. Den kritikken fra statsråden og regjeringspartiene er det derfor litt vanskelig å ta på alvor. Men jeg skjønner jo at fokuset blir flyttet fra dem som ikke vil kompensere for IKT og har en egen sak om dette i Stortinget, som ikke vil fokusere på seniortiltak, som ikke har klare formeninger om hvordan man skal bruke de sivilt ansatte bedre, som ikke prioriterer frivillighet, som ikke prioriterer psykiatri og rus, som ikke prioriterer barnevernet, og ikke nå heller sikrer at man får trygghet i Skien fengsel ved en sluse.

Og når det gjelder representanten Breen, som var opp-tatt av alkohol og av å gjøre noe med det man kan gjøre noe med i kommunene: Statsråden har jo visst dette i ti år. Statsråden har vist til dette i hvert fall i fem år, at her har man så klar forskning at det bare er å få lovendringer og få redusert skjenketidene. Og når man først får muligheten til å bruke flertallet sitt, så gjør man det altså ikke. Da synes jeg man skal gå litt stillere i dørene når det gjelder å angripe enten Fremskrittspartiet eller Høyre for en udefinerbar alkoholpolitikk. Er det noen som har en udefinerbar alkoholpolitikk, er det faktisk flertallet som ikke evner å bruke flertallet til noe statsråden har som et av sine hjerte-barn.

Så til historieskrivingen, som representanten Werp var inne på. Jeg står her med ti–elleve innstillinger fra 2000 til nå. Det viser at ingen fra regjeringspartiene hadde et eneste forslag om flere plasser på Politihøgskolen. Det viser at Høyre, i over 90 pst. av tilfellene, foreslo mer penger til politiet enn noen av de sittende regjeringspartiene. Og når det gjelder Dørum's sitater, får jeg jo si at når man fra representanten Håheims side er så opptatt av at Fremskrittspartiet er så omtrentlig i media, kan det jo være greit at man når man er på Stortingets talerstol, er såpass nøyaktig at man har lest hele boken til Dørum. Jeg fikk nemlig en tekstmelding fra Dørum nå som sier at man bør lese hele boken hans, for Dørum fikk de pengene. Og det budsjettet i 2005 ble beskrevet som det tiårets største budsjett, som

politiet faktisk viser til av og til i dag. Så man kan kanskje lese hele bøker, ikke bare sitater.

Kommunestruktur: Ja, vi bør få langt færre for å forebygge bedre, for å sikre bedre barnevern og for å sikre en bedre samhandling mellom kommuner og politi. Der tror jeg kanskje representanten Torve har litt å snakke med sine egne partikolleger som er enige med Høyre, om.

Presidenten: Representanten Sigvald Oppebøen Hansen har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [15:59:12]: Representanten Per Sandberg er veldig oppteken av det han påstår er «usannheter», og det som er sanningar. Og når han hevdar at representantar frå regjeringsspartia snakkar om «usannheter», konstaterer han at Framstegspartiet har sanninga. Økonomisk kriminalitet og skattesvik heng saman. Skatteetaten, Toll- og avgiftsdirektoratet og Finanstilsynet er viktige reiskapar i kampen mot økonomisk kriminalitet og skatteunndraging.

Når representanten Sandberg hevdar å tenkje nytt, vil eg seie at tanken bak det nye kjem svært dårleg fram i denne innstillinga, og det er absolutt ikkje logikk i det Framstegspartiet foreslår. Ein burde forsterke arbeidet, og ikkje svekke arbeidet.

Så til representanten Hoksrud: Overfor representanten Hoksrud kan eg bekrefte at eg har veldig god kontakt med fotfolket i Telemark. Sluser i fengslet – det er eit bra tiltak, det, men om ein går og spør dei tilsette i fengslet i Skien, er eg ikkje sikker på om dei seier at det er det dei kjem til å prioritere først om dei får 6 mill. kr.

Presidenten: Representanten Morten Ørsal Johansen har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [16:00:38]: Representanten Håheim var inne på at Fremskrittspartiet ønsker å legge ned UP i sin nåværende form. Jeg vil da bare henvisse til at statsråden selv skryter av at UP nå tar flere og flere og er aktive opp mot organisert kriminalitet. Det var nettopp det Fremskrittspartiet ønsket. Det var nettopp det vi ville, at ressursene til UP skulle gå mer i retning av det som har med organisert kriminalitet å gjøre i stedet for at UP skal stå på hvert eneste gatehjørne med laser og fartsmålere. Det kan faktisk andre gjøre. Det er det andre etater som også kan gjøre, eventuelt med bistand fra politiet. Det er ingenting i veien for at Biltilsynet kan ha ansvaret for fartskontroller og promillekontroller med bistand fra politiet i stedet for at to–tre politienheter hver eneste gang skal foreta kontrollene. Biltilsynet kan gjøre de oppgavene med bistand fra politiet. Det lar seg gjøre!

Per-Kristian Foss hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Knut Storberget [16:01:51]: Aller først: Jeg syns fortsatt det har vært en god debatt, men det er et par

punkter jeg har lyst til å ta opp som jeg mener ikke kan bli stående etter en så grundig runde på justispolitikken.

Så vil jeg si at tidligere justisminister Odd Einar Dørrums beskrivelse i boken, som er sitert fra fra denne tallerstolen, syns jeg er veldig tydelig og klar, og han skriver godt, og jeg tror han har helt rett. Jeg pleier sjelden å forsvare Fremskrittspartiet, men jeg mener nok at det som skjedde med budsjettet for 2005, kanskje også til en viss grad må tilskrives Fremskrittspartiets aktiviteter. Det ble et bedre budsjett.

Jeg syns ikke det kan bli stående igjen etter denne debatten at Høyre har foreslått ved André Oktay Dahl, både i pressen og her, at man skal øke politibemanningen med 2 000 flere politiansatte innen 2015 uten å foreskrive hvordan man skal gjøre det. Hvis vi forutsetter Høyres innsats og at man sørger for at ingen slutter og at alle politihøgskolestudenter får seg jobb, må vi allikevel ha opptak på Politihøgskolen med over 1 000 elever per år fram til 2012, for det tar tre år å utdanne dem.

Jeg må si jeg syns det er ganske spesielt at man allerede etter å ha gått så offensivt ut i hele sommer – og vi imøteså det alternative budsjettet fra Høyre med stor spenning – allerede ved første runde bryter det som er hovedelementet i det å få flere politifolk, nemlig å utdanne flere politifolk. Så hvordan skal man få 2 000 flere når man ikke velger å utdanne flere enn det de andre partiene i Stortinget – og da tenker jeg på alle, selv Fremskrittspartiet – går for? Det syns jeg ikke man skal komme herfra med, for å si det slik. Da er det langt mellom liv og lære.

Hvis vi skal få til 2 000 ekstra innen 2015, uansett hvordan vi regner, må vi ha et betydelig større opptak fra 2011. Hvis ikke, vil 2012 bli et helt umulig år for Politihøgskolen. Så etter mitt skjønn må vi fortsatt etterlyse hvordan man skal få til det. Jeg registrerer at denne debatten ikke har avstedkommet noe nytt.

Så er det også grunn til å peke på det som flere representanter har vært inne på, alt henger sammen med alt. De betydelige kuttene som nå foreslås i Skatteetaten og Toll-etaten fra Fremskrittspartiets side, har stor betydning for kriminalitetsbekjempelsen. Det at man skal kutte nærmere en halv milliard kroner for Utlendingsdirektoratet, ville innebære at vi ikke fikk behandlet asylsøknadene raske-re. Det har vi som ambisjon, men vil bli liggende. Vi ville fått en massiv tilstrømming av asylsøkere som vil spekulere i lang saksbehandlingstid. Vi vet at til en viss grad ville det også influere på effekten på det å kunne forebygge kriminelle handlinger i disse miljøene.

Presidenten: Før neste taler får ordet, vil presidenten opplyse at den innkalte vararepresentant for Nordland fylke, Kari *Storstrand*, nå har tatt sete.

Bård Hoksrud (FrP) [16:05:16]: Representanten Håheim gikk bort fra å prate om både cowboy- og Ville vesten-tilstander, og det er kanskje bra. Men hun ga seg ikke på fartsgrenser og problematikken rundt det, og var veldig opptatt av at ved 50 pst. av ulykkene er farten en medvirkende årsak. Ja, det er også mange andre forhold som er medvirkende årsak til at dødsulykker skjer på norske

veier. Vi har bl.a. nå fått to rapporter som klart og tydelig konkluderer med at veien er faktisk en av hovedårsakene til at ulykkene skjer.

Til representanten Håheim som er veldig opptatt av dette med 110 km/t og 120 km/t: Det er altså slik at Trygg Trafikk i Østfold, som jeg tror er en av de organisasjonene som i hvert fall er veldig opptatt av trafikksikkerhet, mener at det er fullt forsvarlig på nye E6 fra Østfold til Oslo å ha en fartsgrense på 120 km/t, og jeg opplevde i Vestfold politidistrikt at tidligere trafikksikkerhet der sa at det også er fullt forsvarlig å ha en fartsgrense på 120 km/t på nye E18 i nordre Vestfold. Så det er fullt mulig, uten disse skrekksenarioene som jeg opplever at enkelte representanter fra regjeringspartiene prøver å framføre, å øke fartsgrensen på de beste veiene våre.

Til representanten Breen: Jeg kommer fra en kommune hvor hans parti var med på å sørge for å redusere skjenketiden i 2009. Konsekvensen var faktisk at man hadde flere voldstilfeller den sommeren enn det man hadde sommeren før, hvor det var utvidede åpningstider. Veldig mange av politifolkene på grasrota er nemlig veldig opptatt av at de ikke ønsker å kjøre rundt på nachspiel hele døgnet og bruke ressursene sine på den måten. De synes faktisk at det kan være mer fornuftig at man har folk der utestedene er, og har det i kontrollerte og skikkelige former. Så jeg er ikke sikker på at så veldig mye av argumentasjonen til Breen nødvendigvis holder helt vann. Man har sett på en del av de stedene man har gjort de grepene som regjeringen ønsker å gjøre, at de ikke har hatt den effekten man ønsket.

Så til Oppebøen Hansen: Jeg mener fortsatt at Oppebøen Hansen lever i en annen verden enn det både jeg og det jeg i hvert fall opplever at politifolk på grasrota i Grenland gjør – eller i Telemark for den saks skyld. Man valgte å slå sammen to lensmannskontor. Hva er resultatet? Jo, man har omtrent like lite ressurser som man hadde på det ene stedet før sammenslåingen. Det betyr altså at det blir borte folk som skulle vært ute for å gjøre aktiv tjeneste. I Grenland har man nesten halvert de ressursene som man hadde tidligere da man hadde et eget Porsgrunn politikammer og et Skien politikammer. Det betyr jo at de folkene som skal være ute og drive aktiv tjeneste og sørge for å være med og forebygge, sørge for å ta kriminelle, ikke har ressurser til å gjøre det. Og når vi vet at biler til og med blir malt om for at de skal se pene og ordentlige ut, synes jeg vi er på helt ville veier. Det er det vi har snakket om i denne debatten, og jeg opplever at regjeringspartiene er på en helt annen banehalvdel enn de realitetene som man opplever ute blant de tjenestefolkene som skal gjøre jobben sin.

Presidenten: Før representanten André Oktay Dahl får ordet, vil nok også presidenten uttrykke en viss medfølelse med de politifolk som må reise rundt på nachspiel hele døgnet. Det var helt malapropos til neste taler, André Oktay Dahl.

Representanten André Oktay Dahl har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

André Oktay Dahl (H) [16:08:41]: Når presidenten sier det på den måten, føler jeg at det var en undertone der, så jeg er ikke helt sikker på det.

Jeg vet ikke om det er parlamentarisk språkbruk å si det, men enkelte her leser Bibelen som – jeg holdt på å si – Gelius, eller noen andre som jeg ikke skal nevne navnet på. Men jeg må si: Dørum var veldig klar i boken sin, han, han sa at han fikk det som han ville. Og hvis det er et problem at Høyre, Fremskrittspartiet og resten av den borgerlige siden blir enige om politibudsjettene, at det blir mer til politiet, er jo bekymringene borte, for det er jo det man er så redd for. Men da har vi i hvert fall avklart én gang for alle at en ny borgerlig regjering kommer til å sørge for tidenes politibudsjetter, som kommer til å ta befolkningens trygghet på alvor.

Når det gjelder tall: Statsråden har altså ikke sagt ett ord om at politidekningen har stått på 1,6 siden 2005, stått helt stille, ikke sagt ett ord om at soningskøene øker. Det eneste statsråden har gjort, er å etterlyse svar fra opposisjonen, hvordan opposisjonen skal sørge for bedre politidekning og gjøre noe med kriminalitetsproblemene. Det er omtrent like interessant som at statsråden for første gang ikke har sagt ett ord om alkohol under hele debatten.

Øyvind Korsberg (FrP) [16:09:52]: I mitt første innlegg utfordret jeg justisministeren på å kommentere et forslag Fremskrittspartiet har i denne saken, nemlig forslag nr. 16. På nytt igjen utfordrer jeg statsråden, i og med at han ikke ga noe svar i sitt første innlegg.

Det forslaget går ut på, er at en eier av en brygge i Tromsø har fått revet brygga si, som et krav fra politimester Truls Fyhn. Årsaken var rimelig enkel: Det lå en mengde granater fra annen verdenskrig under den brygga. På grunn av eksplosjonsfare/brannfare forlangte politimesteren at denne brygga skulle rives. Brygga ble revet, og granatene ble fjernet av Forsvaret. Forsvaret fjernet selvfølgelig – som god tradisjon er i Forsvaret – disse granatene fra krigens dager gratis. Men det som er saken, er at eieren har fått revet en brygge, med det verditapet det medfører også når det gjelder tapte leieinntekter og de kostnadene eieren har hatt med å planere ut området, ca. 7,3 mill. kr ifølge media.

Det som er utfordringen min til statsråden, og som jeg håper statsråden kan svare på, er for det første: Hva slags dialog har det vært mellom eieren og Justisdepartementet når det gjelder å få dekket disse kostnadene? Så vil jeg også utfordre statsråden: Dersom statsråden hadde fått revet sitt hus av staten, og han satt igjen med huslånet og regningen for rivningsarbeidet, med eventuelt bortfall av leieinntekter, uten at staten kom til å dekke det, synes han det var en rimelig og rettferdig måte å bli behandlet på?

Jeg oppfordrer statsråden til å benytte anledningen under denne debatten til å gå opp og gi noen kommentarer til det forslaget vi har fremmet, og om hvordan saken står og hva eieren av denne brygga i Tromsø kan forvente seg med hensyn til erstatning.

Presidenten: Representanten Thomas Breen har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, avgrenset til 1 minutt.

Thomas Breen (A) [16:12:42]: Jeg må replisere til representanten Bård Hoksrud: Det var altså ikke mine ord jeg brukte, det var Oslo-politiets ord jeg brukte. Jeg siterer ordrett fra et brev på åtte sider til byrådet i Oslo angående rulling av en alkoholpolitisk handlingsplan, åtte sider som egentlig er slakt av byrådets politikk. Men hvis ikke det holder, kan jeg referere til en dokumentar i Brennpunkt, i NRK, for kort tid tilbake, hvor det var en fra fotfolket, som da tydeligvis har «store stemme» for representanten Hoksrud, som uttrykte seg i den dokumentaren. Han uttrykte at han var meget fortvilet over at han måtte bruke så store ressurser ute – dette var en innsatsleder som ble intervjuet på gaten – på å håndtere den overskjenkingen man så i Oslo.

Helt til slutt vil jeg bare sitere – det rekker jeg kanskje ikke. Men av brevet ser man at alkoholloven § 1-7a åpenbart gir en plikt for bevilgningmyndighetene til å følge opp de bevilgningene man deler ut, og det gjør man ikke i Oslo.

Statsråd Knut Storberget [16:13:59]: Aller først: Når det gjelder spørsmålet om Molund-brygga i Tromsø, er jeg kjent med at man så langt ikke har erkjent erstatningsansvar for den.

Det maktpåliggende for det offentlige er jo å sikre trygghet for innbyggerne i dette landet, slik at man får fjernet granater og den slags etterlatenskaper. Nå er spørsmålet, slik jeg forstår det, om – i hvert fall muligens – saken kan bli brakt inn for domstolene, slik at jeg syns det er vanskelig å gå noe nærmere inn på den, på erstatningsansvaret i den konkrete saken. Men jeg har stor forståelse for at de som rammes av den type trygghetsskapende tiltak, føler det som en belastning. La det ikke herske noen tvil om det.

Når det gjelder spørsmålet om politistillinger, som jo har vært sentralt i debatten, framstiller representanten André Oktay Dahl det som om jeg ikke har kommentert hvor mange politifolk vi har i dag per 1 000 innbyggere. Jeg registrerer at man har betydelige utfordringer når det gjelder å øke antallet politifolk. Det er bakgrunnen for at vi har valgt å øke opptaket til det tredobbelte fra da Høyre satt med regjeringsmakt. Så det er vårt svar på dette, og også at man gir jobb til dem som utdannes.

Utfordringa i debatten er jo at Høyre tar et skritt til, og sier at man skal ha 2 000 til, uten å forklare hvordan det skal skje. Det syns jeg man må kunne svare på, istedenfor bare å stille motspørsmål. Vårt svar på politidekningen ligger i rapporten «Politiet mot 2020», hvor vi sier at vi skal øke opptaket til langt over hva Politiets Fellesforbund anbefalte oss, ved at over 700 skal gå på Politihøgskolen, og at man øker bevilgningene. Det er vår løsning fram mot 2020. Og vi har en opptrappingsplan for dette. Hva svaret er for å få ytterligere 2 000, har vi ikke fått vite. Det er derfor jeg fortsatt meddeler min store overraskelse over at man, når man første gang kunne lage et budsjett, ikke gjør noe opp mot Politihøgskolen, som skulle gi grunnlag for å nå denne målsettinga. Det må det være lov til å påpeke i en debatt som denne, hvor dette har vært et såpass sentralt tema.

Så vil jeg til slutt si at vi lenge har diskutert balanse i strafferettskjeden. Det bekymrer hvis man nå vil redusere hjemmesoning med elektronisk kontroll, som Fremskrittspartiet foreslår. Man vil altså redusere kapasiteten med 200 plasser, noe som kan ses opp mot hva slags kapasitet vi da vil få i kriminalomsorgen. Jeg tror dette er veldig viktig å ha med seg for å sikre den balansen vi alle er så opptatt av.

Jan Bøhler (A) [16:17:01]: Jeg vil takke komitéleder Sandberg for hans innlegg tidligere i dag, hvor han sa at det var bra at jeg i hovedinnlegget mitt snakket om egen politikk og holdt meg til det.

Jeg skal bare få kommentere et par ting som er tatt opp senere i debatten. Det var representanten Kielland Asmyhr som litt tok på seg jobben å misforstå – vil jeg si – da han sa at jeg, da jeg nevnte at kriminalitetsutviklingen ikke hadde eksplodert i de senere årene, ikke tok den kriminaliteten vi har, alvorlig. Selvsagt gjør jeg det. Og selvsagt er det like alvorlig for dem som rammes, selv om de totale tallene ikke øker.

I dag er det kommet nye tall fra Statistisk sentralbyrå, de ble offentliggjort i formiddag. De sier at vi må antakelig mer enn 20 år tilbake for å finne mindre kriminalitet enn det vi har i dag, totalt sett. Det er ganske viktig å ha med seg at det totale bildet i kriminalitetsutviklingen også er slik, når vi diskuterer justispolitikk. Det vises til at kriminaliteten øker noe når det gjelder narkotikasaker og vold i nære relasjoner, som jeg også var inne på. Og det vises til noe som er viktig, som angår det representanten Kielland Asmyhr var inne på, og som jeg var inne på i replikkordskiftet tidligere i dag, at det er veldig store forskjeller rundt i landet. Et eksempel er Oslo. Selv om Oslo har én av ti av innbyggerne i landet, kommer én av fem anmeldelser her. Det er 152 kriminelle forhold per 1 000 innbyggere – tre ganger så mange som i f.eks. Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Så det er store forskjeller rundt i landet. Men kriminaliteten totalt sett har heldigvis ikke økt i de senere tiårene.

Det er et par andre ting som jeg gjerne vil kommentere kort til slutt. Det ene er at jeg synes ikke Høyre, et parti som ønsker å framstå som seriøst, må synes det er så besynderlig at de må si at de har begått en skrivefeil i de delene av budsjettinnstillingen hvor de detaljerer sitt alternativ, og må stryke at de skal ha 2 000 flere enn det bemanningsrapporten sier. Representanten Werp oppfordret oss nettopp til å studere Høyres forslag nærmere. Det er det vi gjør når vi spør hva det betyr, og hvor mange man da må øke politiutdanningen med i 2012. Jeg merker meg bare at dette spørsmålet har Høyre under hele debatten ikke greid å svare på.

Uansett om det er mer eller mindre i forhold til hva bemanningsrapporten innebærer, vil vi være på høyde med den i 2014. Det man må gjøre etter det, vil bli ganske dramatisk i 2012 med hensyn til opptaket, hvis Høyre skal komme i nærheten av sitt mål, slik det ligger i budsjettet. Naturligvis er det viktig å etterlyse et svar, fordi vi trenger å vite om noen har bedre ideer. Noe av poenget med en budsjettdebatt må jo være at man

kan begrunne sine alternativer overfor regjeringspartiene.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 1 og 2.

(Votering, se sidene 1324 og 1330)

Sak nr. 3 [16:20:16]

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 37/2010 12. mars 2010 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/109/EF 16. september 2009 om rapporterings- og dokumentasjonskrav i forbindelse med fusjoner og fisjoner (Innst. 86 S (2010–2011), jf. Prop. 154 S (2009–2010))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, se side 1333)

Sak nr. 4 [16:20:48]

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 32/2010 av 12. mars 2010 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/20/EF av 23. april 2009 om skipsrederes forsikring av sjørettslig ansvar (Innst. 88 S (2010–2011), jf. Prop. 155 S (2009–2010))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, se side 1333)

Sak nr. 5 [16:21:17]

Innstilling fra justiskomiteen om Politiets utlendingsinternat på Trandum – tiltak for å øke sikkerheten og økt kapasitet (Innst. 104 S (2010–2011), jf. Prop. 12 S (2010–2011))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegget fra statsråden innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [16:22:07] (ordfører for saken): Regjeringen har fremmet forslag om ytterligere sikring av utlendingsinternatet på Trandum for å

bidra til en bedre sikkerhet. Man har også foreslått å utvide kapasiteten med 50 ekstra plasser.

En enstemmig justiskomite har samlet seg om dette forslaget. Det er et veldig godt forslag, for det har over lengre tid vært mye støy rundt utlendingsinternatet på Trandum. Det har vært en rekke oppslag i media om sikkerheten rundt Trandum. Det har vært ganske mange rømninger fra internatet.

Jeg vil også legge til at Fremskrittspartiets justisfraksjon en god stund har prøvd å få avlegge Trandum et besøk uten at det har vært mulig, mye på grunn av den sikkerhetsmessige situasjonen. Jeg tror man er enige om at for å sikre uttransporteringen av dem som har fått avslag på asylsøknaden i Norge, får vi prøve å få sikkerhet rundt mottaket på Trandum, slik at vi får ro rundt dette stedet.

For egen del vil jeg legge til at jeg nok ikke tror at utlendingsinternatet på Trandum er et opplegg som vi skal ha på sikt. Vi er nødt for å se på om vi skal ha ytterligere sikring av dem som skal ut, nettopp fordi det er mange av dem som er hardt kriminelle, og enkelte kommer også fra soning i fengsel. Derfor mener jeg at regjeringen bør se nærmere på om Ullersmo fengsel kan tas i bruk. Det er muligheter for betydelig utvidelse av Ullersmo fengsel, som også ligger i nærheten. Her bør det kunne være en mulighet, innenfor et allerede sikret fengsel, å kunne tilby plasser før uttransporteringen av utlendinger.

Jeg vil også legge til at denne proposisjonen fra regjeringen medfører en endring fra revidert budsjett tidligere i år, ved at man nå går fra planene om å opprette enda en enhet utenfor eksisterende gjerde på Trandum, til at man nå får en utvidelse av de planlagte plassene innenfor det eksisterende området.

Statsråd Knut Storberget [16:25:21]: Aller først må jeg bare si at jeg er glad for at det er en samlet komité som slutter seg til dette forslaget.

Som saksordføreren også var inne på, har det vært en del støy knyttet til situasjonen på Trandum. Det er mitt inderlige håp at dette vil bidra til at støyen legger seg. Det er nå gjort betydelige grep på Trandum, både med hensyn til sikkerhet og kapasitet – og det ligger mer her – og det er gjort en innsats som etter mitt skjønn bør ha god effekt, som går på aktivitet og innhold for dem som faktisk er innom.

Så vil jeg bare si, siden jeg har ordet tilknyttet Trandum, at vi i løpet av dette året har sett at til tross for at man ikke har fått så mye kapasitet på Trandum så raskt som vi ønsket oss, har antallet tvangsmessige returer vært meget bra, i den forstand at Politiets utlendingsenhet har klart å gjøre jobben sin i aller høyeste grad. Jeg mener at det er et av de viktigste virkemidlene vi har, både med hensyn til dem som begår straffbare handlinger, og også dem som nekter å forlate landet frivillig etter å ha fått avslag på asylsøknaden.

Jeg er også glad for at Stortinget senere i dag antakelig kommer til å slutte seg til tilleggsbevilgningen på 3,5 mill. kr allerede i år, som bidrar til at vi kommer til å nå meget gode tall når det gjelder antallet mennesker som faktisk blir returnert. Det er mitt håp at vi også kan klare å få til et større omfang på de frivillige returene. Per

28. november 2010 var det uttransportert 4 309 personer fra Norge med tvang, som faktisk er et høyere antall enn det vi la til grunn for budsjettet i år, og også revidert budsjett. Det er god grunn til å tro at det måltallet vi har satt for neste år, på 4 600, også vil være innenfor rekkevidde, tatt i betraktning at dette faktisk er et av de viktige virkemidlene vi har for å få en mer effektiv justispolitikk på området, men også en effektiv fremmedpolitikk.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 5. (Votering, se side 1333)

Sak nr. 6 [16:27:46]

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Jan Arild Ellingsen og Jan-Henrik Fredriksen om tiltak i forbindelse med anskaffelsesprosess av nye redningshelikoptre (Innst. 90 S (2010–2011), jf. Dokument 8:176 S (2009–2010))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegget fra statsråden innenfor den fordelte taletid.

Videre foreslår presidenten at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Anders B. Werp (H) [16:28:42] (ordfører for saken): Anskaffelse av og anskaffelsesprosess for nye redningshelikoptre er en omfattende sak. Jeg vil berømme forslagsstillerne for å ta opp dette viktige temaet, for det gir Stortinget anledning til å diskutere selve saken. Samtidig har jeg lyst til – og jeg er ganske sikker på at jeg gjør det på vegne av hele justiskomiteen – faktisk å gi honnør til dem som arbeider i helikopterredningstjenesten, for den viktige og flotte jobben de gjør.

Det er altså på høy tid å skifte ut helikoptrene. De har vært i tjeneste i mange år. Det er absolutt behov for nye, ut fra den estimerte tekniske levetiden til de eksisterende helikoptrene. Det er et stadig dyrere vedlikehold av disse maskinene etter hvert som levetiden øker, samtidig som vi ser at oppdragsmengden øker.

Som sagt er det også viktig å bruke tid på anskaffelse av nye helikoptre. Én ting er at det er en stor investering i kroner og øre, men det er også snakk om å velge de rette tekniske løsningene som gjør at man kan løse oppdragene best mulig for dem det gjelder.

Derfor er dette en komplisert prosess, samtidig som det haster. Og Stortinget har jo diskutert denne saken i flere omganger tidligere og gjennom flere år, og det er grunn til å peke på at det nok er en betydelig utålmodighet i denne sal knyttet til prosessen.

Når det gjelder justiskomiteens behandling, er det min oppfatning som saksordfører at det er stor grad av enighet om behovet, om behovsbeskrivelsen, men vi skiller lag når det gjelder konklusjonene.

Regjeringspartiene er beroliget av regjeringens forsikringer i saken, og vil dermed at hele saken og representantforslaget vedlegges protokollen. Fra Fremskrittspartiets og Høyres side er det uttrykt et sterkt ønske om en forsert prosess knyttet til at dette er en nødvendig oppgradering av både selve maskinene og det tilhørende utstyret, kanskje spesielt varmesøkende kameraer. Opposisjonspartiene har da fremmet forslag om at det innen utgangen av inneværende år legges fram et ferdig beslutningsgrunnlag om både den eksisterende og den nye helikopterflåten.

Jeg tar opp det forslaget som Høyre og Fremskrittspartiet har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Anders B. Werp har tatt opp det forslaget han refererte til.

Thor Lillehovde (A) [16:32:11]: Jeg er enig med saksordføreren i at dette er en omfattende sak.

Innledningsvis vil jeg slå fast at Norge har en av verdens beste redningstjenester. I denne redningstjenesten inngår en kombinasjon av offentlige og frivillige aktører. De frivillige er i stor grad avhengig av et godt fungerende statlig engasjement og en redningshelikoptertjeneste som på kort varsel kan rykke ut til nødstedte som trenger akutt hjelp. Samspillet mellom det offentlige og de frivillige er bærebjelken i vår redningstjeneste.

I den saken vi har til behandling her i dag, står vi overfor en lenge etterlengtet fornyelse av vår redningshelikopterflåte. Dagens helikoptre, de nær 50 år gamle Sea Kingene, drives på overtid. Det har flere ganger vært etterlyst en oppstartprosess for anskaffelsen, og jeg har forståelse for den utålmodighet som er utvist av både redningstjenestens ansatte, de frivillige aktørene i redningstjenesten og Stortinget. På den annen side er dette en svær investering. Det er en investering i trygghet for folk til havs og til lands for de neste 30–50 årene. Det blir derfor viktig å gjøre det optimale valget med utgangspunkt i helikoptrenes hastighet, rekkevidde og kapasitet.

Det er brukt mye tid på anskaffelsesprosessen, og en stund lå det i kortene at en ville benytte seg av en opsjonsavtale knyttet til Forsvarets forhandlinger om helikopterkjøp. Dette sporet er forlatt, og i gjeldende runde er det nå en åpen anbudsrunde knyttet til anskaffelsesprosessen som er valgt. Dette åpner for flere tilbydere og mer konkurranse. Det er også viktig i denne prosessen at vi ikke stiller så spesielle kravspesifikasjoner at vi utelukker enkelte tilbydere og til slutt blir stående med kun én aktuell leverandør. Det kan bli et kostbart eksperiment.

I sine merknader stiller Fremskrittspartiet seg kritisk til de nye kravspesifikasjonene fra regjeringen til nye redningshelikoptre og viser til at regjeringen «nå legger til grunn at helikoptrene kun skal ha en rekkevidde på inntil 150 nautiske mil». Dette er feil forståelse av kravspesifikasjonene. De krav som er stilt, er minimumskrav. Kravene ligger riktignok på 150 nautiske mil – ikke fra land,

men fra ethvert punkt på grunnlinjen. Dette blir noe helt annet, og gjør således at rekkevidden langt overskrider avstanden til alle installasjoner på norsk sokkel med god sikkerhetsmargin. Som et eksempel vil dette bety at i triangellet mellom Bodø og Banak vil helikoptrene måtte kunne hente inntil 20 personer 270 nautiske mil ute i havet.

Når det gjelder Fremskrittspartiets merknad om at regjeringen nå legger opp til at militære helikoptre kan benyttes i redningstjenesten, er dette en pussig vinkling. Dagens Sea King-helikoptre er militært sertifisert, og det er Forsvaret som drifter helikoptrene. Det er ikke tatt stilling til om de nye helikoptrene skal være militært eller sivilt sertifisert, men for egen del ser jeg ikke dette som noen stor sak. Det viktigste er at de nye redningshelikoptrene blir en tilvekst til redningsmannskapenes og folkets trygghet. I det store og hele vil det viktigste nå være at vi klarer å få til en god og ryddig framdrift, og at vi unngår ytterligere forsinkelser.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [16:37:00]: Anskaffelse av nye redningshelikoptre til den norske redningstjenesten er, som tidligere har blitt sagt, utrolig viktig. Det er en tjeneste som nyter stor respekt, og som gjør et fenomenalt arbeid langs den norske kysten og på kontinental-sokkelen.

Når vi nå etter hvert skal bytte ut de gamle Sea King-helikoptrene, er det faktisk på høy tid. Disse helikoptrene begynner etter hvert å bli utdatert og utgått på dato. Noen av utfordringene vi har med disse helikoptrene nå, er tilgang på reservedeler. Norge er snart det eneste landet som benytter Sea King-helikoptre i sin tjeneste. Selv om produsenten ifølge departementet har garantert at de skal klare å levere deler til de norske Sea King-helikoptrene, sier det seg kanskje selv at når Norge blir den eneste kjøperen til delene, vil prisen også bli deretter. Når vi også vet at helikoptrene i dag står veldig mye på bakken – vi har faktisk bare omtrent halvparten av dem operative, i og med at de andre må stå på bakken til enhver tid – så sier det seg selv at utfordringene blir store.

Representanten Lillehovde sa i sitt innlegg at det er en stor investering å skulle anskaffe disse helikoptrene. Det er riktig, det er en stor investering vi skal gjøre. Vi skal ta hensyn til en hel rekke forhold, som bl.a. representanten Lillehovde også sa, som rekkevidde, hastighet og kapasitet. Derfor er det utrolig viktig å velge riktig helikopter. Representanten Lillehovde sier at om de skal klassifiseres som sivile eller militære, er ikke noen viktig sak. Jo, det er faktisk en ganske viktig sak når det gjelder akkurat opp mot nordområdene. Den norske redningstjenesten nyter stor respekt i alle land, og spesielt hos våre naboer i øst, nemlig Russland. Redningstjenesten for dem er viktig. De stoler på redningstjenesten og har tillit til den på grunn av at det er en sivil redningstjeneste. Da har det faktisk en del å si om disse helikoptrene klassifiseres som sivile eller militære.

Hvis man nå f.eks. skulle velge 91-helikoptre – uten at jeg nå skal si at det er gjort – så er det militære etterretningshelikoptre som kan og skal brukes i militære oppdrag og i etterretningsoppdrag. Når et sånt helikopter blir

militært klassifisert, vil jeg nok påstå og tro at russerne får en viss skepsis til det helikoptret.

En annen sak som er like viktig, er rekkevidde og kapasitet. Når representanten Lillehovde var inne på det med 150 nautiske mil og 20 nødstedte og slikt, er ikke det noe som Fremskrittspartiet sier i sine merknader. Det er HMS-fagsjef Kjetil Karlsen i Industri Energi som sier det, og som er veldig opptatt av at disse helikoptrene skal ha en rekkevidde, en kapasitet og en hastighet som gjør at de kan brukes over hele norskekysten.

Det som også er viktig, er at det i spesifikasjonen står at alle krav er vurdert ut fra normalvær. Normalvær? Hvor mange oppdrag utfører redningstjenesten i normalvær? Og da tenker jeg på søk- og redningsoppdrag – hvor mange oppdrag utføres i normalvær? Etter min ringe forståelse er det faktisk når det er dårlig vær, når det faktisk er vær som gjør at fartøy forliser, at det skjer ting ute på sjøen. Det er da redningstjenesten skal ut. Det er da redningstjenesten skal vise hva den er god for. Det er da redningstjenesten skal ut og berge liv – i dårlig vær når folk har forlist. Hva som skjer i normalvær, er kanskje ikke riktig så viktig. Den kapasiteten disse helikoptrene skal ha, må være en kapasitet som gjør at de kan gå ut i det ruskeværet, for å si det mildt, som vi har langs hele den norske kystlinjen. Da kan vi ikke velge et helikopter som går på minimumskrav.

Akhtar Chaudhry (SV) [16:41:43]: Når ting først er gjort, prosesser fullført og avsluttet, vil folk sjelden spørre om hvor lang tid det tok. De vil heller spørre om hvem det var som sto bak disse prosessene, uansett om ting ble gjort på en god måte eller en dårlig måte. Det å kjøpe 15–20 nye store helikoptre til redningstjenesten i Norge, er en slik stor prosess.

La meg si det med én gang: Vi bør jobbe raskt. Dagens helikopterflåte er slitt. Det koster mye å holde de gamle i tjeneste, og ikke minst har de som tjenestegjør om bord på disse helikoptrene, krav på at utstyret er godt og moderne. Jeg vil rette en stor takk til dem som gjør en fenomenal tjeneste på vegne av nasjonen, og ikke minst redder liv. Men igjen, prosessen må ha høy kvalitet. Det dreier seg om store penger, og helikoptre som skal gjøre tjeneste lang tid framover.

SV er derfor glad for at arbeidet med anskaffelsesprosessen er godt i gang, at det er gjennomført en konseptstudie samt at første fase av kvalitetssikringen er fullført og konseptvalg foretatt. SV er også enig med regjeringen i at konseptvalget basert på en enhetlig flåte med anslagsvis 15–20 store helikoptre og et basemønster tilsvarende dagens, videreføres i anskaffelsesprosessens neste fase.

I en god og ryddig anskaffelsesprosess legger regjeringen opp til at vi vil motta de første helikoptrene i 2017/2018. Jeg er derfor fornøyd med framdriften slik det nå legges opp til, og ser fram til at regjeringen i løpet av 2011 kommer til Stortinget med et samlet beslutningsgrunnlag for både anskaffelse av nye helikoptre og drift av dagens redningshelikoptre.

Regjeringen vil følge utviklingen nøye, og jeg forstår og har respekt for at dersom det vil være behov for å underrette Stortinget om ting som Stortinget bør bli under-

rettet om, vil regjeringen gjøre sin plikt overfor Stortinget i egnet form i denne saken.

Jenny Klinge (Sp) [16:44:32]: Sjølv om Sea King-helikoptra kan levere dei nødvendige tenestene i enda nokre år, er det gode grunnar til å ha fullt trykk på det å skaffe nye redningshelikoptre. Det er heilt vesentleg at vi i Noreg har oppdatert utstyr og eit kompetent og trent apparat som kan redde menneske i naud og avgrense konsekvensane av ulykker og andre uønskte hendingar.

Det er viktig å behalde dagens basemønster, og eg er særleg glad for at regjeringa har sikra døgnkontinuerleg tilstadesvakt på alle basane. Tidlegare var det berre Sola som hadde slik beredskap. I tillegg har redningshelikopterberedskapen på Nord-Vestlandet blitt betydeleg forbetra, med ein eigen redningshelikopterbase i Florø frå 2009. Desse tiltaka har naturlegvis gjeve betydeleg redusert responstid og forbetra kvaliteten på tenesta.

Som fleirtalet viser til i innstillinga, blir arbeidet med å erstatte dagens Sea King-flåte ført vidare gjennom eit eige prosjekt for å skaffe nye redningshelikoptre. Prosjektet er lagt under statens kvalitetssikringsregime for store investeringsprosjekt. Eit kvalitetssikra avgjerdsgrunnlag vil bli lagt fram for Stortinget i 2011.

Dagens Sea King-flåte er i god driftsmessig stand og vil dekkje Noregs redningshelikopterbehov inntil nye helikopter er på plass i 2020. Men, som fleirtalet peiker på, er det grunn til å vere merksam på at det vil medføre store ressursar å halde flåten i stand fram til 2020, då dei nye helikoptra skal vere ferdig innfasa. Helikoptra nærmar seg 40 år og ber naturleg nok preg av mange oppdrag under tøffe forhold.

Redningstenesta i Noreg er organisert som eit samvirke mellom ei rekkje offentlege etatar og private og frivillige organisasjonar. Når vi står overfor slike enorme investeringar som desse redningshelikoptra, med fascinerande teknologi, er det lett å gløyme at dei fleste redningsaksjonane blir baserte på frivillige menneske i samarbeid med offentlege etatar. Både no og for all framtid er det grunnleggjande viktig å leggje til rette for den frivillige innsatsen og for eit godt samspel mellom ulike aktørar i redningstenesta.

Statsråd Knut Storberget [16:46:52]: Jeg skal prøve å gjøre det så kort som mulig, men det er ikke til å legge skjul på at jeg er en stor tilhenger av at vi får en best mulig redningstjeneste. Representanten Klinge var også inne på det frivillige element i dette, men bærebjelken er redningshelikoptertjenesten – i dag organisert under 330-skvadronen, som etter mine begreper gjør en fortreffelig jobb, men med svært gammel redskap. Det er det ingen tvil om.

Det er betydelig behov for å få nye redningshelikoptre. Vi ser jo det på antall oppdrag. Det er krevende oppdrag. Men regjeringas satsing i løpet av de siste årene med tilstedevakt fra Banak i nord til Rygge i sør, med lege på alle basene, og det forhold at man har etablert en base i Florø, gjør jo sitt til at det blir enda mer krevende med tanke på at Sea King-helikoptrene er gamle og trenger oftere ved-

likehold og ettersyn. Det er derfor nå åpenbart behov for å kjøpe nye.

Anskaffelsesprosessen følger statens regime for kvalitetssikring av store investeringsprosjekter. Vi har nettopp gjennomført første fase, og et kvalitetssikret konseptvalg er foretatt. Et flerbrukskonsept basert på en enhetlig flåte av anslagsvis 15–20 store helikoptre og med baser som i dag, ved Banak, Bodø, Ørlandet, Florø, Sola og Rygge, skal videreføres i anskaffelsesprosessens neste fase. Jeg er veldig glad for at regjeringa har klart å avslutte dette nå. Disse kvalitetssikringsregimene er tunge, men helt nødvendige prosesser for å få best mulig redskap for pengene. Men det er også et økonomisk element i dette. Hvis man ser på livsløpskostnadene for framtidige nye redningshelikoptre, blir de faktisk raskt lavere per år enn kostnadene for de gamle fordi det nå kreves så mye vedlikehold for å holde dem oppe.

Regjeringas mål er at det skal kunne startes redning av 20 personer i nød innenfor 150 nautiske mil utenfor grunnlinjen innen to timer, noe som i praksis betyr at de framtidige helikoptrene må kunne fly et sted mellom 220 og 270 nautiske mil innen to timer for å unnsatte 20 personer og deretter returnere – dette fordi basen ligger noe unna grunnlinjen, selvfølgelig. I tillegg skal to nødstedte kunne reddes helt ut mot ytterkanten av det norske redningsansvarsområdet. Dette innebærer at nødstedte vil få enda raskere hjelp enn i dag. Den totale levetidskostnaden for den nye helikopterflåten, fra anskaffelse og fram til 2050, vil ventelig være 29–39 mrd. kr. Det er store investeringer vi går i møte.

Som sagt: Anskaffelsen går inn i neste fase – forprosjektet. Her vil det utarbeides detaljerte anskaffelsesløsninger med tilhørende styringsunderlag og kostnadsrammer som skal kvalitetssikres av en eksternt kvalitetssikrer.

Dagens Sea King-flåte har begrenset levetid og utsettes, som nevnt, for økende belastning, men vi jobber likevel med at denne flåten skal fungere godt i operativ tjeneste i årene framover inntil de skiftes ut. Det er her angitt et tidspunkt fram mot 2020.

Til representantenes forslag anføres at regjeringa tar sikte på å komme tilbake til Stortinget i løpet av 2011 med et samlet beslutningsgrunnlag for både anskaffelse av nye redningshelikoptre og drift av dagens helikopterflåte. Dette vil være en omfattende pakke, og jeg vil ta sikte på å fremme de samlede budsjettkonsekvenser omkring følgende tre forhold:

- budsjettvirkninger som følge av gjennomføringskostnader for redningshelikopterprosjektet inkludert alle Svalbard-forhold
- budsjettvirkninger som følge av investeringer i nye redningshelikoptre
- risikoreduserende og levetidsforlengende tiltak på den nåværende helikopterflåten, inkludert restfinansiering av resterende nye varmesøkende kamera

Til det siste punktet er det viktig å understreke at de risikoreduserende tiltakenes størrelse til en viss grad vil være avhengige av regjeringas og Stortingets beslutning når det gjelder anskaffelsen. Dette gjør at det er hensiktsmessig at Stortinget får alle budsjettkonsekvensene samlet. Jeg sier

dette såpass grundig nå siden man i representantforslaget i veldig stor grad ber om at vi kommer tilbake i 2011, og det bekrefter jeg i så måte at vi gjør.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [16:51:33]: Jeg skal ikke lage noen alvorlig sak ut av dette, men i Teknisk Ukeblad den 18. november 2010 uttales det fra den tidligere omtalte HMS-fagsjef, Ketil Karlsen, i Industri Energi:

«Lar Ekofisk i stikken. Regjeringen vil kjøpe nye redningshelikoptre som ikke takler en storulykke på Ekofisk.»

Mitt spørsmål til statsråden er som følger: Kan statsråden garantere at regjeringen kjøper inn et helikopter som vil kunne takle en storulykke på f.eks. Ekofisk?

Statsråd Knut Storberget [16:52:13]: Jeg har aldri hatt sans for garantier knyttet til en så vanskelig situasjon som det en storulykke på Ekofisk faktisk kan være, men jeg håper at representanten legger merke til at vi har lagt opp til et konsept som skal fungere raskere og lenger, med andre ord bedre enn dagens helikoptre. Så jeg er ganske fortrolig med det konseptet som er valgt, men det må alltid gjøres avveininger opp mot dette – hvor gode maskinene er, hvor langt de kan fly, og hvor mange personer de kan ta. Dette er motstridende hensyn. Noen ønsker flere inn i helikoptrene, andre ønsker å fly lenger, og på et eller annet tidspunkt må vi finne balansen. Om det fungerer optimalt, enten det er på Ekofisk eller andre steder, vil jo bl.a. være avhengig av hvor raskt man kommer, men det vil også være avhengig av hvor mange man kan ta med seg. Når noen ber om helikoptre som kan gå enda lenger, kan det gå på bekostning av hvor mange man kan ta med.

Vi mener at vi har funnet en god modell og en god balanse, men dette vil det alltid kunne være debatt om.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme. Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 6. (Votering, se side 1333)

Sak nr. 7 [16:53:23]

Innstilling fra justiskomiteen om endringar i politilova m.m. (Innst. 87 L (2010–2011), jf. Prop. 163 L (2009–2010))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1333)

Sak nr. 8 [16:53:47]

Innstilling fra justiskomiteen om endringar i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) (Innst. 106 L (2010–2011), jf. Prop. 13 L (2010–2011))

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [16:54:19] (ordfører for saka): Det er viktig at ei straff har ein verknad. Så langt kan ein vel slå fast at erfaringane med mekling i konfliktrådssaker er svært gode. I tillegg er det ei klar målsetjing at fleire straffesaker skal finne si løysing gjennom mekling.

I denne saka foreslår regjeringa å gje politimeistrane høve til å delegere avgrensa påtalekompetanse til lensmenn eller politistasjonssjefar, slik at desse skal kunne overføre straffesaker til behandling i konfliktråd. Dette gjeld dei som ikkje har eigne påtalejuristar. Forslaget er ei oppfølging av ei prøveordning med utvida påtalekompetanse til lensmenn i konfliktrådssaker. Evalueringa viser at prøveordninga oppfylte intensjonen.

Konfliktråd har i mange tilfelle vist seg å gje gode løysingar når konflikter oppstår. Derfor meiner me at dette er eit viktig supplement til rettspleia. Ein ser at konflikter blir løyste på ein konstruktiv måte i staden for å bli lagde fram for domstolane.

Slik ein samrøystes komité ser det, bidreg mekling hos konfliktråda også som eit førebyggjande tiltak, slik at unge ikkje kjem tidleg inn i ein kriminell løpebane.

Komiteen ser også at tilbakefallsprosenten for lovbrutarar er lågare enn ved ordinære straffemetodar.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 8. (Votering, se side 1334)

Sak nr. 9 [16:56:15]

Innstilling fra justiskomiteen om endringer i straffeloven 1902 (skimmingsutstyr og identitetskrenkelse) (Innst. 89 L (2010–2011), jf. Prop. 14 L (2010–2011))

Jan Böhler (A) [16:56:33] (ordfører for saken): Jeg vil bare kort få lov til å takke komiteen for et veldig godt samarbeid for å få denne saken raskt gjennom, etter at vi oppdaget at det faktisk var slik at hvis man hadde skaffet seg skimmingutstyr i utlandet og hadde det med seg inn i Norge, var det ikke forbudt ifølge en dom i Høyesterett.

Oppdateringen av lovverket når det gjelder internasjonal kriminalitet har skjedd i ekspressfart i komiteen og vil skje like fort her i Stortinget – med behandling i dag, med annen gangs behandling i Stortinget, som jeg vet er planlagt på torsdag, og med ikrafttreden i statsråd på fredag. Et lignende tempo har vi vel sjelden sett i en lovsak, og det viser at det er håndfast vilje her i Stortinget til å bekjempe den nye typen kriminalitet, nemlig skimming.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 9. (Votering, se side 1335)

Sak nr. 10 [16:57:28]

Innstilling fra justiskomiteen om endringar i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (endringar relatert til

ruspåverka kjøring m.m.) (Innst. 105 L (2010–2011), jf. Prop. 9 L (2010–2011))

Stine Renate Håheim (A) [16:57:58] (ordfører for saken): Regjeringen har fremmet endringer i vegtrafikkloven, relatert til ruspåvirket kjøring, og med endringene tar man selvfølgelig sikte på å bedre trafikksikkerheten.

Norge var det første landet i verden som innførte promillegrense, i 1936. Siden den gang har promillegrensen blitt satt ned og bygger nå på et nulltoleranseprinsipp. Det har bl.a. ført til at det er færre i dag som kjører med promille enn det var før grensen ble satt ned. Det gir oss klare signaler om at kjøring og alkohol ikke hører sammen, og at når politiet har gode kontrollmuligheter, gir det resultater.

Derfor er det på høy tid å innføre det samme når det gjelder kjøring under påvirkning av andre rusmidler. Kjøring i ruspåvirket tilstand er et av de problemene vi møter når det gjelder trafikksikkerhet, og det problemet har vært økende de siste tiårene. Folkehelseinstituttet anslår at i en fjerdedel av dødsulykkene på norske veger i fjor var ruspåvirkning en medvirkende årsak.

Trafikkulykker koster samfunnet titalls milliarder kroner hvert år, men den største kostnaden er det ofrene som må bære. Når mennesker mister livet, mister familie og venner noe som er uerstattelig, og mennesker som blir skadet, får livet sitt ødelagt. Det finnes ingen budsjettpost eller politiske vedtak som kan gi det tapte tilbake til dem som blir rammet. Nettopp derfor er det så viktig med en god politikk for forebygging.

Det er derfor på høy tid å innføre det samme nulltoleranseprinsippet for ruspåvirket kjøring som vi i dag har for alkoholpåvirket kjøring. Det handler også om å gi et klart og tydelig signal om at kjøring og rusmidler ikke hører sammen. Vi vet også at det må kombineres med bedre kontrollmuligheter for politiet. Komiteen støtter derfor lovendringen som vil gi politiet mulighet til å gjennomføre hurtigstest og bruke et såkalt narkometer.

Det er dessverre et tragisk faktum at unge mennesker er overrepresentert når det gjelder trafikkulykker og ruspåvirket kjøring. Det er derfor en samlet komité som støtter endringene som innfører strengere sanksjoner for dem som har førerretten på prøve. Tydelige og klare reaksjoner mot dem som kjører i ruspåvirket tilstand mens de har førerkort på prøve, vil ha en forebyggende effekt. Det er viktig, for vi har ingen ungdommer å miste.

Det er en enstemmig komité som har samlet seg om innstillingen, og anbefaler alle de foreslåtte endringene i vegtrafikkloven.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [17:00:56]: Det er ikke alle innlegg man tar med like stor glede, men jeg skal prøve å være kort og forklare hvorfor jeg tar ordet.

Saken er viktig i seg selv. Det skal reageres strengt på kjøring i ruspåvirket tilstand. Det er som saksordføreren sa: Dette er komiteen helt enige om. Men ved en liten inkurie, eller det som på godt norsk kalles slurv, har Fremskrittspartiet blitt med på en del av lovvedtaket som vi egentlig ikke er helt enig i. Det gjelder det med førerkort

på prøve, at de som har førerkort på prøve, skal få strengere reaksjoner for sine små lovbrudd enn andre. Det mener vi er å forskjellsbehandle, og det er også slik at både Politidirektoratet og riksadvokaten har stilt seg svært negative til en slik ordning.

Nå er det slik at slurv straffer seg. Fremskrittspartiet er innforstått med at vi her stemmer over endringer i en lov som helhet, og vi vil selvfølgelig også være med og stemme for den. Vi skal ikke stemme imot loven. Men vi synes det var greit å bemerke at vi ikke er enig i at de som har førerkort på prøve, skal få strengere reaksjoner enn andre. Dette vil etter vår mening være en forskjellsbehandling, og derfor er det ikke riktig. Men som sagt, Fremskrittspartiet vil ikke gå imot loven.

Dag Terje Andersen hadde her overtatt presidentplassen.

Susanne Bratli (A) [17:03:02]: Nullvisjonen, ønsket om en framtid uten drepte og hardt skadde i trafikken, er vår ledestjerne i trafikksikkerhetsarbeidet. Norge er et av de mest trafikksikre landene i verden, og vi ser at tallene både når det gjelder antall ulykker, antall skadde og antall drepte beveger seg i riktig retning.

I fjor ble det drept 212 mennesker i trafikken i Norge. Det er selvfølgelig 212 for mange, men det er likevel det laveste tallet siden 1954. Ved utgangen av november viser tall fra Trygg Trafikk at vi ligger noenlunde på samme nivå i inneværende år som i fjor. Trafikksikkerhetsarbeid er et langsiktig arbeid, der det gjelder å ha mange tanker i hodet samtidig, og det gjelder å ha en politikk som henger sammen. Jo mer vi lykkes i trafikksikkerhetsarbeidet, jo større blir de politiske utfordringene med å innføre nye tiltak og å ta i bruk nye virkemidler.

Dybdeanalyser fra Statens vegvesen av dødsulykker i trafikken viser at kjøring i ruspåvirket tilstand er medvirkende årsak i nesten en tredjedel av alle dødsulykkene. Det er alvorlig. I tillegg viser en nyere studie at det blir stadig flere som tar sjanser og kjører i ruspåvirket tilstand. Derfor er det helt nødvendig å gjøre noe med dette.

Det som gjøres i dag, er et viktig skritt. Å innføre nulltoleranse for kjøring under påvirkning av rusmidler som medikamenter og narkotika vil gjøre det enklere både å forholde seg til loven og å håndheve den. Også det å skaffe hjemmelsgrunnlag for hurtigstesting for narkotiske stoffer på lik linje med blåseprøve for å teste om mulig promille er viktig.

Det vil føre til at både den reelle oppdagelsesrisikoen og den opplevde oppdagelsesrisikoen øker, noe som vi vet er effektivt i forebyggende sammenheng. Det er dessverre ofte slik at bilførerne er mer bekymret for å miste førerkortet enn for å komme ut for en trafikkulykke – og i verste fall drepe andre mennesker i trafikken.

En ungdom på 18 år med nytt førerkort har 40 ganger høyere ulykkesrisiko enn resten av oss. De er også overrepresentert på statistikken over rusede førere. Derfor er det et riktig grep at førere med førerkort på prøve skal miste førerkortet selv om promillen er under 0,5. Også ungdom

er bekymret for å miste førerkortet, og derfor er dette et viktig grep.

Å endre lover alene gir ikke stor effekt. Det er kun når lovene håndheves, når vi alle opplever at det er risiko for å bli tatt i kontroll, at lovene har stor effekt. All trafikksikkerhetsforskning viser at det enkelttiltaket som gir størst effekt på kort sikt, er politikontroller. Derfor er det viktig at politiet prioriterer å være ute på veiene og drive trafikkontroll, og derfor er det også viktig å støtte opp om Utrykningspolitiet, som har dette som sin hovedoppgave.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [17:06:13]: Berre for ordens skuld: Det er kjekt å kunna takka komiteen for rask og ryddig behandling av denne saka. Det er nok ei sak som vil bli godt motteken på vegane, fordi ein her gjev både Statens vegvesen og politiet moglegheit til å gripa inn i større omfang enn til no i forhold til ruspåverka kjøring.

Det er jo slik at Noreg på mange måtar har vore eit føregangsland i kampen mot ruspåverka kjøring. Som fyrste land i verda introduserte vi grenser for kjøring i alkoholpåverka tilstand. Ruspåverka kjøring er eit stort trafikktryggleiks- og samfunnsproblem. Ein stor del av trafikkulykkene med hardt skadde eller drepne har samanheng med ruspåverka kjøring. Mens talet på promillekjørarar har gått noko ned, har omfanget av kjøring under påverknad av narkotika og legemiddel auka dei siste 10–20 åra.

Så er det eit klart misforhold mellom korleis promillekjøring og påverknad av annan rus blir regulert. I dag har vi strengare grenser for alkoholpåverka kjøring enn for annan rus. Saker der føraren er påverka av rus, er òg mykje meir ressurskrevjande for politi og påtalemakt enn promillesaker.

Vi skal forbetra trafikktryggleiken. Vi skal ha nulltoleranse for kjøring i narkotikarus. Målet med lovendingane er å betra trafikktryggleiken og leggja til rette for meir effektiv ressursbruk hos politi, påtalemakt og domstolar.

Lovendinga vil gje betre samsvar mellom reglane i vegtrafikklova om alkoholpåverka kjøring og lova si regulering av kjøring under påverknad av annan rus.

Vi innfører altså låge lovfaste grenser for når ein i alle tilfelle blir rekna som påverka av annan rus enn alkohol etter vegtrafikklova. Forslaget er basert på eit nulltoleranseprinsipp. Så gjev vi lovheimel for politiet til å føreta hurtigtesting ved trafikkontroll for å avdekkja mogleg påverknad av andre stoff enn alkohol. Til liks med bruk av alkometer vil slik hurtigtesting berre gje ein foreløpig indikasjon på om føraren er påverka. Positiv test vil måtte følgjast opp med blodprøve og klinisk legeundersøking.

Vi innfører straffeskjerpande utmålingsreglar for narkotikapåverka kjøring og forenkling av straffeutmålingsreglane for alkohol og annan rus. Så innfører vi tap av førarrett ved straff for kjøring med låg ruspåverknad for personar som har førarretten på prøve, uavhengig av om påverknaden kjem av alkohol eller av narkotika.

Det siste her er sagt å vera eit ungdomstiltak. Årsaka til at det vil funka spesielt overfor ungdom, trur vi, er at ungdom er overrepresenterte både når det gjeld dei som

har førarretten på prøve, og òg når det gjeld ulykker under ruspåverknad.

Så er det nok nokon som lurar på om dei med sine medisinar på resept kan risikera å bli ramma av dette. Det vil bli innført eit unntak for dei som har teke legemiddel i samsvar med resept. For desse førarane vidarefører vi gjeldande rettstilstand. Dei blir berre straffa dersom inn-taket av legemidlet har ført til ein grad av påverknad som har ført til nedsett kjøredugleik.

Så er det slik at i den same proposisjonen er det òg eit forslag om ein lovheimel til Statens vegvesen, slik at dei kan fjerna kjøretøy som hindrar annan trafikk, frå vegen. Det er meint å verka på denne tida av året. Det er med bakgrunn i vinteren 2006–2007 og dei påfølgjande vintrane, og det at kjøretøy, særleg i tungtransporten, viser seg på vegen, medan dei eigentleg har lite der å gjera når vi ser kor mangelfullt skodde mange er.

No ser eg at det ikkje står noko om det i denne innstillinga. Det er nok fordi det er justiskomiteen som har gjeve innstilling til det som gjeld rus. Så eg føreset og håpar at transportkomiteen tek den sida av proposisjonen fort til behandling. Det er jo ei sak som det er viktig å få avklart og få heimel for i desse dagar når vi no er midt inne i ein ny vinter.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 10. (Votering, se side 1335)

Sak nr. 11 [17:11:58]

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i fagskoleloven (Innst. 64 L (2010–2011), jf. Prop. 161 L (2009–2010))

Presidenten: Etter ønske fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 55 minutter, og at taletiden fordeles slik:

Arbeiderpartiet 10 minutter, Fremskrittspartiet 10 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter og Venstre 5 minutter. Statsråd Tora Aasland har en taletid på 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke gis anledning til replikkordskifte, og at de som måtte tegne seg på tallerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Truls Wickholm (A) [17:13:11] (ordfører for saken): Først av alt tror jeg vi kan takke for særdeles rask saksbehandling i noen av sakene her fra en litt andpusten saksordfører – men takk for ordet.

Fagskoleutdanningene har sin styrke særlig i at systemet er svært fleksibelt, og at utviklingen av studietilbudet skjer i tett dialog med arbeidslivet. Dette gjør at utdanningen som man får gjennom fagskolen, blir meget relevant, og at den møter et helt spesielt behov i arbeidslivet.

Fagskoleutdanningen gir en god og viktig mulighet for fagarbeidere til å imøtekomme kravet om mer spesialisering og mer kunnskap innenfor yrkeslivet og de yrkene som de er i. Framskrivninger fra Statistisk sentralbyrå av etterspørselen etter arbeidskraft viser at det vil bli behov for stadig flere med både kort og mellomlang kompetanse, et område der fagskolen har en særlig mulighet til å være med og bidra.

Behovet for arbeidskraft forventes også å øke innenfor stort sett alle utdanningsgrupper med lavere universitets- eller høyskolegrad. Komiteen har tidligere ment, og jeg mener, at mer fleksibilitet mellom flere utdanningsnivåer generelt vil føre til at flere tar mer og høyere utdanning.

I arbeidslivet vil etterspørselen etter kompetanse øke. Fagskolene tilbyr et tilbud som er helt uunnværlig i kunnskapssamfunnet, hvor det er stadig viktigere å sikre overgangsmuligheter for fagarbeidere. Dette vil også tilføre samfunnet en helt nødvendig høyere kompetanse.

For ungdom representerer fagskolen en naturlig videreutdanning etter avlagt fagbrev, enten de har ambisjon om å bli ledere innenfor sin fagretning, eller de bare ønsker en spesiell spesialisering/spisskompetanse innenfor sitt fag. Det er også viktig at ungdom ser at det finnes flere muligheter, flere karriereveier. Det er ikke slik at man enten må begynne på en fagutdanning og avslutte sin karriere der, eller at man må begynne med studiespesialisering og ende opp som professor. Det finnes mange muligheter og mange veier å gå, og fagskolen har en særlig styrke her.

Dette – altså det å vise karriereveier – kan gjøres ved å vise de mulighetene fagskolene gir for å kvalifisere seg for høyere utdanning, som høyskole- eller universitetsutdanning. Det er altså viktig å se at det er muligheter for å studere videre også ved å velge en mer praktisk rettet utdanning.

Ungdom har behov for å se at det finnes en videre karrierevei. Tydelige overganger vil trolig bedre rekrutteringen til yrkesfag og også rekrutteringen til fagskolen.

Det er en enstemmig komité som støtter endringer i fagskoleloven, slik som det er foreslått i Prop. 161 L for 2009–2010. Komiteen mener at arbeidet med et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og dets innpassing mot et europeisk kvalifikasjonsrammeverk er svært viktig. Arbeidet med et kvalifikasjonsrammeverk for fagskolen er viktig og vil forhåpentligvis også gi bedre muligheter og mer mobilitet overfor det europeiske arbeidsmarkedet.

Lovendringene som Kunnskapsdepartementet foreslår, skal også legge til rette for å forankre i forskrift et framtidig nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for fagskoleutdanningene.

Det er også en samlet komité som støtter at det i tillegg foreslås å innføre hjemmel for å utarbeide forskrifter om henholdsvis fagskolepoeng, fritak for eller innpassing av annen likeverdig utdanning og kompetanse, og felles vurderingsuttrykk ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering. Komiteen mener det er viktig å gjøre dette for å få til gode overgangsordninger mellom fagskoler for å lette overgang fra høyere utdanning til fagskoleutdanning og for å muliggjøre og tilrettelegge for realkompetansevurdering for fagskoleutdanningen.

Under behandlingen som komiteen hadde av St.meld. nr. 44 for 2008–2009, også kjent som Utdanningslinja, var komiteen samlet i ønsket om at det skulle utredes om det bør innføres et system med fagskolepoeng. Komiteen mente da at

«et slikt system vil gi kandidaten en ekstra dokumentasjon på oppnådd kompetanse».

Komiteen mente videre at det burde føre til en forenkling som i større grad gir

«forutsigbarhet ved eventuelle søknader om opptak til høyere utdanning eller avkorting i studiene».

Det er bra at dette nå følges opp og utredes videre.

Det er viktig å understreke at de endringene i loven og i forskriftene som nå skal gjøres, bør og skal bidra til å forenkle opptak til annen høyere utdanning og føre til en større grad av forutsigbarhet ved eventuelle søknader om opptak til høyere utdanning eller avkorting i studiene.

Høgskolen i Oslo har i høring til departementet uttalt at det kan være en fare for at fagskolepoeng og utdanning ved fagskoler kan føre til en sammenblanding med studiepoeng. Dette er et syn som en samlet komité ikke deler.

Komiteen mener i likhet med departementet og høringsinstansen Unio at det er viktig å se på arbeidet med kvalifikasjonsrammeverk for fagskolene som en del av et helhetlig nasjonalt utdanningssystem og beskrive overgangen mellom de ulike nivåene i utdanningssystemet, ikke bare innholdet i utdanningen. Det er min mening at en ordning med fagskolepoeng kunne inngå som en del av dette.

Flere har tatt til orde for at det bør være mulig å oversette fagskolepoeng til studiepoeng. Komiteen deler oppfatning om at verdien av fagskoleutdanningen bør synliggjøres bedre enn i dag, og at skillelinjene mellom utdanningssystemene bør bygges ned. Det er derfor viktig at departementet involverer det nyopprettede fagskolerådet i utarbeidelsen av rammeverk som muliggjør enklere og mer forutsigbare overganger mellom fagskoler og høyere utdanning. Sentralt i dette arbeidet ligger det å anerkjenne den faktiske kunnskapen og kompetansen man tilegner seg gjennom fullført fagskoleutdanning.

I budsjettinnstillingen som skal behandles her til torsdag, er det også en samlet komité som er enig i at det nå er viktig å følge utviklingen for fagskolene tett, etter at de er overført til fylkeskommunen, og at 6A-skolene er tatt tilbake til staten. Det er et mindretall i komiteen fra Høyre og Kristelig Folkeparti som nå vil gjøre om på dette, og tilbakeføre finansieringen av fagskolene til staten. Jeg skjønner ikke hvorfor det skal gjøres etter så kort tid, særlig ikke når man er med på en merknad hvor man sier at man vil følge utviklingen nøye. Så det virker litt prematurlig i en behandling av en revisjon av en lovtekst å foreslå en slik endring.

Helt til slutt vil jeg bare si at det bør være et overordnet mål for alle og i arbeidet videre at det legges til rette for at flere velger en fagskoleutdanning, mye på bakgrunn av de argumentene jeg har framført tidligere. Mye av det som bør gjøres, er da å legge til rette for et bedre samarbeid mellom universiteter, høyskoler og fagskoler og lette

overgangene mellom disse, samtidig som man ivaretar det særegne med fagskolene, nettopp den sterke tilknytningen til arbeidslivet og partene i arbeidslivet.

Presidenten: Presidenten nevnte at statsråd Tora Aasland skulle få ordet. Etter det har det tegnet seg flere, og jeg tror saken er tjent med at en talsperson fra hvert parti får ordet før statsråden får ordet. Dermed blir neste taler representanten Bente Thorsen – deretter Svein Harberg. Så får vi komme tilbake til statsråd Aasland.

Truls Wickholm (A) (fra salen): Jeg har sagt noe feil i innlegget mitt. Kan jeg få ordet?

Presidenten: Det er mulig å korrigere en åpenbar misforståelse, og hvis det er representantens egen misforståelse, bør han få anledning til å korrigere den.

Truls Wickholm (A) [17:22:08]: Takk for det, president. Jeg kom i skade for å si at Høyre og Kristelig Folkeparti har foreslått endringer i finansieringen av fagskolene. Det er altså *Fremskrittspartiet* og Høyre som har foreslått denne endringen. Så håper jeg det ikke byr på flere oppfølginger utover i debatten.

Presidenten: Det er greit å ha fakta på det rene.

Bente Thorsen (FrP) [17:22:36]: Det er viktig å få rettet opp egne feil og misforståelser – og det ble gjort, så slipper jeg å si noe om det.

Det er allerede fastsatt et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning ved universiteter og høyskoler som er tilpasset både det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning og EUs kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Dette gir en god oversikt over læringsutbytte definert som kunnskap, ferdighet og generell kompetanse som en kandidat som har fullført den aktuelle utdanningen, har.

Hensikten med denne proposisjonen er å vedta tilsvarende for fagskoleutdanningene.

Fremskrittspartiet mener at synliggjøring av fagskolen som et viktig utdanningsalternativ er av stor betydning. Det er viktig med fleksibilitet i fagskolesystemet. Utdanning og skoler må kunne opprettes og nedlegges etter skiftende kompetanse- og kapasitetsbehov i arbeidslivet. Det er viktig å understreke at det er det som må være styrende for endringer i fagskolen, og ikke det enkelte fylkets økonomi. Fagskolene, i samarbeid med næringslivet, har erfaring med raskt å utvikle nye tilbud. Fagskolene er også veldig fleksible og kan fort snu seg rundt for å sette opp nye tilbud. Fremskrittspartiet mener at dette er viktig å ivareta når loven endres. Derfor er det også viktig at det opprettede fagskolerådet får et bredt mandat, og at det legger vekt på å synliggjøre fagskolene ved å bidra til å utvikle rammer og strategier for fagskoleutdanningen som ivaretar alle de involverte behov for kompetanse og livslang læring.

Et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for fagskoleutdanningene skal ikke bare gjelde for kompliserte teoretiske temaer. Det skal også være gyldig for vurderingssitu-

asjoner av anvendt praktisk kunnskap. Rammeverket må også ivareta og beskrive overgangen mellom fagskolene og høyere utdanning. Fremskrittspartiet er positiv til at det er satt i gang en prosess fram mot en tydeliggjøring av hva fagskoleutdanning representerer.

Det er viktig å synliggjøre fagskolen som et selvstendig alternativ til annen høyere utdanning og legge vekt på kvalitetsutvikling og relevans. Her har arbeidslivet et medansvar for å synliggjøre det behovet de har i forhold til utdanning.

Videre er det viktig at kravene harmoniseres. I dagens globale arbeidsliv og bosettingsmønster er det nesten en forutsetning å ha tilnærmet felles krav til kvalifikasjoner innen samme fag. Ifølge Fagskolen i Kristiansand øker antallet samarbeidsavtaler mellom fagskoler og utenlandske utdanningsinstitusjoner for utveksling, samarbeid og/eller uttelling for fagskoleutdanningen ved opptak til høyere utdanning både blant offentlige og private fagskoler.

Hvert år drar anslagsvis 500 elever/studenter fra de private fagskolene, representert gjennom Forum for fagskoler, Abelia, til utenlandske universiteter som disse har avtaler med. Derfor er det viktig å legge til rette for internasjonalisering i fagskoleutdanningene. Det er behov for å se fagskoleutdanning og høyere utdanning mer i sammenheng, både nasjonalt og internasjonalt.

Fremskrittspartiet har registrert at også regjeringspartienes kollegaer er misfornøyde med at det økonomiske ansvaret er overført til fylkene. Ifølge Sunnmørsposten den 27. november 2010 er SV i Møre og Romsdal veldig tydelig på at etter at statsbudsjettet ble lagt fram, viser alle beregninger at statlig finansiering av de maritime fagene ved fagskolene er utilstrekkelig. Det understrekes også at fagskolene gir viktig kompetanse til de store maritime næringene i fylket. Det er tverrpolitisk enighet om å bevare både innhold og struktur. Det vises til vedtaket i fylkesutvalget nylig om en tilleggsbevilgning på 5 mill. kr som kan videreføre dagens tilbudsstruktur for de neste år. Men en slik prioritering svekker de økonomiske rammene for den videregående skolen. Til liks med fylkesutvalget forutsetter Møre og Romsdal SV at staten senest i revidert statsbudsjett for 2011 kommer med en tilleggsbevilgning på minst 10 mill. kr, slik at dagens tilbud kan opprettholdes. Det er ikke bare Fremskrittspartiet og Høyre som reagerer på det, når de som absolutt er involvert, reagerer. Da er det jo ikke urimelig at vi tar disse signalene og følger dem opp.

En videre utvikling av fagskolene krever langsiktighet i finansieringen, slik at fagskolene skal kunne framstå som seriøse og gode utdanningstilbud. Det er viktig for rekruttering av elever og for å kunne tiltrekke seg erfarne lærere. At forutsigbarhet er viktig, er noe alle vet. Da nytter det ikke bare med fagre ord om fagskolene; da handler det om å gi fagskolene forutsigbare, økonomiske rammebetingelser for å få en god fagskole for dem som har bruk for fagskolene.

Svein Harberg (H) [17:28:50]: Først vil jeg takke saksordføreren for en grundig gjennomgang. Jeg synes alle de mulighetene omkring fagskolene som blir påpekt

og vist til, er viktige. Det er et innviklet bilde, men det er et viktig bilde.

Det er godt at det ikke er noen stor diskusjon om denne saken, i og med at hensikten er å skape grunnlag for at vi kan få et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, og at vi kan se fagskolene i en helhet, både i forhold til høyere utdanning og videregående utdanning. Vi ser vel kanskje i disse dager, slik arbeidsmarkedet er nå, at det mer enn på lenge har vært aktuelt å bruke fagskolene til å videre- og etterutdanne seg. Det blir godt å se dem i en helhet.

Så er jeg veldig takknemlig hver gang vi har en sak om fagskolene i salen her, for det er med på å sette skoleslaget på dagsordenen. Derfor er det godt at komiteen viser til at verdien av fagskolene som utdanningstilbud bør synliggjøres enda bedre enn i dag, og at de forskjellige tilbudene bør samordnes.

Det skal bli spennende å se hvordan det nye fagskolerådet en dag kan involveres i dette arbeidet. Det tror jeg var et lurt grep. Jeg er glad for at det er på plass, og at rådet kan være med og se på hvordan fagskoletilbudet kan utvikles videre.

Både saksordføreren og forrige taler gikk grundig igjennom en del av problemstillingene, så jeg skal gjøre det litt kortere. Men jeg har lyst til også å peke på dette med finansieringen, fordi det er viktig for oss. Jeg la merke til at saksordføreren syntes det var underlig at vi skulle følge med på det som skjer, samtidig som vi foreslår at finansieringen skal tilbakeføres til staten. Ja, det er nå engang slik at vi vet hvilket mindretall vi sitter i. I dag er det slik ordningen er, og da skal vi selvfølgelig følge den nøye. Men det siste året har gitt oss veldig mange eksempler på og henvendelser om at den ordningen som nå er laget, ikke fungerer godt. Det er fylkeskommuner som har satt hele fordelingen av pengene ut til enkeltskoler – altså enkeltskoler eid av fylkeskommunen – som så skal fordele pengene til fylkeskommunale skoler og private skoler. Det er riktignok blitt påpekt av sentrale myndigheter at slik går det ikke an å gjøre det, men det viser noe av utfordringen omkring dette – at når en har både private og offentlige aktører, er det vanskelig å overføre fordeling av pengene, uten strengere retningslinjer, til én av aktørene i markedet. Derfor mener vi prinsipielt at finansieringen av fagskolene bør tilbake til staten, og vi synes nok også at det hører hjemme der i og med at dette er overgangen til høyere utdanning fra det grunnskoletilbudet vi har i Norge.

Det er umåtelig viktig for fagskolene å ha langsiktighet i finansieringen. Forutsigbarhet er viktig for å rekruttere elever, og det er viktig for å rekruttere kompetanse til disse skolene. Den forutsigbarheten er der ikke per i dag.

Vi opplevde også at noen av de såkalte 6A-skolene, som fikk tilbud om å gå over til å være fagskoler, faktisk ikke var med i dette bildet i det hele tatt. Det var godt at regjeringen gjorde grep omkring dette i sommer, og fikk dem inn på direkte statlig finansiering. Men så har jeg senest i dag fått beskjed om at en av disse skolene gikk ned nesten 400 000 kr i finansiering når de nå fikk brev om tildeling. Det er ikke spesielt forutsigbare rammer. Hva burde tilsi at de plutselig skulle miste mellom 300 000 og 400 000 kr i finansiering? Slik kan en ikke få drevet gode

skoler. Slik kan en ikke satse på skolene i framtiden. Det må vi ordne opp i.

Derfor blir det særdeles viktig at en i framtiden legger mye vekt på finansiering av fagskolene. Høyre mener fortsatt helt klart at det bør over til staten, og så mener vi at en må gå grundig igjennom det og se hvordan en skal få dekket opp de reelle kostnadene som disse skolene har. Mange av dem har spesialutstyr som koster mye penger. Jeg kan nevne helsesektoren, som vi har stort behov for at leverer utdanning. Jeg kan nevne maritim sektor, som har vært nevnt her før, hvor det på en del av dem er maskinutstyr. Vi må finne et system som gjør at fagskoletilbudet blir et godt tilbud, med det utstyret som er nødvendig og riktig for å gå videre med den utdanningen.

Disse punktene kommer vi nok tilbake til i budsjettbehandling senere i uken. Det som ligger i sakens realiteter i dag, er vi i hvert fall enige om – og det er et godt første skritt for å styrke fagskolene.

Aksel Hagen (SV) [17:34:39]: Vi prater nå om en utdanning som jeg er overbevist om at hele KUF-komiteen og statsråden er veldig glad i. Det er en utdanning som trenger mer positiv oppmerksomhet. Den er viktig i dag, og alle framskrivninger viser at den vil bli enda viktigere framover fordi samfunnet trenger mer av den type utdanning. Jeg tror også vi kommer til å legge mer og mer merke til at det er mye ungdom som vil sette pris på å gjennomføre nettopp den type utdanning. Ja, også mange voksne vil etterspørre den type utdanning framover. Så alle saker som viser at vi i større grad både aksepterer og inkluderer fagskolene i Utdannings-Norge, er det positivt å få opp på sakskartet og få diskutert bl.a. i denne salen.

Jeg er enig i det som har blitt sagt, at vi trenger mer saker for i enda større grad å få fagskolene på plass slik som vi alle ønsker. Da er jeg helt enig i at dette med finansieringsmodell må vi se nærmere på. Blant annet er det et tankekors at vi i videregående opplæring og i opplæring ved høyskoler og universitet aksepterer at ulike typer utdanning koster ulikt. Det gjør vi ikke når det gjelder fagskoler. Det er det poenget bl.a. Møre og Romsdal SV helt riktig har oppfattet og kommet med et innspill til. Det er et problem for fagskolene våre. Mange av fagskolene våre og denne utdanningen har heldigvis ambisjoner om å agere på et nasjonalt marked. Det er det kanskje litt problematisk å gjøre i dag.

Det fantes gode argument for at fagskolene i sin tid ble lagt til fylkeskommunen. I hvert fall fantes det veldig mange gode argument for at fagskolene ble lagt til regioner – hvis vi nå hadde fått fem–sju regioner. Det fikk vi ikke. Ett av de gode argumentene var at en kunne få koblet det opp mot videregående opplæring, men ikke minst at det skulle bli koblet mot regional utvikling og mot det lokale og regionale næringslivet. Det var en vakker og god argumentasjon, som jeg støtter varmt.

Så ble det ikke fem–sju regioner. Da fins det absolutt argumenter for at disse fagskolene vil fungere lettere statlig. For det første er det litt logisk fordi fagskolene er en høyere utdanning, som vi alle vet. Og når høyskole og universitet ligger til stat, så er det logisk å plassere fagskoler

til stat. For det andre har vi det argumentet som jeg nevnte i sted, at det vil være lettere for fagskolene å agere på et nasjonalt marked, akkurat som høyskole og universitet for øvrig.

Det blir en spennende debatt som vi skal ta framover. Da synes jeg det er naturlig å utfordre ikke minst fylkeskommunene, som nå har fått denne utdanningen, og KS, som deres interesseorganisasjon, til offensivt å ta tak i denne problematikken, slik at de sammen med oss kan ta denne diskusjonen framover.

Johannes Rindal (Sp) [17:38:02]: Denne saken er først og fremst en anerkjennelse av fagskolenes viktige rolle i å svare på kompetansebehov i samfunnet. Det er en rolle og en oppgave fagskolene har tatt alvorlig gjennom tiår. Det er et skoleslag som har fått stadig økende politisk fokus, og de er med denne og mange andre saker i ferd med å finne sin plass i utdanningssystemet formelt sett. For vi må innrømme at det tidvis kanskje har vært krevende å definere: Hva skal fagskolene være? Hva skal fagskolene gjøre? Det tar vi et langt skritt nærmere i dag når vi behandler denne saken.

Fagskolene har nettopp vært svært gode på å tilby utdanning som svarer på utfordringer i samfunnet – man kan ta Samhandlingsreformen, og man kan ta klima og energi. Fagskolen i Gjøvik, som ligger i mitt hjemfylke, Oppland, er en av landets største fagskoler. Den tilbyr f.eks. fagskoleutdanning innen klima, energi og miljø i bygg, eldreomsorg og kreftomsorg og lindrende pleie – undervisning som også er tilrettelagt slik at folk i ulike livsfaser kan delta.

Forslaget vi behandler her i dag, går jo på et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk som også skal se på fagskolepoeng, forholdet til annen likeverdig utdanning og kompetanse, vurdering ved eksamen, bedømmelse av oppgaver osv. Etter Senterpartiets syn er dette et viktig grep for å ivareta fleksibiliteten i det utdanningssystemet fagskolene er en del av, og et utdanningssystem som fagskolene trolig vil få en mer sentral rolle i framover.

Dagrun Eriksen (KrF) [17:40:18]: Jeg er helt enig med foregående taler i at det har skjedd en utvikling på dette området. Fagskolenes plass i utdanningssystemet har nå fått en mye større og tydeligere rolle, og det har vært en viktig utvikling som har skjedd på dette området.

Fagskoleutdanningen blir mer akseptert som en yrkesrettet høyere utdanning nå enn den har vært tidligere. Men den er mangfoldig. Den kan være fra et halvt til to års utdanning, modulbasert, heltid og deltid. Utdanningene skal være yrkesrettede, som en tertiærutdanning, og kompetansen skal kunne tas direkte i bruk i arbeidslivet. Denne type skoler tilfredsstiller arbeidsmarkedets økende behov for yrkeskompetanse, herunder sertifiseringer som mesterbrev og installasjonsprøver.

Denne saken handler først og fremst om å lage et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Det synes Kristelig Folkeparti er klokt, og det er viktig at det kommer på plass også for dette skoleslaget. Kristelig Folkeparti synes også at det å innføre fagskolepoeng vil være riktig, og at det

vil anerkjenne fagskolens viktige leveranse av kompetanse som vi trenger.

Fagskolene er for mange den naturlige karrierevei hvis man har valgt yrkesfag i videregående skole, og det er det nesten 50 pst. av ungdomskullet vårt som har. Gjennom denne saken vil studenter som har tatt fagskoler, lettere kunne tas inn ved høyskoler og ved universiteter i andre land.

Som jeg sa: Fagskolene dekker et vidt felt fagfelt, og de er mangfoldige. Det er ikke tvil om at dette er et skoleslag som vi trenger. Kristelig Folkeparti støttet at de skulle overføres til fylkene i forbindelse med regionreformen. Men jeg må også si at Kristelig Folkeparti er blitt litt bekymret. For med det mangfoldet vi har av skoler, og med så forskjellige finansieringssystemer, virker det som at skoleslagene ikke har satt seg godt nok til at fylkeskommunene klarer å ta en helhetlig vurdering av dette skoleslaget. Jeg mener at regjeringen må følge denne utviklingen nøye, og den må se på om vi ivaretar nasjonens kompetansebehov gjennom å overflytte skoleslaget ned til fylkeskommunen. Jeg viser spesielt til den situasjonen som har oppstått i Møre og Romsdal, som representanten Rigmor Andersen Eide vil komme tilbake til i et innlegg senere.

Men Kristelig Folkeparti stiller seg bak det som står i innstillingen, som saken egentlig handler om i dag.

Statsråd Tora Aasland [17:43:17]: De foreslåtte fire nye forskriftsendringene i fagskoleloven vil legge til rette for å forankre i forskrift et framtidig nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for fagskoleutdanningene.

I forbindelse med forrige revisjon av fagskoleloven understreket komiteen viktigheten av at departementet, sammen med aktørene innen utdanning, utvikler et godt nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Det er den jobben som nå er gjort.

Jeg er enig med komiteen i at det er viktig å synliggjøre fagskolene på en bedre måte. Én måte å gjøre dette på er å bedre det statistiske grunnlaget for fagskolene, og det arbeider vi nå systematisk med. Den viktigste synliggjøringen er gjennom kvalifikasjonsrammeverket. Det vil vise fagskoleutdanningens plass i utdanningssystemet og dens særpreg, som flere av talerne har vært inne på, som et yrkesrettet alternativ til høyere utdanning, og faktisk som en del av vårt høyere utdanningstilbud.

En annen viktig synliggjøring er opprettelse av det nasjonale fagskolerådet. Dette er nå opprettet med bred representasjon fra partene i arbeidslivet og fra ulike organisasjoner. Vi har invitert fire representanter fra Fagskolerådet til å delta i departementets arbeid med å utarbeide læringsutbyttebeskrivelser for fagskoleutdanningen. Dette er et veldig konstruktivt og positivt arbeid.

Det må være forutsigbare overgangsordninger mellom fagskoler og høyere utdanning, og jeg merker meg at komiteen er opptatt av det. Men etter min mening gir bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven om godskriving og fritak for utdanninger tilstrekkelig grunnlag for gode måter å gjøre nettopp dette på. Universitetene og høyskolene skal i disse tilfellene foreta en faglig vurdering av fagskolekandidatens utdanningsbakgrunn. Hovedregelen

bør derfor fortsatt være at det er den faglige bakgrunnen og ikke automatikk som skal avgjøre overgangsordningene fra én utdanning til en annen.

Jeg ønsker også å arbeide for at det innenfor relevante fagområder kan gjøres avtaler om fritak mellom fagskoler og høyere utdanningsinstitusjoner. Det er viktig at vi får et smidig og fleksibelt system for dette. En slik avtale foreligger allerede for toårig teknisk fagskole, som er opptaksgrunnlag til enkelte studier.

Videre vil jeg vise til at det i 2008 i EU ble vedtatt en råds- og europaparlamentsrekommendasjon om et europeisk kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, naturlig forkortet til EQF. I Norge ble arbeidet med å utarbeide et overordnet nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring satt i gang høsten 2009.

Det er viktig for Kunnskapsdepartementet at hjemmelsgrunnlaget er på plass i alle relevante lover før henvisningsdokumentet for det overordnede nasjonale kvalifikasjonsrammeverket sendes til EU-kommisjonen. Et samlet forslag til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk skal være klart våren 2011. Vi arbeider som sagt med å gjøre dette helhetlig, slik at fagskolene er en naturlig del av alle nivåer i utdanningene. Vi tar sikte på å oversende henvisningsdokumentet for det overordnede nasjonale kvalifikasjonsrammeverket til EU-kommisjonen i slutten av 2011.

Jeg ser av innstillingen fra komiteen at Høyre og Framskrittspartiet er bekymret for tilknytningen til fylkeskommunene. Etter min mening handler dette om den tilliten vi har til vårt regionale nivå, til fylkeskommunene. Finansiering er et viktig utgangspunkt for denne diskusjonen, og vi har så langt klart å overføre akkurat det samme beløpet til fylkeskommunene som fagskolene hadde da de var en del av det statlige systemet. Men vi kommer selvfølgelig til å følge dette nøye, og jeg er veldig positiv til at vi har det nasjonale fagskolerådet, som også er med og følger utviklingen sett fra alle aktørenes side.

Det positive ved at det er forankret i fylkeskommunen, er at fylkeskommunen ikke bare har ansvaret for videregående opplæring og voksenopplæring, men også er en viktig regional utviklingsaktør, noe som skulle være en god stimulans for å tilrettelegge for gode fagskoletilbud, enten det er innenfor det tekniske, det maritime – som vi ser i Møre og Romsdal, som er et foregangsfylke når det gjelder dette – eller når det gjelder andre typer fagskoletilbud.

Vi er opptatt av at vi nå får dette på plass, slik at vi på en god måte kan følge opp arbeidet med kvalifikasjonsrammeverk og den helhetlige tilnærmingen, og jeg er overbevist om at vi i fellesskap kan få til et enda bedre grunnlag for fagskolene framover.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Tor Bremer (A) [17:48:28]: Lovverket som regulerer fagskulane våre, har hatt nokre openberre svakheiter. Det blir no retta opp. Eit nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for fagskoleutdanningane vil i Noreg, som i resten av Europa, bidra til ei tydelegare synleggjering av læringsut-

bytet og kvalifikasjonane ved avslutta utdanning. Dette vil i framtida gjera det mogleg å relatera eit norsk kvalifikasjonsrammeverk til eit tilsvarande europeisk system. Og sidan det er slik at europeiske arbeidstakarar søkjer arbeid på tvers av landegrensene, er dette ein heilt nødvendig reisepåbod når utdanningar skal samanliknast nivåmessig. Dette sluttar seg difor òg til intensjonane i Bologna-prosessen.

Dei europeiske landa og arbeidslivet blir meir og meir integrerte i kvarandre. Det er ein realitet, og det er bra, difor må også lovverket justerast. I tillegg blir det altså foreslått å innføra ein heimel for å utarbeida forskrifter for høvesvis fagskulepoeng, forhold relatert til anna likeverdige utdanning og kompetanse og dessutan eit felles karaktersystem. Dette er bra. Det er det stort sett også einigheit om tverrpolitisk.

Det som det ikkje er einigheit om, er Høgre og Framstegspartiet sitt ønske om at staten skal overta finansieringsansvaret og styringa av fagskulane bort frå nærleiken til lokalt næringsliv og utviklingsarbeid, som nødvendigvis må gå føre seg lokalt. Det blir grunngeve med behovet for langsiktigheit i finansieringa og rammevilkåra.

Isolert sett er nok alle einige om behovet for langsiktigheit i finansieringa, men den politiske langsiktigheita frå desse partia er sørgeleg kort. Åtte månader etter diskusjonen om fagskulane i St.meld. nr. 44 for 2008–2009 vil altså Høgre og Framstegspartiet leggja styringa av fagskulane til staten. Fylkeskommunane har hatt dette ansvaret i under eitt år. Det er altfor kort tid til å påstå at sjølve systemet ikkje fungerer. Er dette nok ein omkamp om fylkeskommunen si rolle? Er det det vi kan observera? Eller er det nok eit bidrag til den sentraliseringa av landet som Høgre og Framstegspartiet ivrar for?

Eg trur ikkje dei har fått med seg intensjonen med fagskulane. Ansvaret for drifta og finansieringa av fagskulane blei lagt til fylkeskommunane fordi det er nødvendig å prioritera og tilpassa den yrkesretta utdanninga til det regionale arbeidslivet. Dette skal sjåast i samanheng med studieprogrammet i den vidaregåande opplæringa.

Det er slik i dette landet at det er stor ulikskap i behova frå den eine landsdelen til den andre. Arbeidslivet og næringslivet har sine lokale behov.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [17:51:56]: Dette er en viktig sak, som setter fokus på et skoletilbud som er viktig for næringslivet i landet vårt. At man nå endrer fagskoleloven og foreslår lovendringer som skal legge til rette for å forankre i forskrift et fremtidig nasjonalt kvalifiseringsrammeverk for fagskoleutdanningen, er positivt.

Når det er sagt, er det viktig at vi ikke rokker ved fagskolens identitet. Det er en grunn til at mange velger en fagskoleutdanning og ikke en høyskoleutdanning. Å gjennomføre en fagskoleutdanning og få fagbrev er en fullverdig utdanning. Slik må det være også i fremtiden.

Det som er min og Kristelig Folkepartis bekymring, er knyttet til overgangen fra en statlig finansiering og til fylkeskommunen. Man er bekymret for forskjellsbehandling mellom fylkets egne skoler og private skoler. Men i mitt hjemfylke, Møre og Romsdal, mangler vi atskillige millioner for å videreføre dagens tilbud med de mari-

time fagskolene i Ålesund og i Kristiansund. Midler blir altså tatt fra videregående skole for å bli overført til drift av fagskolene for å klare det. Skjer det ikke noe radikalt i fordelingsnøkkelen mellom de ulike fagskolene, må dette viktige tilbudet reduseres – det er en realitet.

Den maritime næringen er bekymret over, og mener, at nedbygging av maritim utdanning i Møre og Romsdal helt klart vil bidra til utfordringer knyttet til kompetanseutvikling og rekruttering av fremtidig arbeidskraft. Tar vi f.eks. fiskerinæringen, med den største kystflåten, har den senere tids endringer også bidratt til at det blir flere sertifikatpliktige stillinger om bord i denne flåten. Og trenden er at denne utviklingen vil øke i årene fremover. Derfor må utdanningskapasiteten ikke reduseres.

Vi har mange som følger debatten om fagskolene, og jeg ser fram til at også dette skoletilbudet, som i dag på mange måter faller mellom flere stoler, får en behandling som synliggjør at vi som samfunn verdsetter en god faglig utdanning på linje med de mer akademiske utdanningene.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 11. (Votering, se side 1337)

Sak nr. 12 [17:54:31]

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i studentsamskipnadsloven (Innst. 96 L (2010–2011), jf. Prop. 15 L (2010–2011))

Hadia Tajik (A) [17:55:09]: Komiteen er kjent med at det i universitets- og høyskolesektoren er initiert en rekke utredninger og samarbeidsprosesser som vil kunne føre til at enkelte høyere utdanningsinstitusjoner slår seg sammen. Det som er særlig aktuelt for tiden, er en sammenslåingsprosess mellom SiO og OAS, og komiteen har forståelse for ønsket fra regjeringen om en snarlig behandling av denne saken.

Komiteen er innforstått med at regjeringen har et større arbeid på gang i forbindelse med studentsamskipnadslovgivningen, og den raske behandlingen av denne saken nødvendigvis gjør en mild presisering av at om det skulle innrette utilsiktede konsekvenser av forslaget som det ikke er tatt høyde for i den foreliggende lovproposisjonen, ber komiteen om at dette blir det tatt hensyn til i det videre arbeidet.

For øvrig stiller komiteen seg bak regjeringens forslag, sånn at sammenslåingen av studentsamskipnadene kan gjennomføres med kontinuitet. Da anbefaler jeg komiteens enstemmige tilråding.

Statsråd Tora Aasland [17:56:22]: Jeg er glad for komiteens enstemmige tilråding, og jeg skal ikke forlenge debatten med mer enn noen få minutter.

Det er viktig for alle sammen at vi har et utgangspunkt med en reell lik rett til høyere utdanning, og studentvelferdstilbudene er jo et virkemiddel og i mange tilfeller en forutsetning for nettopp lik mulighet til å studere.

Hovedoppgaven til studentsamskipnadene er å yte vel-

ferdstjenester til studentene, og en eventuell dokumentavgift ved sammenslåinger vil gå direkte ut over studentsamskipnadenes tilbud til studentene. Det er litt av bakgrunnen for at vi nå fremmer denne proposisjonen.

I proposisjonen fremmes det forslag om endringer i lov om studentsamskipnader, som presiserer at sammenslåinger av samskipnader skal gjennomføres med såkalt kontinuitet på lik linje med sammenslåing av aksjeselskap og stiftelser. Dette betyr at det ved sammenslåinger ikke vil foregå noen hjemmelsoverføring, noe som igjen gjør at det ikke utløses dokumentavgift ved overdragelse av fast eiendom.

Disse endringene gjør at studentsamskipnadene blir likestilt med andre foretaksformer, samtidig som endringen legger forholdene bedre til rette for sammenslåinger av studentsamskipnader.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 12. (Votering, se side 1337)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da ser det ut til at vi er klare til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Til denne saken er det satt fram i alt 25 forslag. Det er

- forslagene nr. 1–13, fra Per Sandberg på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
 - forslagene nr. 14–24, fra Per Sandberg på vegne av Fremskrittspartiet
 - forslag nr. 25, fra André Oktay Dahl på vegne av Høyre
- Det voteres over forslag nr. 25, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, i nært samarbeid med Landsforeningen for homofil og lesbisk frigjøring (LLH), bidra til at kompetansenivået innen justis-sektoren overfor Lesbiske, homofile, bifile og transsek-suelle (LHBT) styrkes og igangsetter prosjekt «Rosa kompetanse justis»»

Venstre har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Høyre ble med 81 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.06.30)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 15–22 og forslag nr. 24, fra Fremskrittspartiet.

Forslaget nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette et eget offer- og pårørendeombud.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen dekke alle kostnader som har blitt belastet eier vedrørende fjerning av granatene under Molund-brygga i Tromsø.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fjerne foreldelsesfristen ved drap.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget anmoder presidentskapet om i samarbeid og forståelse med regjeringen å fremme forslag om en domstolskommisjon eller et domstolsutvalg til å vurdere endringer i Domstoladministrasjonens ansvarsforhold og organisering, med sikte på å styrke domstolenes selvstendighet og uavhengighet av de øvrige statsmakter.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle all form for soningsrabatter for innsatte i norske fengsler.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen lage klare retningslinjer for fordelingen av midler på kap. 440 post 70 i statsbudsjettet.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øremerke midler til umiddelbar opptrapping av bemanningen i Sunnmøre politidistrikt.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre en garanti for arbeid til alle politistudenter som består den treårige politiutdanningen slik at de får rett til jobb. Garantien skal gjelde frem til målet om 2 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere er oppnådd.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere Gjenopptakelseskommisjonens mandat og hvorvidt kommisjonen skal ha egen initiativrett i forhold til å åpne saker.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.06.53)

Presidenten: Det votes så over forslagene nr. 14 og 23, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen intensivere prosessen med felles lokalisering for politiets spesialtjenester, helikoptertjenesten og Politihøgskolen i Oslo-området.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen overføre deler av oppgaveporteføljen Rettsmedisinsk Institutt (RMI) har knyttet til DNA-analyser for politiet til GENA i Stavanger inntil RMI er klare til å gjøre oppgavene tilfredsstillende og har oppnådd nødvendig sertifisering.»

Høyre har varslet at de ønsker å støtte forslagene.

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 61 mot 40 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.07.17)

Presidenten: Forslag nr. 7, fra Fremskrittspartiet og Høyre, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen intensivere arbeidet med opprettelse av avtaler om soningsoverføring for utenlandske kriminelle, samt opprette egne fengselsavdelinger for kriminelle utlendinger.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 60 mot 40 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.07.35)

Presidenten: Forslagene nr. 3, 9 og 12, fra Fremskrittspartiet og Høyre, tas så opp til votering.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å utrede eventuell etablering av egne rehabiliteringsinstitusjoner for ungdom som begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øremerke midler til utdanning/ansettelse av flere narkotikahunder med fører i fengslene.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette ordning med bistandsadvokat for barn som har blitt drept eller som er død under mistenkelige omstendigheter.»

Kristelig Folkeparti har her varslet at de ønsker å støtte forslagene.

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 55 mot 47 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.07.58)

Presidenten: Forslagene nr. 1, 2, 4–6, 8, 10, 11 og 13, fra Fremskrittspartiet og Høyre, tas opp til votering.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå alle sider ved forliset av riggen Deep Sea Driller, der både årsaks- og ansvarsforhold belyses og der myndighetenes eventuelle ansvar overfor overlevende og etterlatte avklares.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å utarbeide en oversikt over sikkerhetsnivået ved norske domstoler, samt en oversikt over nødvendig opprustningsbehov i denne sammenheng.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for forbedring av soningskapasiteten på Haugalandet og mulig bygging av nytt fengsel der.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart sørge for at Skien fengsel sikres med nødvendig sluse.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennomføres en uavhengig og kritisk evaluering av vilkårene for og innholdet i samfunnsstraffen.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om å sikre et bedre samarbeid og en klarere ansvarsfordeling mellom strafferettspleien og psykiatri, barnevern, samt utdanningssektoren i løpet av 2011.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en oversikt over nye oppgaver og tiltak som har påvirket ressursbruken i politiet de siste 15 årene og hvilken innflytelse disse oppgavene har hatt for ressursbruk i politiet.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011 legge frem en tidsplan

for når Sivilforsvarets behov for nødvendig utstyr vil være dekket i tråd med St.meld. nr. 22 (2007–2008).»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede en organisering av offeromsorg etter modell av Sverige og komme tilbake til Stortinget med eventuell plan for innføring av dette.»

Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 54 mot 48 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.08.25)

Komiteen hadde innstilt:

Rammeområde 5 (Justis)

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
61		Høyesterett		
	1	Driftsutgifter	75 018 000	
400		Justisdepartementet		
	1	Driftsutgifter	327 262 000	
	50	Norges forskningsråd	4 640 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	7 820 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene		
	1	Driftsutgifter	1 590 677 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	66 901 000	
411		Domstoladministrasjonen		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1	68 867 000	
413		Jordskiftedomstolene		
	1	Driftsutgifter	192 530 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	5 431 000	
414		Forliksråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	135 310 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	39 980 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	3 318 708 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under kap. 430 post 1	64 210 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	22 839 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., kan overføres	64 375 000	
	70	Tilskudd	22 271 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)		
	1	Driftsutgifter	168 202 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	9 354 492 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	164 389 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	7 131 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	60 193 000	
	70	Tilskudd	18 225 000	
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 691 000	
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	52 500 000	
441		Oslo politidistrikt		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 893 926 000	
442		Politi høgskolen		
	1	Driftsutgifter	462 886 000	
445		Den høyere påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	134 250 000	
446		Den militære påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	7 065 000	
448		Grensekommissæren		
	1	Driftsutgifter	5 447 000	
450		Sivile vernepliktige		
	1	Driftsutgifter	40 890 000	
451		Samfunnssikkerhet og beredskap		
	1	Driftsutgifter	568 597 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 598 000	
	70	Overføringer til private	5 221 000	
452		Sentral krisehåndtering		
	1	Driftsutgifter	10 175 000	
455		Redningstjenesten		
	1	Driftsutgifter	643 652 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 350 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 498 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	13 564 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	89 513 000	
460		Spesialenheten for politisaker		
	1	Driftsutgifter	34 950 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.		
	1	Driftsutgifter	886 567 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
467	1	Norsk Lovtidend Driftsutgifter	3 179 000	
468	1	Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker Driftsutgifter	14 149 000	
469	1	Vergemålsordningen Driftsutgifter	20 000 000	
470	1	Fri rettshjelp Driftsutgifter	6 078 000	
	70	Fri sakførsel	426 694 000	
	71	Fritt rettsråd	199 559 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	36 815 000	
471	71	Statens erstatningsansvar Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	100 720 000	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	18 904 000	
472	1	Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre Driftsutgifter	20 181 000	
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	185 270 000	
473	1	Statens sivilrettsforvaltning Driftsutgifter	31 584 000	
474	1	Konfliktråd Driftsutgifter	63 008 000	
475	1	Bobehandling Driftsutgifter	71 218 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 427 000	
		Totale utgifter		21 862 597 000
Inntekter				
3400	1	Justisdepartementet Diverse inntekter	87 000	
	2	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	1 031 000	
3410	1	Rettsgebyr Rettsgebyr	165 739 000	
	3	Diverse refusjoner	1 500 000	
3413	1	Jordskiftedomstolene Saks- og gebyrinntekter	13 772 000	
	2	Sideutgifter	5 510 000	
3430	2	Kriminalomsorgens sentrale forvaltning Arbeidsdriftens inntekter	65 563 000	
	3	Andre inntekter	21 437 000	
	4	Tilskudd	2 000 000	
3432	3	Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) Andre inntekter	400 000	
3440	1	Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten Gebyr - pass og våpen	241 600 000	
	2	Refusjoner mv.	238 833 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	3	Salgsinntekter	51 050 000	
	4	Gebyr - vaktelskap	11 207 000	
	6	Gebyr - utlendingssaker	88 756 000	
	7	Gebyr - sivile gjøremål	610 021 000	
	8	Gebyr - ID-kort	14 250 000	
3441		Oslo politidistrikt		
	2	Refusjoner	25 041 000	
	3	Salgsinntekter	210 000	
	5	Personalbarnehage	5 232 000	
3442		Politihøgskolen		
	2	Diverse inntekter	11 243 000	
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter .	9 787 000	
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter		
	1	Inntekter av arbeid	14 219 000	
	2	Andre inntekter	514 000	
3451		Samfunnssikkerhet og beredskap		
	1	Gebyr	122 163 000	
	3	Diverse inntekter	31 960 000	
3455		Redningstjenesten		
	1	Refusjoner	21 045 000	
3470		Fri rettshjelp		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 270 000	
3473		Statens sivilrettsforvaltning		
	1	Diverse inntekter	162 000	
3474		Konfliktråd		
	2	Refusjoner	2 259 000	
		Totale inntekter		1 778 861 000

II

Merinntektsfullmakter

1. Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 61 post 1	kap. 3061 post 3
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 post 3
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 413 post 1	kap. 3413 post 1
kap. 413 post 21	kap. 3413 post 2
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 432 post 1	kap. 3432 post 3
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3, 4, 6 og 8
kap. 441 post 1	kap. 3441 postene 2, 3 og 5
kap. 442 post 1	kap. 3442 postene 2 og 3
kap. 451 post 1	kap. 3451 postene 3 og 6
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1
kap. 462 post 1	kap. 3462 post 1

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 472 post 1	kap. 3472 post 1
kap. 473 post 1	kap. 3473 post 1
kap. 474 post 1	kap. 3474 post 2

2. overskride bevilgningen under kap. 451 Samfunnsikkerhet og beredskap, post 1 Driftsutgifter, med inntil 75 pst. av inntekter ved salg av sivilforsvarsanlegg og fast eiendom. Inntekter inntektsføres under kap. 3451 Samfunnsikkerhet og beredskap post 40 Salg av eiendom mv.

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2011 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440	1	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
		Driftsutgifter	40 mill. kroner

IV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2011 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

V

Nettobudsjetteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2011 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, inntektene ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling
3. trekke salgsomkostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451 Samfunnsikkerhet og beredskap post 40 Salg av eiendom mv.

VI

Førtidsdimettering i siviltjenesten

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2011 kan bestemme førtidsdimettering av mennsaker slik det fremgår av omtalen under kap. 450 Sivile vernepliktige i Prop. 1 S (2010–2011).

VII

Avhending av sivilforsvarsanlegg

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartemen-

tet i 2011 kan overdra sivilforsvarsanlegg til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

VIII

Stortingets rettfærdsvederlagsordning

Stortingets utvalg for rettfærdsvederlag får fullmakt til å tilstå rettfærdsvederlag av statskassen med inntil 250 000 kroner for hver enkelt søknad, dog slik at grensen er 500 000 kroner for HIV-ofre og 300 000 kroner for tidligere barn i barnehjem, offentlige fosterhjem og spesialskoler. Søknader der utvalget anbefaler å innvilge erstatning som er høyere enn de nevnte beløp, fremmes for Stortinget til avgjørelse. Det samme gjelder søknader som etter utvalgets vurdering reiser spørsmål av særlig prinsipiell art.

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet og Høyre ønsker å stemme imot innstillingen.

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes med 61 mot 41 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 18.08.51)

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt:

I

I statsbudsjettet for 2010 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 320 991 000 til kr 320 916 000	75 000
410		Tingrettane og lagmannsrettane	
	21	Spesielle driftsutgifter, vert redusert med frå kr 68 589 000 til kr 58 589 000	10 000 000
413		Jordskiftedomstolane	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overførast, vert auka med frå kr 5 268 000 til kr 7 268 000	2 000 000
414		Forliksråd og andre domsutgifter	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 113 231 000 til kr 123 231 000	10 000 000
430		Kriminalomsorga si sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 3 262 363 000 til kr 3 268 519 000	6 156 000
	70	Tilskot, vert redusert med frå kr 20 631 000 til kr 19 551 000	1 080 000
432		Kriminalomsorga sitt utdanningssenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 169 197 000 til kr 168 835 000	362 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, kan nyttast under kap. 441 post 1, vert auka med frå kr 9 102 288 000 til kr 9 112 778 000	10 490 000
	21	Spesielle driftsutgifter, vert auka med frå kr 188 904 000 til kr 192 404 000	3 500 000
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøar og vassdrag, kan overførast, vert auka med frå kr 6 917 000 til kr 9 917 000	3 000 000
	23	Sideutgifter i samband med sivile gjeremål, vert auka med frå kr 53 383 000 til kr 61 883 000	8 500 000
	73	Tilskot til EUs yttergrensefond, vert redusert med frå kr 96 200 000 til kr 81 521 000	14 679 000
442		Politihøgskulen	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 402 170 000 til kr 411 670 000	9 500 000
455		Redningstenesta	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 632 527 000 til kr 631 627 000	900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, vert auka med frå kr 8 099 000 til kr 14 099 000	6 000 000
	45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, kan overførast, vert redusert med frå kr 6 358 000 til kr 5 358 000	1 000 000
466		Særskilde straffesaksutgifter m.m.	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 828 111 000 til kr 880 111 000	52 000 000
470		Fri rettshjelp	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 5 015 000 til kr 6 015 000	1 000 000
471		Staten sitt erstatningsansvar	
	71	Erstatningsansvar m.m., overslagsløyving, vert auka med frå kr 97 692 000 til kr 107 692 000	10 000 000
	72	Erstatning etter straffefølgjing, overslagsløyving, vert auka med frå kr 18 336 000 til kr 50 336 000	32 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
474	1	Konfliktråd Driftsutgifter, v e r t a u k a med frå kr 58 225 000 til kr 59 725 000	1 500 000
475	1	Bubehandling Driftsutgifter, v e r t a u k a med frå kr 59 959 000 til kr 70 959 000	11 000 000
Inntekter			
3410	1	Rettsgebyr Rettsgebyr, v e r t a u k a med frå kr 170 739 000 til kr 175 739 000	5 000 000
3413	2	Jordskiftedomstolane Sideutgifter, v e r t a u k a med frå kr 5 344 000 til kr 10 344 000	5 000 000
3430	2	Kriminalomsorga si sentrale forvaltning Inntekter frå arbeidsdrifta, v e r t a u k a med frå kr 57 966 000 til kr 64 966 000	7 000 000
	3	Andre inntekter, v e r t a u k a med frå kr 14 973 000 til kr 20 473 000	5 500 000
	4	Tilskot, v e r t r e d u s e r t med frå kr 1 624 000 til kr 1 200 000	424 000
3432	3	Kriminalomsorga sitt utdanningssenter (KRUS) Andre inntekter, v e r t r e d u s e r t med frå kr 862 000 til kr 500 000	362 000
3440	1	Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten Gebyr - pass og våpen, v e r t r e d u s e r t med frå kr 281 600 000 til kr 261 600 000	20 000 000
	3	Salsinntekter, v e r t a u k a med frå kr 50 000 000 til kr 70 000 000	20 000 000
	4	Gebyr - vakselskap, v e r t r e d u s e r t med frå kr 11 207 000 til kr 1 207 000	10 000 000
	7	Gebyr - sivile gjeremål, v e r t a u k a med frå kr 505 021 000 til kr 615 021 000	110 000 000
3441	5	Oslo politidistrikt Personalbarnehage, v e r t a u k a med frå kr 2 844 000 til kr 4 844 000	2 000 000
3442	3	Politihøgskulen Inntekter frå Justissektorens kurs- og øvingsssenter, v e r t a u k a med frå kr 9 493 000 til kr 18 993 000	9 500 000
3456	2	Direktoratet for nødkommunikasjon Refusjonar, v e r t r e d u s e r t med frå kr 23 496 000 til kr 7 196 000	16 300 000
5630	85	Aksjar i Norsk Eiendomsinformasjon as Utbytte, v e r t a u k a med frå kr 3 300 000 til kr 7 665 000	4 365 000
3470	1	Fri rettshjelp Tilkjende sakskostnader m.m., v e r t a u k a med frå kr 1 232 000 til kr 6 232 000	5 000 000
3474	2	Konfliktråd Refusjoner, v e r t a u k a med frå kr 1 124 000 til kr 2 624 000	1 500 000

II

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykkjer i at Justis- og politidepartementet i 2010 kan bestille varer utover gitt løyving, men slik at

samla ramme for nye bestillingar og gammalt ansvar ikkje overstig følgjande beløp:

Kap.	Post	Formål	Samla ramme
440	1	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten Driftsutgifter	68 mill. kroner

Votering:

Votering i sak nr. 4

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 32/2010 av 12. mars 2010 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/20/EF av 23. april 2009 om skipsrederes forsikring av sjørettslig ansvar.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 37/2010 12. mars 2010 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/109/EF 16. september 2009 om rapporterings- og dokumentasjonskrav i forbindelse med fusjoner og fisjoner.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering:

Votering i sak nr. 5

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
		Utgifter	
440	1	Politidirektoratet – politi og lensmannsetaten Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, nedsettes med fra kr 9 123 438 000 til kr 9 102 288 000	21 150 000

Votering:

Presidenten: Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte til forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble innstillingen bifalt med 55 mot 47 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 18.11.19)

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Under debatten har representanten Anders B. Werp satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak med et samlet beslutningsgrunnlag for både anskaffelse av nye redningshelikoptre og drift av dagens helikopterflåte innen utgangen av 2011.»

Det voteres alternativt mellom dette forslaget og komiteens innstilling.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument 8:176 S (2009–2010) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Jan Arild Ellingsen og Jan-Henrik Fredriksen om tiltak i forbindelse med anskaffelsesprosess av nye redningshelikoptre – vedlegges protokollen.

Votering i sak nr. 7

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre et slikt vedtak til

lov
om endringer i politilova m.m.

I

I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) vert det gjort følgende endringer:

§ 14 nytt tredje ledd skal lyde:

Kommunale vedtekter som nevnt i første ledd nr. 1 og 2 kan i tillegg håndheves av kommunen, eller personer utpekt av kommunen. Dette gjelder likevel ikke opprettholdelse av ro og orden. Ved overtredelse av de kommunale vedtektene som nevnt overfor kan kommunen, eller dets utpekte, ilegge overtredelsesgebyr. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføring av bestemmelsene i dette ledd, herunder hvilke deler av ferdsele kommunene kan sikre.

§ 14b nytt fjerde ledd skal lyde:

Politidirektoratet kan delegerer myndighet etter annet ledd samt etter §§ 14d, 14e, 14g og 14h femte ledd til Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet (Kripos).

II

I lov 19. juni 1997 nr. 82 om pass (passloven) vert det gjort følgjande endring:

§ 1 tredje ledd skal lyde:

Kongen kan bestemme at § 6 annet ledd (innhenting og lagring av biometrisk personinformasjon i passet) og § 6 a (innsyn i og sletting av biometrisk personinformasjon innhentet for personalisering av passet og etterfølgende identitetskontroll) også skal omfatte diplompass, spesialpass og tjenestepass utstedt etter regler gitt i medhold av lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten, samt utlendingspass og reisebevis for flyktninger i medhold av lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her § 64.

III

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) vert det gjort følgjande endring:

§ 92 første ledd skal lyde:

I saker om bortvisning, utvisning, tilbakekall av tillatelse eller tilbakekall av oppholdsdokument, jf. § 120 har utlendingen rett til fritt rettsråd uten behovsprøving. Det gjelder likevel ikke i utvisningssaker i henhold til §§ 66 bokstav b og c, 67 første ledd bokstav a, b og c, 68 første ledd bokstav a og b og 122.

IV

Lova trer i kraft frå det tidspunktet Kongen fastset. Kongen kan setje i kraft dei einskilde føresetnadene til forskjellig tid.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 8

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til

lov

om endringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven)

I

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) gjøres følgende endringer:

§ 55 første ledd nr. 1 skal lyde:

1) riksadvokaten, den assisterende riksadvokaten og riksadvokatfullmektiger;

§ 55 første ledd nr. 4 skal lyde:

4) lensmennene og politistasjonssjefene.

§ 56 nytt fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan ansette riksadvokatfullmektiger. De må ha juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap. Riksadvokatfullmektigene behandler de saker som overlates dem av riksadvokaten.

§ 57 tredje ledd skal lyde:

Departementet kan ansette statsadvokatfullmektiger. De må ha juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap. Statsadvokatfullmektigene behandler de saker som overlates dem av statsadvokatene.

§ 67 fjerde ledd siste punktum skal lyde:

Politimesteren kan delegerer påtalekompetanse til lensmenn og politistasjonssjefer til å overføre straffesaker for overtredelse av straffeloven §§ 147, 257, 258, 260, 291, 391, 391a og 228 første ledd til behandling i konfliktrådet, dersom dette er nødvendig.

§ 471 nr. 1 skal lyde:

1) riksadvokaten, den assisterende riksadvokaten og riksadvokatfullmektiger;

§ 472 nytt fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan ansette krigsadvokatfullmektiger. Krigsadvokatfullmektigene må ha de samme kvalifikasjoner som bestemt for statsadvokatfullmektigene (jf. § 57).

II

Loven trer i kraft 1. januar 2011.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 9

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til

lov

om endringer i straffeloven 1902 (skimmingsutstyr og identitetskrenkelse)

I

I straffeloven 22. mai 1902 nr. 10 gjøres følgende endringer:

§ 186 skal lyde:

Den, som til forberedelse av dokumentfalsk *tilvirker, erverver, innfører, utfører, overdrar, besitter eller oppbevarer* falsk segl, stempel eller merke eller andre gjenstander, som tilkjennegir seg som bestemte til å benyttes til ettergjørelse eller forfalskning, eller i slik hensikt tilvender seg et ekte segl, stempel eller merke, eller som medvirker til det, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 år.

Ny § 190a skal lyde:

Med bot eller fengsel inntil 2 år straffes den som uberettiget setter seg i besittelse av en annens identitetsbevis, eller opptrer med en annens identitet eller en identitet som er lett å forveksle med en annens identitet, med forsett om å

- a) oppnå en uberettiget vinning for seg selv eller en annen, eller
 - b) påføre en annen tap eller ulempe.
- Medvirkning straffes på samme måte.

II

Loven trer i kraft straks.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 10

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til

lov

om endringer i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (endringer relatert til ruspåverka kjøring m.m.)

I

I vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 vert det gjort fylgjande endringar:

§ 22 skal lyde:

§ 22. *Ruspåvirkning av motorvognfører*

Ingen må føre eller forsøke å føre motorvogn når han er påvirket av *alkohol eller* annet berusende eller bedøvende middel. Har han større alkoholkonsentrasjon i blodet enn 0,2 promille eller en alkoholmengde i kroppen som kan føre til så stor alkoholkonsentrasjon i blodet, eller større alkoholkonsentrasjon i utåndingsluften enn 0,1 milligram per liter luft, regnes han i alle tilfeller for påvirket av *alkohol i henhold* til bestemmelsene i loven.

Overstiger konsentrasjon i blodet av annet berusende eller bedøvende middel grenser fastsatt i forskrift gitt med hjemmel i loven eller en mengde slikt middel i kroppen som kan føre til så stor konsentrasjon av slikt middel i blodet, regnes han i alle tilfeller for påvirket i forhold til bestemmelsene i loven. Dette gjelder likevel ikke hvor overskridelsen skyldes legemiddel inntatt i henhold til gyldig resept.

Villfarelse med hensyn til alkoholkonsentrasjonens størrelse fritar ikke for straff. *Det samme gjelder villfarelse med hensyn til størrelsen av konsentrasjonen av annet berusende eller bedøvende middel, med mindre slikt middel er inntatt i henhold til gyldig resept, jf. tredje ledd.*

Fører av motorvogn må ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel i de første seks timene etter at han er ferdig med kjøringen, når han forstår eller må forstå at det kan bli politietterforskning på grunn av

kjøringen. Dette forbudet gjelder likevel ikke etter at blodprøve eller utåndingsprøve er tatt, eller politiet har avgjort at slik prøve ikke skal tas.

Departementet kan gi forskrift om grenser for konsentrasjoner i blodet av annet berusende eller bedøvende middel som nevnt i tredje ledd og § 31 annet ledd.

§ 31 annet ledd skal lyde:

Den som overtrer § 22 første ledd, straffes som regel

- a) med bot ved alkoholkonsentrasjon i blodet til og med 0,5 promille eller alkoholkonsentrasjon i utåndingsluften til og med 0,25 milligram per liter luft, eller ved nærmere bestemt konsentrasjon i blodet av annet berusende eller bedøvende middel,
- b) med bot og betinget eller ubetinget fengsel ved alkoholkonsentrasjon i blodet over 0,5 til og med 1,2 promille eller alkoholkonsentrasjon i utåndingsluften over 0,25 til og med 0,6 milligram per liter luft, eller ved nærmere bestemt konsentrasjon i blodet av annet berusende eller bedøvende middel,
- c) med bot og ubetinget fengsel ved alkoholkonsentrasjon i blodet over 1,2 promille eller alkoholkonsentrasjon i utåndingsluften over 0,6 milligram per liter luft, eller ved nærmere bestemt konsentrasjon i blodet av annet berusende eller bedøvende middel.

§ 22 a. skal lyde:

§ 22 a. *Testing av ruspåvirkning*

Politiet kan ta alkotest (foreløpig blåseprøve) og foreløpig test av om motorvognfører er påvirket av annet berusende eller bedøvende middel når:

1. det er grunn til å tro at han har overtrådt bestemmelsene i § 22,
2. det er grunn til å tro at han har overtrådt andre bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne lov, og departementet har bestemt at overtredelsen kan ha slik virkning,
3. han med eller uten egen skyld er innblandet i trafikkuhell, eller
4. han er blitt stanset i trafikk kontroll.

Dersom *testresultatet* eller andre forhold gir grunn til å tro at fører av motorvogn har overtrådt bestemmelsene i § 22, kan politiet foreta særskilt undersøkelse av om det forekommer tegn og symptomer på ruspåvirkning og fremstille ham for utåndingsprøve, blodprøve, spyttprøve og klinisk legeundersøkelse for å søke å fastslå påvirkningen. Slik fremstilling skal i alminnelighet finne sted når føreren nekter å medvirke til alkotest eller foreløpig test av om føreren er påvirket av annet berusende eller bedøvende middel.

Utåndingsprøve tas av politiet. Blodprøve og spyttprøve kan tas av lege, offentlig godkjent sykepleier eller bioingeniør. Klinisk legeundersøkelse foretas når det er mistanke om påvirkning av andre midler enn alkohol eller andre særlige grunner taler for det.

Departementet gir nærmere bestemmelser om undersøkelsene nevnt i de foregående ledd.

§ 33 nr. 1 annet ledd skal lyde:

Tapet av førerett fastsettes for minst 1 år dersom rettetshaveren blir ilagt straff for overtredelse av § 22, jf. § 31. Dette gjelder ikke for overtredelser som nevnt i § 31 annet ledd bokstav a. Ilegges straff som nevnt i § 31 annet ledd bokstav a for kjøring i prøveperiode, fastsettes likevel tap av førerett med inntil ett år.

§ 33 nr. 1 nytt tredje ledd skal lyde:

Påvirkningsgraden hos førere som har inntatt legemiddel i henhold til gyldig resept, vurderes konkret.

§ 34 fyrste ledd skal lyde:

Dersom politiet har skjellig grunn til å tro at innehaver av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn ikke lenger fyller de krav som er fastsatt til syn, helse og førerlighet for slik førerrett, herunder at innehaveren ikke må misbruke alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, eller at innehaveren ikke har de kunnskaper eller den kjøreferdighet som hensynet til trafikksikkerheten krever, kan politimesteren eller den han gir myndighet pålegge innehaveren – dersom denne fortsatt ønsker å nytte sin førerrett – innen en fastsatt frist å underkaste seg slik legeundersøkelse som finnes påkrevd og framstille seg til helt eller delvis ny førerprøve. Finner politiet det nødvendig, kan det pålegge ham å levere førerkortet til politiet inntil videre.

§ 34 femte ledd skal lyde:

Dersom innehaveren av førerretten ikke er edruelig eller hans vandel for øvrig er slik at han ikke anses skikket til å føre motorvogn, kan politimesteren eller den han gir myndighet, tilbakekalle retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en bestemt tid eller inntil videre, hvis hensynet til trafikksikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

§ 37 skal lyde:

§ 37. *Fjerning og forvaring av kjøretøy m.m.*

Politiet kan kreve fjernet, eller om nødvendig fjerne eller ta i forvaring kjøretøy

- a. som er plassert i strid med bestemmelse i eller i medhold av denne lov, eller
- b. som er plassert slik at det ellers er til hinder for trafikken eller for snøbrøyting eller annet arbeid på veg, eller
- c. som er plassert på privat eller offentlig eiendom til skade eller ulempe for eier eller bruker eller mot dennes forbud.

Står kjøretøyet på et område som ikke er åpent for alminnelig trafikk, gjelder dette bare dersom eier eller bruker av grunnen krever at kjøretøyet blir fjernet.

Myndighet etter første ledd bokstav b kan også utøves av regionvegkontoret.

Kongen kan, etter uttalelse innhentet fra vedkommende politimester, bestemme at myndighet etter første ledd også skal kunne utøves av kommunen.

Den som skal føre tilsyn med overholdelsen av regler gitt med hjemmel i § 8, har tilsvarende rett til å fjerne,

kreve fjernet eller ta i forvaring kjøretøy som er parkert i strid med disse regler.

Kjøretøy som er tatt i forvaring etter denne paragraf kan selges dersom det ikke er hentet innen 3 måneder etter at eieren i rekommandert brev er varslet om forvaringen og om at kjøretøyet vil bli solgt dersom det ikke blir hentet. Dersom eieren eller adressen hans ikke er kjent, kan varselet kunngjøres i pressen eller på annen måte. Finner politiet *eller regionvegkontoret* at kjøretøyet må anses som vrak, kan det avhende kjøretøyet på hensiktsmessig måte uten hensyn til fristen foran og om nødvendig uten varsel til eieren.

Reglene i lov 29. mai 1953 om rett for handverkarar o.a. til å selja ting som ikkje vert henta, gjelder tilsvarende for salg etter fjerde ledd og for betaling av salgssummen.

Kjøretøy som er tatt i forvaring, står for eierens regning og risiko.

Krever eieren tilbake et kjøretøy som politiet *eller regionvegkontoret* er i ferd med å fjerne eller har tatt i forvaring, må han først betale de utgifter som politiet *eller regionvegkontoret* har hatt i samband med fjerningen og forvaringen.

II

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset. Kongen kan avgjere at føresegnene i lova skal setjast i kraft til ulik tid.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 11

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til

lov om endringer i fagskoleloven

I

I lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning skal § 5 tredje ledd lyde:

- Departementet kan gi forskrift om*
- et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk*
 - fritak for, eller innpassing av, annen likeverdig utdanning og kompetanse*

- fagskolepoeng som beskrivelse for normert studietid*
- felles vurderingsuttrykk ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering.*

II

Loven trer i kraft straks.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 12

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til

lov om endringer i studentsamskipnadsloven

I

I lov 14. desember 2007 nr. 116 om studentsamskipnader gjøres følgende endringer:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Departementet beslutter om studentsamskipnader skal opprettes, legges ned eller slås sammen. *Sammenslåing av studentsamskipnader kan gjennomføres ved at en eller flere studentsamskipnader overdrar sine eiendeler, rettigheter og forpliktelser som helhet til en annen studentsamskipnad med kontinuitet i rettighets- og forpliktel-sesposisjoner når det gjelder eierskifte av fast eiendom, herunder bygninger og faste anlegg. Aksjeloven §§ 13-13 til 13-16 gjelder tilsvarende så langt de passer for slik sammenslåing.*

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Sak nr. 13 [18:14:03]

Referat

1. (125) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Harald T. Nesvik, Ib Thomsen og Øyvind Korsberg om lov om endringer i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred. (Avvikle åpningstidsbestemmelsene - herunder avskaffing av den såkalte «Brustad-bua») (Dokument 8:46 L (2010–2011))
Enst.: Sendes familie- og kulturkomiteen.
2. (126) Samtykke til å setje i kraft ein overeinkomst mellom Kongeriket Noreg og Republikken Marshalløyene om opplysningar i skattesaker underskriven i Singapore 28. september 2010 (Prop. 44 S (2010–2011))
3. (127) Samtykke til å setje i kraft ein overeinkomst mellom Kongeriket Noreg og Republikken Vanuatu om opplysningar i skattesaker underskriven i Canberra 13. oktober 2010 (Prop. 45 S (2010–2011))
4. (128) Samtykke til å setje i kraft ein overeinkomst mellom Kongeriket Noreg og Republikken Liberia

- om opplysningar i skattesaker underskriven i Paris 10. november 2010 (Prop. 46 S (2010–2011))
5. (129) Lov om opphevelse av lov 30. mai 1986 nr. 23 om statens petroleumsforsikringsfond mv. og ny saldering av statsbudsjettet 2010 (Prop. 47 LS (2010–2011))
Enst.: Nr. 2–5 sendes finanskomiteen.
 6. (130) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent Høie, Svein Flåtten, Sonja Irene Sjøli, Henning Warloe og Elisabeth Aspaker om en langsiktig strategi for biomedisin (Dokument 8:48 S (2010–2011))
Enst.: Sendes helse og omsorgskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for næringskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
 7. (131) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Laila Dåvøy og Hans Olav Syversen om tiltak for økt trygghet i byene (Dokument 8:49 S (2010–2011))
Enst.: Sendes helse- og omsorgskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for justiskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
 8. (132) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Geir Jørgen Bekkevold, Knut Arild Hareide og Rigmor Andersen Eide om å gjøre «Leie før eie»-ordningen til en nasjonal ordning for å sikre vanskeligstilte en mulighet på boligmarkedet (Dokument 8:50 S (2010–2011))
Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
- Presidenten:** Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 18.15.
